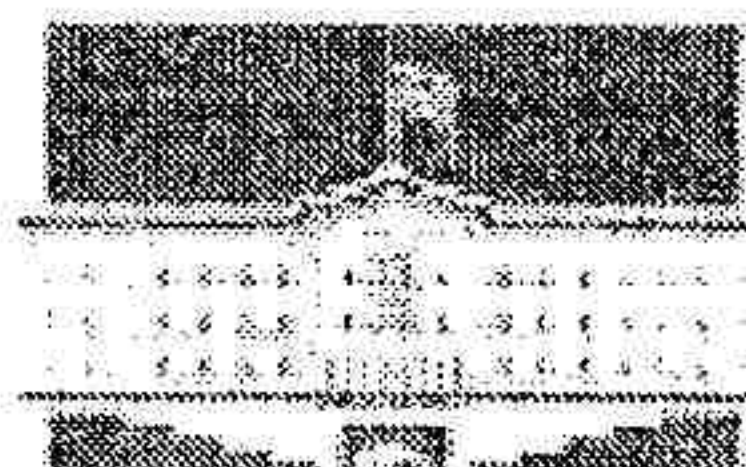
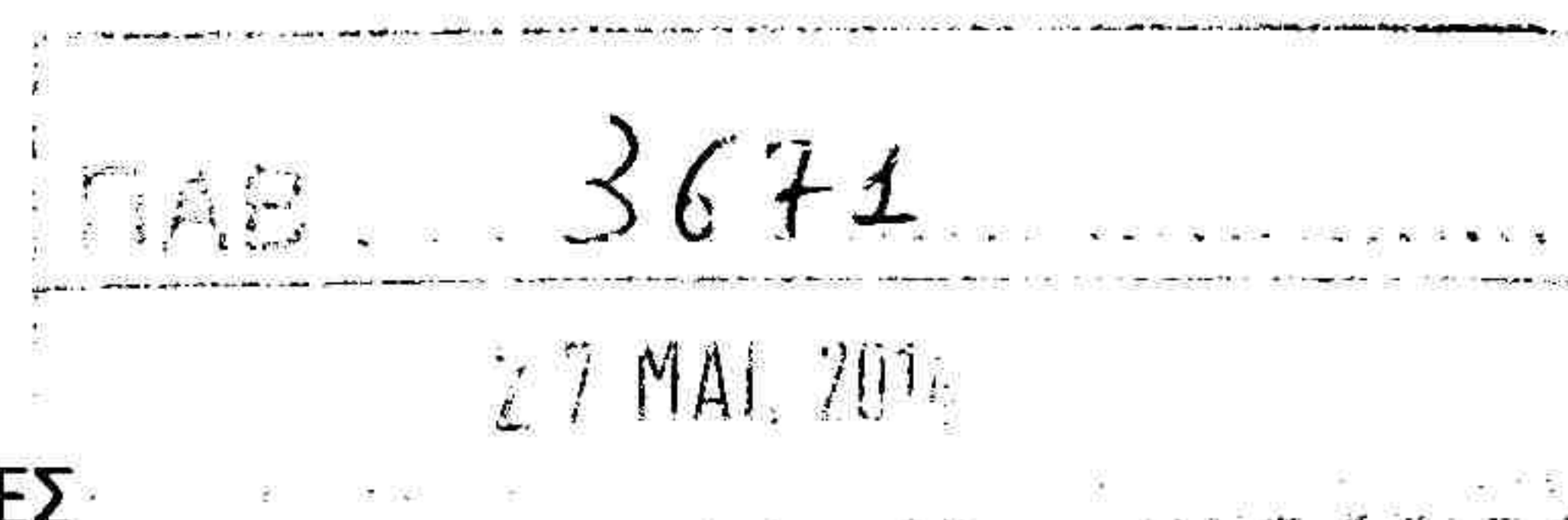

ΒΟΥΛΗ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ
ΑΝΕΞΑΡΤΗΤΟΙ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΚΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ

ΑΝΑΦΟΡΑ
ΠΡΟΣ ΤΟΝ ΥΠΟΥΡΓΟ ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ
ΤΟΝ ΥΠΟΥΡΓΟ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΤΑΞΗΣ ΚΑΙ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΤΟΥ ΠΟΛΙΤΗ
ΤΟΝ ΥΠΟΥΡΓΟ ΥΠΟΔΟΜΩΝ, ΜΕΤΑΦΟΡΩΝ ΚΑΙ ΔΙΚΤΥΩΝ
ΤΟΝ ΥΠΟΥΡΓΟ ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ, ΔΙΑΦΑΝΕΙΑΣ ΚΑΙ ΑΝΘΡΩΠΙΝΩΝ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΩΝ
ΤΟΝ ΥΠΟΥΡΓΟ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ

Σχετικά με ηλεκτρονική επιστολή που έλαβα από την Κοινοβουλευτική Ομάδα των Ανεξαρτήτων Δημοκρατικών Βουλευτών (koadvouleutes@parliament.gr) με θέμα τις προτάσεις ΚΕΔΕ για τον Καλλικράτη.

Ο Αναφέρων Βουλευτής,

Νικόλαος Ι. Νικολόπουλος

**ΕΝΩΣΗ ΔΗΜΟΤΙΚΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ
ΥΔΡΕΥΣΗΣ ΑΠΟΧΕΤΕΥΣΗΣ**

- Ε.Δ.Ε.Υ.Α. -

Πατρόκλου 15, 412 22 Λάρισα

Λάρισα 10 Μαρτίου 2014

Αρ. Πρωτ. 1580

Προς

Κο

Κυριάκο Βιρβιδάκη,

Βουλευτή Ν.Δ.,

Πρόεδρο της Υποεπιτροπής

της Βουλής για θέματα

Υπουργείου Εσωτερικών

Αθήνα

Θέμα: Απόψεις της Ε.Δ.Ε.Υ.Α. για την επόμενη φάση του «Καλλικράτη»

Αξιότιμε κ. Πρόεδρε,

Εκ μέρους της Ε.Δ.Ε.Υ.Α. θα θέλαμε να σας ευχαριστήσουμε θερμά για την πρόκληση που μάς απευθύνατε ως Πρόεδρος της Υποεπιτροπής της Βουλής αρμόδιας για θέματα του Υπουργείου Εσωτερικών να

καταθέσουμε τις προτάσεις – απόψεις μας για την επόμενη φάση του «Καλλικράτη». Η συμμετοχή της Ε.Δ.Ε.Υ.Α. με την ιδιότητα του θεσμικού συνομιλητή της Πολιτείας σε διαβουλεύσεις και διεργασίες που αφορούν στο χώρο της Τοπικής Αυτοδιοίκησης υπήρξε μέχρι σήμερα εποικοδομητική και θα συνεχίσει να είναι, αφού οι Δ.Ε.Υ.Α. αποτελούν ένα εξαιρετικά δημιουργικό κομμάτι του συγκεκριμένου χώρου.

Με τον ν. 3852/2010 («Καλλικράτης») αναγνωρίσθηκε η σημασία του έργου των Δ.Ε.Υ.Α. στα τριάντα χρόνια της λειτουργίας τους, αφού αναγνωρίσθηκε σε κάθε Δήμο η δυνατότητα να έχει μία Δημοτική Επιχείρηση Ύδρευσης-Αποχέτευσης (Δ.Ε.Υ.Α.). Με την αναγνώριση αυτή ουσιαστικά η Πολιτεία επικύρωσε κι επιβεβαίωσε με θεσμικό τρόπο τη διάκριση μεταξύ Δήμων και Δ.Ε.Υ.Α., διάκριση που αποτελεί ταυτόχρονα και «κατάκτηση» των Δ.Ε.Υ.Α., αφού οι Δ.Ε.Υ.Α. με την ίδρυση και λειτουργία τους κάλυψαν την υστέρηση που παρουσίαζε ο τομέας-ύδρευσης και αποχέτευσης (ιδίως αποχέτευσης) στις αρχές της δεκαετίας του '80. Αξίζει να επισημανθεί ότι με την ίδρυση των Δ.Ε.Υ.Α. η ελληνική Πολιτεία αποδέχθηκε έμπρακτα την ανάγκη η διαχείριση της ύδρευσης και αποχέτευσης να γίνεται από αυτοτελείς ως προς τους δήμους επιχειρήσεις που λειτουργούν με δικό τους θεσμικό πλαίσιο, ανταποδοτικότητα, ευελιξία, σύμφωνα με τους κανόνες της ιδιωτικής οικονομίας και δεν ανήκουν στο δημόσιο τομέα (αρ. 51 του ν. 1892/1990).

Με βάση τον «Καλλικράτη» και τις αλλαγές στον αυτοδιοικητικό χάρτη οι Δ.Ε.Υ.Α. συγχωνεύθηκαν μεταξύ τους και προέκυψαν μεγαλύτερες Δ.Ε.Υ.Α. με διευρυμένη χωρική αρμοδιότητα και πολύ μεγαλύτερο αντικείμενο. Οι Δ.Ε.Υ.Α. που δεν συγχωνεύθηκαν επέκτειναν τη χωρική τους αρμοδιότητα στο σύνολο του «Καλλικρατικού» Δήμου με αποτέλεσμα σήμερα να λειτουργούν 130 Δ.Ε.Υ.Α. που εξυπηρετούν 5.221.077 κατοίκους σε 3.800 περίπου Δημοτικά Διαμερίσματα, δηλ. τον μισό πληθυσμό της χώρας μας.

Υφιστάμενη κατάσταση τέσσερα χρόνια μετά την εφαρμογή του «Καλλικράτη»-Προτάσεις της Ε.Δ.Ε.Υ.Α. για την επόμενη φάση του «Καλλικράτη»

Μετά την εφαρμογή του «Καλλικράτη» οι Δ.Ε.Υ.Α. υποχρεώθηκαν να ενσωματώσουν το προσωπικό των Δ.Ε.Υ.Α. που συγχωνεύθηκαν, να λειτουργήσουν το σύνολο των εγκαταστάσεων και δικτύων με ενιαίο τρόπο στο σύνολο της νέας χωρικής τους αρμοδιότητας και να συνεχίσουν και ολοκληρώσουν την εκτέλεση των έργων ύδρευσης-αποχέτευσης παρέχοντας ταυτοχρόνως υψηλού επιπέδου υπηρεσίες στους πολίτες.

Σήμερα και τέσσερα περίπου χρόνια από την εφαρμογή του «Καλλικράτη» διαπιστώνουμε τα εξής στο χώρο των Δ.Ε.Υ.Α.:

Οι Δ.Ε.Υ.Α. αντί να υποστηριχθούν ώστε η μετάβασή τους στα νέα δεδομένα που δημιούργησε ο «Καλλικράτης» να είναι σχετικά ομαλή, αντιμετωπίζουν **σοβαρά ζητήματα λειτουργίας** όπως :

1. Ο ν.1069/80, το θεσμικό πλαίσιο ίδρυσης και λειτουργίας των Δ.Ε.Υ.Α. που επί τριάντα και πλέον χρόνια αποτέλεσε, παρά τις όποιες ατέλειες και αδυναμίες του, σοβαρό θεσμικό και αναπτυξιακό εργαλείο στον τομέα ύδρευσης-αποχέτευσης, βάλλεται ιδιαίτερα το τελευταίο διάστημα και αποδυναμώνεται από ρυθμίσεις που αναιρούν την ευελιξία με την οποία έχει εξοπλίσει ο ιδρυτικός του νόμος τις Δ.Ε.Υ.Α. με σοβαρότατες επιπτώσεις στην λειτουργία των επιχειρήσεων και συνακόλουθα στις παρεχόμενες στους πολίτες υπηρεσίες. Ενα παράδειγμα που μπορεί να αναφερθεί για την τεκμηρίωση των παραπάνω είναι η νομοθετική ρύθμιση (ν. 4111/2013) σύμφωνα με την οποία οι Δήμοι προμηθεύονται πλέον τα καύσιμα και κάποια αναλώσιμα για λογαριασμό των Δ.Ε.Υ.Α. Από την άλλη πλευρά, ο ιδρυτικός νόμος των Δ.Ε.Υ.Α. ήταν πρωτοποριακός μεν για την εποχή που θεσπίσθηκε, αλλά σήμερα επιβάλλεται να εκσυγχρονισθεί για να προσαρμοσθεί στις θεσμικές και τεχνολογικές εξελίξεις του τομέα ύδρευσης-αποχέτευσης με βάση και το ευρωπαϊκό κεκτημένο. Σε πρόσφατη συνάντηση που είχε το Διοικητικό Συμβούλιο της Ε.Δ.Ε.Υ.Α. με τον Υπουργό Εσωτερικών κ. Μιχελάκη (20/2/2014) συμφωνήθηκε να συγκροτηθεί μικτή Επιτροπή η οποία θα αποτελείται από εκπροσώπους των συναρμόδιων για θέματα Δ.Ε.Υ.Α. Υπουργείων και της Ε.Δ.Ε.Υ.Α. Η Επιτροπή θα έχει ως στόχο τη βελτίωση και την εκσυγχρονισμό του ν.1069/80 και θα ολοκληρώσει το έργο της μέσα σε ένα μήνα από την συγκρότησή της.

Επειδή, ωστόσο οι Δ.Ε.Υ.Α. για να επιτελέσουν το έργο για το οποίο ιδρύθηκαν, θα πρέπει να λειτουργούν με ευελιξία και σύμφωνα με τους κανόνες της ιδιωτικής οικονομίας, προτείνουμε στο νόμο που θα αποτελέσει την επόμενη φάση του «Καλλικράτη» και μέχρι η προαναφερθείσα ad hoc Επιτροπή να ολοκληρώσει το έργο της και να αναθεωρηθεί ο ν. 1069/80, να περιληφθεί διάταξη σύμφωνα με την οποία ο ν.1069/80 κατисχύει κάθε αντίθετης διάταξης πλην των διατάξεων μισθολογικού χαρακτήρα. Το παραπάνω αίτημα υποβάλαμε και στον κ. Μιχελάκη στην προαναφερθείσα συνάντηση.

2. Οι Δ.Ε.Υ.Α. σήμερα αντιμετωπίζουν σοβαρότατες ελλείψεις προσωπικού ως αποτέλεσμα των περιορισμών των προσλήψεων στο δημόσιο τομέα και των αθρόων συνταξιοδοτήσεων. Αδυνατούμε ως Ε.Δ.Ε.Υ.Α. να κατανοήσουμε γιατί οι Δ.Ε.Υ.Α. θα πρέπει να εντάσσονται σε ισοπεδωτικές ρυθμίσεις και να αποδυναμώνονται όταν το προσωπικό τους μισθοδοτείται από τα έσοδά τους και η αντικατάστασή του με νέο θα συνέβαλε στην μείωση της ανεργίας και την αντίστοιχη αύξηση της απασχόλησης. Κάποιες νομοθετικές ρυθμίσεις όπως αυτές του ν.4147/2013 που άφησαν «παράθυρα» για το προσωπικό ορισμένου χρόνου αποτέλεσαν «ασπρίνη» και ημίμετρα, αφού οι Δ.Ε.Υ.Α. ως επιχειρήσεις αιχμής κι έντασης εργασίας και λόγω του αντικειμένου τους που συνδέεται με τη δημόσια υγεία και την προστασία του περιβάλλοντος έχουν ανάγκη από έμπειρο κι εξειδικευμένο μόνιμο προσωπικό. Επιπλέον η πρόσληψη προσωπικού ορισμένου χρόνου γίνεται με ιδιαίτερα χρονοβόρες διαδικασίες.

Ως Ε.Δ.Ε.Υ.Α. με επανειλημμένα υπομνήματα και παραστάσεις προσπαθήσαμε να πείσουμε τα συναρμόδια Υπουργεία και κυρίως το εποπτεύον Υπουργείο Εσωτερικών ότι επειδή οι Δ.Ε.Υ.Α. δεν ανήκουν στο δημόσιο τομέα και δεν επιβαρύνουν τον κρατικό προϋπολογισμό, θα πρέπει οι ίδιες να σχεδιάζουν και να αποφασίζουν σχετικά με τις προσλήψεις του προσωπικού τους σύμφωνα με τις ανάγκες τους και τον Οργανισμό Εσωτερικής Υπηρεσίας τους.

Λαμβανομένου υπόψη ότι οι Δ.Ε.Υ.Α. δεν επιβαρύνουν τον κρατικό προϋπολογισμό, ζητάμε να δοθεί νομοθετικά η δυνατότητα στις Δ.Ε.Υ.Α. να προσλαμβάνουν μόνιμο εξειδικευμένο προσωπικό με αδιάβλητες και διαφανείς διαδικασίες (μέσω ΑΣΕΠ) και κυρίως το προσωπικό που είναι απαραίτητο για

την λειτουργία τους και την υλοποίηση του αναπτυξιακού τους σχεδιασμού. Με τον τρόπο αυτό θα τονωθεί και η απασχόληση στην περιφέρεια.

3. Ελεγχος των Δ.Ε.Υ.Α. από το Ελεγκτικό Συνέδριο

Η έναρξη του ελέγχου των δαπανών των Δ.Ε.Υ.Α. σύμφωνα με το αρ. 275 του «Καλλικράτη» ν. 3852/2011 από τις κατά τόπους Υπηρεσίες του Ελεγκτικού Συνεδρίου συνοδεύθηκε από πολλά προβλήματα, αφού οι Επίτροποι στην πλειοψηφία τους δεν γνώριζαν επαρκώς το νομικό καθεστώς των Δ.Ε.Υ.Α. (ιδιαίτερα το καθεστώς προμηθειών των Δ.Ε.Υ.Α.) με συνέπεια να μην υφίσταται ενιαία και ομοιόμορφη αντιμετώπιση των Δ.Ε.Υ.Α. κατά τη διενέργεια του ελέγχου. Αναφέρουμε χαρακτηριστικά ότι υπήρξαν και περιπτώσεις όπου οι Επίτροποι απαίτησαν από Δ.Ε.Υ.Α. να ελεγχθούν σύμφωνα με το δημόσιο λογιστικό σε αντίθεση με την Απόφαση της Ολομέλειας του Ελεγκτικού Συνεδρίου (Πρακτ. Ολομ. Ελ. Συν.19/1/2011), αλλά και σχετικά έγγραφα του Ελεγκτικού Συνεδρίου (υπαριθμ. πρωτ. 14800/17.3.2011 έγγραφο προς τη Δ.Ε.Υ.Α. Ηρακλείου) που ορίζουν με σαφήνεια ότι ο προληπτικός έλεγχος των δαπανών των Δ.Ε.Υ.Α. θα διενεργείται με βάση το λογιστικό που τίς διέπει (και όχι σύμφωνα με το δημόσιο λογιστικό), ενώ το Ελεγκτικό Συνέδριο δεν έχει αρμοδιότητα να καθορίζει τα δικαιολογητικά εκκαθάρισης δαπανών των νομικών προσώπων των Δήμων.

Με τον ν. 4071/2012 (αρ. 10 παρ. 7) υπόκεινται πλέον σε προληπτικό έλεγχο μόνο τα χρηματικά εντάλματα των Δ.Ε.Υ.Α που υπερβαίνουν τις 5.000 ευρώ. Ωστόσο, τα προβλήματα κατά τη διενέργεια των ελέγχων με βάση την ενημέρωση που έχουμε από τις ΔΕΥΑ-μέλη μας είναι πολλά και δυσχεραίνουν την λειτουργία τους λαμβανομένου υπόψη και των προαναφερθεισών ελλείψεων προσωπικού στις Δ.Ε.Υ.Α. Για τον λόγο αυτό κι επειδή θεωρούμε ότι οι Δ.Ε.Υ.Α. θα πρέπει να λειτουργούν με απόλυτη διαφάνεια προτείνουμε στην επόμενη φάση του «Καλλικράτη» τη θεσμοθέτηση ενός συστήματος ελέγχου που θα διασφαλίζει την νομιμότητα των πράξεων, αλλά και την απαραίτητη για την λειτουργία των Δ.Ε.Υ.Α. ευελιξία.

4. Λειτουργία των Δ.Ε.Υ.Α. των μεγάλων νησιών της χώρας μας

Στα μεγάλα νησιά της χώρας μας (Λέσβος, Χίος, Κέρκυρα, Κεφαλονιά, Ρόδος και Κως) όλες οι Δ.Ε.Υ.Α. που λειτουργούσαν συγχωνεύθηκαν σε μία και μόνο με αποτέλεσμα να υπάρξει σοβαρότατο πρόβλημα λειτουργίας λόγω έλλειψης του απαραίτητου προσωπικού, σοβαρών προβλημάτων στις υποδομές και τον εξοπλισμό, και της πολύ μεγάλης έκτασης που υποχρεώθηκε να διαχειρισθεί η ενιαία Δ.Ε.Υ.Α. (προβλήματα εξαιτίας των μεγάλων αποστάσεων και του εκτεταμένου δικτύου). Ειδικότερα: Στην Κέρκυρα συγχωνεύθηκαν 11 Δ.Ε.Υ.Α., στην Ρόδο έξι Δ.Ε.Υ.Α., στην Κω τρεις, στην Κεφαλονιά τρεις, στη Χίο δύο, ενώ στην Λέσβο η Δ.Ε.Υ.Α. Μυτιλήνης επέκτεινε τα όριά της σε όλο το νησί. Επιπλέον, οι Δ.Ε.Υ.Α. που προέκυψαν από την συγχώνευση επέκτειναν τα όριά τους σε όλο το νησί με αποτέλεσμα τέσσερα χρόνια μετά την εφαρμογή του «Καλλικράτη» τα προβλήματα στις Δ.Ε.Υ.Α. των μεγάλων νησιών μας να είναι σοβαρότατα αν λάβουμε υπόψη μας ότι πρόκειται και για εξαιρετικά τουριστικές περιοχές. Με το

δεδομένο αυτό, θεωρούμε ότι θα πρέπει να επαναξετασθεί ο σχεδιασμός των ΟΤΑ στα συγκεκριμένα νησιά και συνακόλουθα στις αντίστοιχες Δ.Ε.Υ.Α.

Συνοψίζοντας, κ. Πρόεδρε, θα θέλαμε να τονίσουμε ότι οι προτάσεις μας έχουν ως στόχο να αντιμετωπίσουν τα σοβαρά προβλήματα που έχουν δημιουργήσει στις Δ.Ε.Υ.Α. διατάξεις που δεν έλαβαν υπόψη τους τη φύση των επιχειρήσεων.

Επιπλέον, θεωρούμε ότι αν γίνει δεκτό το αίτημά μας και στην επόμενη φάση του «Καλλικράτη» περιληφθεί διάταξη σύμφωνα με την οποία ο ν.1069/80 κατισχύει κάθε αντίθετης διάταξης πλην των διατάξεων μισθολογικού χαρακτήρα, θα αμβλυνθούν σημαντικά προβλήματα που δημιουργούνται στις Δ.Ε.Υ.Α. από διατάξεις που είναι αντίθετες με το θεσμικό τους πλαίσιο μέχρι αυτό να αναθεωρηθεί.

Ωστόσο, πέρα από τα παραπάνω θεωρούμε ότι η επόμενη φάση του «Καλλικράτη» δεν θα πρέπει να θίξει επ' ουδενί την αυτοτέλεια των Δ.Ε.Υ.Α. σε σχέση με τους αντίστοιχους Δήμους, αφού χάρη σ' αυτήν, αλλά και τα υπόλοιπα χαρακτηριστικά των Δ.Ε.Υ.Α. (ευελιξία, ανταποδοτικότητα, λειτουργία με ιδιωτικοοικονομικά κριτήρια) ο τομέας ύδρευσης-αποχέτευσης της χώρας μας είναι εφάμιλλος των αντιστοίχων των χωρών-μελών της Ε.Ε.

Κλείνοντας, σας γνωρίζουμε ότι είμαστε στη διάθεσή σας για οποιαδήποτε παραπέρα διευκρίνιση και αναμένουμε την πρόσκλησή σας για να σας αναπτύξουμε και προφορικά τις απόψεις μας.

Με εκτίμηση

Για το Δ.Σ. της Ε.Δ.Ε.Υ.Α.

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ

Γιώργης Χ. Μαρινάκης Δήμαρχος Ρεθύμνης

Αθήνα 14-3-14

Α.Π. 1879

Προς

Τη Βουλή των Ελλήνων

Διαρκής Επιτροπής Δημόσιας Διοίκησης

Δημόσιας Τάξης και Δικαιοσύνης

Υποεπιτροπή Αρμόδια επί Θεμάτων

Υπουργείου Εσωτερικών

Ενταύθα

ΥΠΟΜΝΗΜΑ

Σχόλια και Προτάσεις για τον ΚΑΛΛΙΚΡΑΤΗ

Σε αντίθεση με τις μεταρρυθμίσεις των δεκαετιών του 80 και 90 όπου υπήρχε ικανός χρόνος για συμμετοχή και διαβούλευση των εμπλεκομένων πολιτικών και κοινωνικών φορέων και του κοινού, στην περίπτωση του Καλλικράτη λόγω του «επείγοντος» του πράγματος η όλη διαδικασία περιορίστηκε σε ασφυκτικά, για τέτοιο εγχείρημα, χρονικά όρια. Το βασικό ερώτημα που τίθεται είναι αν υπήρχε και σε ποιο βαθμό πραγματική ανάγκη για μια νέα μεταρρύθμιση στο πεδίο αυτό στην συγκεκριμένη περίοδο. Μια πρώτη απάντηση μπορεί να δοθεί τόσο από την λογική ανάλυση του περιεχομένου του νόμου όσο και από την εμπειρία εφαρμογής του, η οποία, παρά το μικρό χρονικό διάστημα ισχύος του, είναι αρκετά ενδεικτική των δυνατοτήτων και των προοπτικών του. Μια παράμετρος που πρέπει να εξεταστεί εδώ είναι η σύγκριση με τα βασικά μεγέθη του συστήματος των πρωτοβάθμιων ΟΤΑ (έκταση και πληθυσμός) άλλων ευρωπαϊκών χωρών. Στον πίνακα1 όπου παρουσιάζονται τα βασικά αυτά μεγέθη σε διάφορα κράτη, παρατηρούμε ότι οι μέσοι όροι είναι ήδη αρκετά υψηλοί για την Ελλάδα από την εποχή του προγράμματος Καποδίστριας ενώ με το πρόγραμμα Καλλικράτης γίνονται ακόμα ψηλότεροι (406 τ.χ. έκταση και 33.735 κάτοικοι) και υπερβαίνουν κατά πολύ το μέσο όρο της ΕΕ. Η Ελλάδα κατέχει τώρα, επί 27 χωρών της ΕΕ, την ένατη θέση στην έκταση και την έβδομη σε πληθυσμό.

Άρα δεν μπορεί κανείς να ισχυριστεί ότι ο λόγος ήταν η υστέρηση σε σχέση με τα ισχύοντα στην Ευρώπη και ειδικά στη Μεσόγειο όπου με την εξαίρεση της Πορτογαλίας όλες οι άλλες χώρες δεν ακολούθησαν το μοντέλο των μεγάλων συνενώσεων των βορειο-ευρωπαϊκών χωρών.

Πίνακας 1. Μέγεθος πρωτοβάθμιων (ΟΤΑ) στις χώρες της Ε. Ένωσης για το έτος 2011.

<u>Χώρα</u> <u>ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ</u> <u>ΕΝΩΣΗΣ</u>	<u>Αριθμός ΟΤΑ</u> <u>Χώρας</u>	<u>Μ.Ο.</u> <u>Επιφάνεια</u> <u>ς ΟΤΑ (τ.χ.)</u>	<u>Μ.Ο.</u> <u>πληθυσμού</u> <u>ΟΤΑ</u>
Αυστρία	2.357	36	3.560
Βέλγιο	589	52	18.480
Βουλγαρία	264	420	28.540
Κύπρος	525	18	1.531
Τσεχία	6.249	13	1.680
Δανία	98	440	56.590
Εσθονία	226	200	5.930
Φιλανδία	336	1.006	15.960
Γαλλία	36.697	17	1.770
Γερμανία	11.553	31	7.080
Ελλάδα	Καποδίστριας 1033 Καλλικράτης 325	128 406	10.590 33.735
Ουγγαρία	3.177	29	3.150
Ιρλανδία	114	612	39.260
Ιταλία	8.094	37	7.470
Λεττονία	119	543	18.820
Λιθουανία	60	1088	54.780

Λουξεμβούργο	106	24	4.780
Μάλτα	68	5	6.120
Κάτω Χώρες	418	99	39.740
Πολωνία	2.479	126	15.400
Πορτογαλία	308	299	34.540
Ρουμανία	3.181	75	6.740
Σλοβακία	2.930	17	1.850
Σλοβενία	210	97	9.760
Ισπανία	8.116	62	5.680
Σουηδία	290	1552	32.340
Ηνωμένο Βασίλειο	406	601	152.680

Περαιτέρω, μια κριτική προσέγγιση των διατάξεων του νέου θεσμικού πλαισίου πρέπει να λάβει υπ' όψιν της την σημερινή οικονομική και κοινωνική κρίση. Από μια πρώτη εξέταση του κειμένου του νόμου, διαφαίνεται ότι η επιλεγείσα ρύθμιση για τις (υπερβολικές;) συγχωνεύσεις, όπως και οι ρυθμίσεις για τις ορεινές, νησιωτικές και μητροπολιτικές περιοχές, δεν έγινε με όρους λειτουργικής βιωσιμότητας αλλά με όρους εξοικονόμησης πόρων με αφορμή (πρόσχημα;) την οικονομική κρίση. Συνέπεια του γεγονότος αυτού είναι η ελλειπτική αναφορά σε κρίσιμα ζητήματα αρμοδιοτήτων και διαδικασιών ώστε να λειτουργήσει τουλάχιστον επαρκώς η νέα αυτοδιοίκηση και διακυβέρνηση. Άλλωστε το επιχείρημα για όλο και μεγαλύτερους ΟΤΑ και άρα οικονομικά βιώσιμους δεν ευσταθεί διότι και οι μεγάλοι και κατά τεκμήριο ισχυροί δήμοι είναι επίσης υπερχρεωμένοι όπως οι μικροί και αδύνατοι. Και επίσης στην προκειμένη περίπτωση δεν υπήρξε καμία μελέτη που να αποδεικνύει την ανάγκη νέων συγχωνεύσεων πλην μιας σύντομης αξιολόγησης και προβληματισμού για την τότε υπάρχουσα κατάσταση, που είχε γίνει στο πλαίσιο

μελέτης του Ινστιτούτου Τοπικής Αυτοδιοίκησης της ΚΕΔΚΕ (ΚΕΔΚΕ-ΙΤΑ 2008) που χρησίμευσε και ως πηγή για την αιτιολογική έκθεση του νόμου.

Το πρόγραμμα Καλλικράτης δύο χρόνια μετά την έναρξη λειτουργίας των νέων Δήμων και των Περιφερειών βρίσκεται σε φάση στασιμότητας

Επιβεβαιώθηκαν στην πράξη οι αρχικές ενστάσεις :

- Για την μη ενεργή συμμετοχή των συλλογικών οργάνων της αυτοδιοίκησης στην πρώτη φάση εκπόνησης του προγράμματος που συνεχίστηκε και μετά την έναρξη του προγράμματος.
- Για την εσπευσμένη ολοκλήρωση των διαδικασιών.
- Για το σε γενικές γραμμές ατεκμηρίωτο του αριθμού και της συγκρότησης των νέων Δήμων. Δύο δήμοι στα Γρεβενά με 30.000 κατοίκους, ένας δήμος η Ρόδος των 116.000 κατοίκων και των ιδιαιτεροτήτων της νησιωτικότητας.
- Για την λαθεμένη αντίληψη ότι ισχυρός δήμος σημαίνει μεγάλος δήμος.
- Για την έλλειψη μηχανισμών αποκέντρωσης της εξουσίας και της ουσιαστικής αξιοποίησης οργάνων της περιφέρειας των Δήμων (τοπικά συμβούλια) καθώς και την μη θεσμοθέτηση αρμοδιοτήτων και πόρων γι'αυτά.
- Για την έλλειψη πόρων για την ενίσχυση του προγράμματος.
- Για την επικάλυψη αρμοδιοτήτων.
- Προστέθηκε δε και η ατολμία των περισσότερων τοπικών Αρχών να εφαρμόσουν καινοτόμες δομές. Αναδείχτηκε η σοβαρή δυσκολία συνεννόησης μεταξύ των παρατάξεων που οφείλετε στην έλλειψη

κουλτούρας συνεργασίας, στο Δημαρχοκεντρικό – Περιφερειαρχοκεντρικό συγκεντρωτικό μοντέλο και στο πλειοψηφικό εκλογικό σύστημα.

Αυτό που πρέπει να γίνει είναι μία ουσιαστική και αντικειμενική ανάγνωση των δυσκολιών, των εγγενών ή επίκτητων προβλημάτων του προγράμματος και προτείνουμε ένα σχέδιο επανεκκίνησης της μεταρρύθμισης με έμφαση:

- Στην οικονομική υποστήριξη και εξυγίανση.
- Στην αλλαγή του Καλλικρατικού Χάρτη. Τολμηρά εκεί που χρειάζεται πρέπει να οριοθετηθούν νέοι Δήμοι.
- Στην εσωτερική αποκέντρωση της εξουσίας με την ουσιαστική αξιοποίηση όλων των οργάνων. Την μεγαλύτερη δυνατή συμμετοχή στις αποφάσεις.
- Στην αναζήτηση αναλογικού εκλογικού συστήματος που θα διασφαλίζει την αποτελεσματική διοίκηση και θα εμπεδώνει το πνεύμα συνεργασίας μεταξύ των συνδυασμών.
- Στην θέσπιση θητειών όλων των αυτοδιοικητικών παραγόντων.
- Στην εισαγωγή νέων προτύπων διοίκησης, αναπτυξιακής δράσης και κυρίως εσωτερικού ελέγχου για την αξιολόγηση μέτρηση και διαρκή βελτίωση των αποτελεσμάτων.

Πιο συγκεκριμένα:

Να προβλεφθεί η φορολογική αποκέντρωση, χωρίς πρόσθετους νέους φόρους, που θα συνυπολογίζει και τις ρυθμίσεις του άρθρου 78* του Συντάγματος, ώστε να μην υπάρχουν περιθώρια μερικών και αποσπασματικών λύσεων, υπεκφυγών και καταστρατηγήσεων. Αυτό σημαίνει ότι οι ΟΤΑ θα μπορούν τόσο να

καθορίζουν όσο και να εισπράττουν φόρους και τέλη, πέραν των ανταποδοτικών τελών, υπό την αυτονόητη βέβαια προϋπόθεση ότι ο νομοθέτης θα καθορίζει, με νόμο-πλαίσιο, αφενός τα κριτήρια (ιδίως αυτά της χωρικής και κοινωνικής συνοχής) και αφετέρου τις γενικές αρχές και κατευθύνσεις της τοπικής φορολογικής πολιτικής, που θα συνεκτιμά και δεν θα επιβαρύνει επιπλέον φοροδοτική ικανότητα των πολιτών. (ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ ΔΗΜΩΝ ΕΛΛΑΔΑΣ

Ιωάννινα 30–31 Μαΐου 2013)

Είναι χαρακτηριστικό πώς οι πόροι της Τοπικής Αυτοδιοίκησης δεν ξεπερνούν το 3% του εθνικού ΑΕΠ έναντι άλλων ευρωπαϊκών κρατών, δίνοντάς μας την τρίτη από το τέλος θέση στην Ε.Ε. των 27, πιο πάνω από την Κύπρο και την Μάλτα.

Σε κάθε περίπτωση πρέπει να γίνει σαφές ότι με την αποστέρηση των θεσμοθετημένων πόρων τόσο ο Καλλικράτης όσο και στο σύνολο της η αυτοδιοίκηση θα «ναυαγήσει».

Ως προς την οργάνωση του ελέγχου νομιμότητας, να υπάρξει σχετική συνταγματική πρόβλεψη, με την ανάθεση του ενδοδιοικητικού ελέγχου νομιμότητας σε Ανεξάρτητη Αρχή, η οποία θα παρέχει εχέγγυα αμεροληψίας και θα αντικαταστήσει την σημερινή πληθώρα των διοικητικών ελέγχων, έτσι ώστε να μην ακυρώνεται η αρχή της διοικητικής αυτοτέλειας του θεσμού. (ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ ΔΗΜΩΝ ΕΛΛΑΔΑΣ

Ιωάννινα 30–31 Μαΐου 2013)

Ο έλεγχος του Ελεγκτικού Συνεδρίου που προβλέπεται από το άρθρο 98 του Συντάγματος πρέπει να είναι αυστηρά νομικός και οριακός, δηλαδή να αποσκοπεί μόνο στον αυστηρό έλεγχο νομιμότητας, χωρίς να δημιουργεί κωλυσιεργία, παλινδρομήσεις, ακυρώσεις και γραφειοκρατία, ούτε βέβαια να μετατρέπεται σε έλεγχο σκοπιμότητας και εν τέλει τροχοπέδη στην άσκηση της ελεύθερης λειτουργίας των ΟΤΑ κατά την άσκηση των αρμοδιοτήτων τους..(ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ ΔΗΜΩΝ ΕΛΛΑΔΑΣ

Ιωάννινα 30–31 Μαΐου 2013).

Την ανάληψη πρωτοβουλίας από τα κεντρικά όργανα της Αυτοδιοίκησης για την συγκρότηση προγράμματος αξιοποίησης της ακίνητης περιουσίας ΟΤΑ και περιφερειών, από την Αυτοδιοίκηση για την Αυτοδιοίκηση και όχι από το ΤΑΙΠΕΔ.

Εκπόνηση προγράμματος από τους ΟΤΑ, αγροτικής ανάπτυξης, για την ενίσχυση νέων αγροτών στην οποία θα συμπεριλαμβάνεται αφ' ενός η δική της περιουσία καθώς επίσης και τα «Βακούφια» της Εκκλησίας.

Για την εσωτερική αποκέντρωση και την ενίσχυση των δημοκρατικών θεσμών απαιτείται η συμμετοχή των πολιτών στις τοπικές υποθέσεις, η αναζωογόνηση των τοπικών συμβουλίων με πραγματικές αρμοδιότητες, η παραχώρηση σε αυτά πόρων, στα πλαίσια του Δήμου για τα θέματα που αφορούν την περιοχή τους.

Να είναι υποχρεωτική η διαδικασία διαβούλευσης με τους θεσμικούς εκπροσώπους της Τοπικής Αυτοδιοίκησης και τις Ομοσπονδίες Εργαζομένων των ΟΤΑ για κάθε νομοσχέδιο που αφορά θέματα Τοπικής Αυτοδιοίκησης.

Το επόμενο διάστημα πρέπει να αφιερωθεί τόσο σε κεντρικό όσο και σε περιφερειακό και τοπικό επίπεδο στην διοικητική οργάνωση και την λειτουργική ανάπτυξη των περιφερειών και των Δήμων. Ασφαλώς παράλληλα με την τρέχουσα διοικητική λειτουργία, την διεκδίκηση και διαχείριση έργων και δράσεων για την απορρόφηση του ΕΣΠΑ.

Το εκλογικό σύστημα που ισχύει εξασφαλίζει μεν ισχυρή διοίκηση στους Δήμους και τις περιφέρειες. Λειτουργεί όμως αποτρεπτικά στην εμπέδωση πνεύματος συνεργασίας, εντείνει τον συγκεντρωτισμό και Δημαρχοκεντρισμό, αποκλείει

μικρότερες ή τις τοπικές δράσεις πολιτών. Είναι σαφές ότι πρέπει να αλλάξει. Απαιτείται όμως πολύ σοβαρή συζήτηση με τι θα αντικατασταθεί. Προϋποθέτει την αξιολόγηση των συστημάτων που υπάρχουν σε άλλες χώρες με νηφαλιότητα, ώστε να επιτευχθούν αφ' ενός οι στόχοι που τίθενται παράλληλα με την λειτουργική διοίκηση του Δήμου.

Τη θέσπιση 2 θητειών (Πενταετίες) όλων των αυτοδιοικητικών παραγόντων. Περιφερειαρχών, Δημάρχων Περιφερειακών και Δημοτικών Συμβούλων.

Απαιτείται στα θέματα αναπτυξιακού προγραμματισμού ισχυρότερη συνεργασία ανάμεσα στα δύο επίπεδα αυτοδιοίκησης. Ενδεχομένως να πρέπει να αναζητηθεί γι' αυτό θεσμικός τρόπος. Έχουμε δει έργα να εντάσσονται και να απεντάσσονται, μελέτες που κόστισαν χρήματα να μένουν σε συρτάρια χωρίς να υπάρχει μια κριτική αξιολόγηση. Διακηρύττουμε την ανάπτυξη αλλά υπολείπονται έργα υποδομής. Ακόμα απασχολούν την τοπική αυτοδιοίκηση ασφαλτοστρώσεις, αποχετευτικά δίκτυα κ.λ.π. τα οποία είναι ναι μεν έργα ποιότητας ζωής όχι όμως και αναπτυξιακά.

Δυστυχώς η φιλοσοφία του Καλλικράτη τουλάχιστον στα θέματα ανάπτυξης είναι αντιφατική. Δεν μπορείς από τη μια μεριά να δίνεις τόσες πολλές και μεγάλες αρμοδιότητες στους Δήμους προσδοκώντας να οραματιστούν και να υλοποιήσουν την άνθιση τους, προάγοντας την αποκέντρωση, ενώ από την άλλη μεριά να έχεις την κεντρική διοίκηση και διαχείριση ενταγμένη επί της ουσίας στην κεντρική δομή του κράτους.

Είναι αρνητικό ότι τα θέματα των περιφερειακών ενοτήτων συγκεντρώνονται σε ένα μονοπρόσωπο όργανο τον Αντιπεριφερειάρχη. Πρέπει να εξεταστεί η θεσμοθέτηση ενός οργάνου ανά περιφερειακή ενότητα με την συμμετοχή των αιρετών περιφερειακών συμβούλων για την εξέταση των θεμάτων της

περιφερειακής ενότητας, όπου θα διευκολύνεται η συμμετοχή των τοπικών κοινωνιών και φορέων.

Σε ότι αφορά την Αποκεντρωμένη Διοίκηση.

Κατάργηση των 7 αποκεντρωμένων διοικήσεων διότι απλώς μεταθέτουν, με άλλο όνομα, την πρώην κρατική περιφέρεια – που υποτίθεται ότι καταργούν – σε ανώτερη κλίμακα!.

Οι όποιες αρμοδιότητες παραμένουν στο κράτος (Κεντρική Διοίκηση) να ασκούνται απ' ευθείας από τα Υπουργεία.

Σε κάθε αυτοδιοικητική μεταρρύθμιση η Κεντρικής Εξουσία, από τη μία δημιουργεί μία ανώτερη βαθμίδα τοπικής αυτοδιοίκησης, της οποίας τα όργανα είναι αιρετά και εκλέγονται άμεσα και απευθείας από τους ντόπιους πληθυσμούς, και από την άλλη δημιουργεί παράλληλα και ένα ακόμη υψηλότερο από τη βαθμίδα αυτή επίπεδο διοίκησης, το οποίο στελεχώνεται από «δικά της» στελέχη, με σκοπό να ελέγχει την τοπική αυτοδιοίκηση.

Αντί, των επτά (7), αποτελεσματικότερο και λειτουργικότερο θα ήταν να συσταθεί στα αρμόδια Υπουργεία –κυρίως στο Υπουργείο Εσωτερικών, καθώς και στο Υπουργείο Περιβάλλοντος- μία Γενική Διεύθυνση Περιφερειών που θα εποπτεύει όλες τις Περιφερειακές Αυτοδιοικήσεις στους τομείς του οικείου Υπουργείου, ενώ οι Περιφερειακές Αυτοδιοικήσεις (αιρετές πλέον) με τη σειρά τους θα εποπτεύουν τους Οργανισμούς Τοπικής Αυτοδιοίκησης Πρώτου Βαθμού.

Εξυπακούεται ότι οι πρόταση για κατάργηση των 7 αποκεντρωμένων διοικήσεων γίνεται με την διευκρίνιση ότι το προσωπικό που υπηρετεί σε αυτές θα διασφαλιστεί με την μεταφορά του στις Υπηρεσίες είτε του κεντρικού Κράτους είτε της τοπικής αυτοδιοίκησης.

Κλείνοντας, πρέπει να αναφέρουμε ότι Το Καλλικρατικό όραμα για λιγότερους αλλά ισχυρότερους δήμους, αλλά και για περιφερειάρχες – μικρούς πρωθυπουργούς δεν μπορεί να υλοποιηθεί όταν τα τελευταία τρία χρόνια σωρεία νομοθετικών διατάξεων στα πλαίσια του μνημονίου οδηγούν την τοπική αυτοδιοίκηση σε μαρασμό μετατρέποντας τους δήμους σε γραφειοκρατικά παραρτήματα της κεντρικής εξουσίας. Η ασφυξία που επιβάλλεται σε πόρους και προσωπικό καθώς και οι απρόκλητες παρεμβάσεις στο αυτοδιοίκητο των ΟΤΑ δεν επιτρέπουν παρερμηνείες.

Ωστόσο στις σημερινές δύσκολες οικονομικές και κοινωνικές συνθήκες, μέσα από την Τοπική Αυτοδιοίκηση παρέχονται με τον πλέον αποτελεσματικό και οικονομικό τρόπο, υψηλού επιπέδου αναγκαίες κοινωνικές, παιδαγωγικές και προνοιακές υπηρεσίες μέσω δομών, όπως Παιδικοί Σταθμοί, Βοήθεια στο Σπίτι, Κέντρα Ημερήσιας Φροντίδας Ηλικιωμένων, Κέντρα Δημιουργικής Απασχόλησης Παιδιών, ξενώνες αστέγων, κοινωνικά παντοπωλεία και ιατρεία, κέντρα πρόληψης, γυμναστήρια, ωδεία κ.α.

Να εξαιρεθεί το προσωπικό των Κοινωνικών Δομών και ανταποδοτικών υπηρεσιών της Αυτοδιοίκησης από το υπάρχον πλαίσιο προσλήψεων για να μην παρατηρούνται ελλείψεις στο προσωπικό για την καλλίτερη παροχή υπηρεσιών στους πολίτες.

Είναι υπηρεσίες που αποδεδειγμένα ανακουφίζουν τις πιο ευαίσθητες και ευάλωτες στις συνέπειες της κρίσης κοινωνικές ομάδες συμπολιτών μας. Δεν πρέπει να σταματήσουν, αλλά αντιθέτως να λειτουργήσουν ακόμα καλύτερα, μια και το ίδιο το κράτος αδυνατεί να διασφαλίσει τους πολίτες του.

Είναι υπηρεσίες, που όπου λειτουργούν, ανακουφίζουν τους οικονομικά αδύνατους συμπολίτες μας, που δεν έχουν την δυνατότητα να επισκεφτούν τις αντίστοιχες παροχές από τον ιδιωτικό τομέα, να ζητήσουν, για παράδειγμα, την περίθαλψη τους, σε ιδιωτικά ιατρεία.

Οι ΟΤΑ σήμερα είναι η τελευταία εφεδρεία του κοινωνικού κράτους. Αν στο βωμό του Δημοσιονομικού κόστους κάποιοι τους στραγγαλίσουν τότε ας είναι έτοιμοι να διαχειριστούν το κοινωνικό και ανθρωπιστικό κόστος.

***Άρθρο 78 [Νόμοι φορολογικού περιεχομένου]**

1. Κανένας φόρος δεν επιβάλλεται ούτε εισπράττεται χωρίς τυπικό νόμο που καθορίζει το υποκείμενο της φορολογίας και το εισόδημα, το είδος της περιουσίας, τις δαπάνες και τις συναλλαγές ή τις κατηγορίες τους, στις οποίες αναφέρεται ο φόρος.
2. Φόρος ή άλλο οποιοδήποτε οικονομικό βάρος δεν μπορεί να επιβληθεί με νόμο αναδρομικής ισχύος που εκτείνεται πέρα από το οικονομικό έτος το προηγούμενο εκείνου κατά το οποίο επιβλήθηκε.
3. Κατ' εξαίρεση, όταν επιβάλλεται ή αυξάνεται εισαγωγικός ή εξαγωγικός δασμός ή φόρος κατανάλωσης, επιτρέπεται η είσπραξή τους από την ημέρα που κατατέθηκε στη Βουλή το σχετικό νομοσχέδιο, υπό τον όρο ότι ο νόμος θα δημοσιευθεί μέσα στην προθεσμία που ορίζει το άρθρο 42 παράγραφος 1 και πάντως το αργότερο μέσα σε δέκα μέρες από τη λήξη της συνόδου.
4. Το αντικείμενο της φορολογίας, ο φορολογικός συντελεστής, οι απαλλαγές ή εξαιρέσεις από τη φορολογία και η απονομή των συντάξεων δεν μπορούν να αποτελέσουν αντικείμενο νομοθετικής εξουσιοδότησης.

Δεν είναι αντίθετος προς την απαγόρευση αυτή ο καθορισμός με νόμο του τρόπου που βεβαιώνεται η συμμετοχή του Κράτους και των δημόσιων γενικά οργανισμών στην αυτόματη υπερτίμηση, που προκαλείται αποκλειστικά από την εκτέλεση δημόσιων έργων στην παρακείμενη ιδιωτική ακίνητη περιουσία.¶
5. Κατ' εξαίρεση επιτρέπεται να επιβληθούν με εξουσιοδότηση νόμων πλαισίων εξισωτικές ή αντισταθμιστικές εισφορές ή δασμοί, καθώς και να ληφθούν οικονομικά μέτρα στο πλαίσιο των διεθνών σχέσεων της Χώρας με οικονομικούς οργανισμούς ή μέτρα που αποβλέπουν στην εξασφάλιση της συναλλαγματικής θέσης της Χώρας.

ΓΙΑ ΤΗ ΔΙΟΙΚΗΣΗ**Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ****Ο ΓΕΝ. ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ****ΜΑΡΚΟΣ ΔΑΡΔΑΜΑΝΗΣ****ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΠΕΛΕΓΙΝΗΣ**

ΕΝΩΣΗ ΔΗΜΟΤΙΚΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ
ΥΔΡΕΥΣΗΣ ΑΠΟΧΕΤΕΥΣΗΣ

- Ε.Δ.Ε.Υ.Α. -

Πατρόκλου 15, 412 22 Λάρισα

ΕΝΗΜΕΡΩΤΙΚΟ ΣΗΜΕΙΩΜΑ ΓΙΑ ΤΙΣ ΔΗΜΟΤΙΚΕΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ ΥΔΡΕΥΣΗΣ-ΑΠΟΧΕΤΕΥΣΗΣ (Δ.Ε.Υ.Α.)

Α. Το έργο και η συμβολή των Δ.Ε.Υ.Α. στην ανάπτυξη του τομέα ύδρευσης-αποχέτευσης

Στις αρχές της δεκαετίας του '80 ο τομέας ύδρευσης-αποχέτευσης (και ιδιαίτερα ο τομέας αποχέτευσης) στη χώρα μας παρουσίαζε σημαντική υστέρηση σε σχέση με τις υπόλοιπες ευρωπαϊκές χώρες. Οι υπηρεσίες ύδρευσης-αποχέτευσης παρέχονταν από τους ΟΤΑ α' βαθμού, με όλα τα προβλήματα που συνεπάγονταν η κατάσταση αυτή (μεγάλη γραφειοκρατία, έλλειψη ευελιξίας, έλλειψη εξειδικευμένου προσωπικού και της απαραίτητης τεχνογνωσίας, περιορισμένοι πόροι που με δυσκολία αξιοποιούνταν κ.α.). Η κατάσταση αυτή που είχε σημαντικές κοινωνικές και, κυρίως, περιβαλλοντικές επιπτώσεις κι επιπτώσεις στη δημόσια υγεία, οδήγησε την Πολιτεία στην παροχή κινήτρων στους Δήμους (πλην Αθήνας και Θεσσαλονίκης) ώστε να ιδρύσουν **αυτοτελείς και ευέλικτες δημοτικές επιχειρήσεις**, τις Δ.Ε.Υ.Α., με αποκλειστικό αντικείμενο την ύδρευση και αποχέτευση της περιοχής αρμοδιότητάς τους. Η παροχή αυτών των κινήτρων δόθηκε μέσω του ν. 1069/80 που αποτελεί μέχρι σήμερα το βασικό θεσμικό πλαίσιο των Δ.Ε.Υ.Α. κι ο οποίος παρά τα μειονεκτήματά του που κατά καιρούς επισημάνθηκαν από τις Δ.Ε.Υ.Α. και την Ε.Δ.Ε.Υ.Α. λειτούργησε ικανοποιητικά ως βασικό εργαλείο βελτίωσης και εκσυγχρονισμού του τομέα ύδρευσης-αποχέτευσης.

Οι Δ.Ε.Υ.Α. σύμφωνα με τον ν. 1069/80 (αρ. 1) και το Δημοτικό Κώδικα (αρ. 252 παρ. 4) είναι Νομικά Πρόσωπα Ιδιωτικού Δικαίου και συγκεκριμένα δημοτικές επιχειρήσεις ειδικού σκοπού που λειτουργούν με ιδιωτικοοικονομικά κριτήρια και σύμφωνα με τους κανόνες της ιδιωτικής οικονομίας. Οι Δ.Ε.Υ.Α. έχουν εξαιρεθεί από το δημόσιο τομέα με βάση τις διατάξεις της παρ. 1 του αρ. 51 του ν. 1892/1990 όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει σήμερα, λειτουργούν με ανταποδοτικότητα, έχουν ίδια έσοδα και δεν επιβαρύνουν τον κρατικό προϋπολογισμό.

Για να έχουμε μία εικόνα της εξέλιξης των Δ.Ε.Υ.Α. από άποψη αριθμητική σε σχέση με τους νόμους που επέφεραν αλλαγές στον τομέα ύδρευσης-αποχέτευσης ως συνέπεια των αλλαγών στον αυτοδιοικητικό χάρτη, θα μπορούσαμε να παρατηρήσουμε τα εξής:

Το 2010 και δώδεκα περίπου χρόνια μετά την εφαρμογή του «Καποδίστρια» λειτουργούσαν **227 Δ.Ε.Υ.Α.** που εξυπηρετούσαν πληθυσμό **4.300.000 κατοίκων**. Σήμερα, και μετά την εφαρμογή του «Καλλικράτη» λειτουργούν **130 Δ.Ε.Υ.Α.** κι εξυπηρετούν **5.221.077** κατοίκους σε 3.796 Δημοτικά Διαμερίσματα, δηλ. τον μισό περίπου πληθυσμό της χώρας μας.

Στα 30 και πλέον χρόνια της λειτουργίας τους οι Δ.Ε.Υ.Α. προέβησαν σε επενδύσεις **10,8 δις περίπου** (σημερινές τιμές), συμβάλλοντας τόσο στη δημιουργία σύγχρονων υποδομών στην περιφέρεια όσο και στην προστασία του περιβάλλοντος και την προστασία της δημόσιας υγείας. Δεν θα ήταν υπερβολή αν ισχυριζόμασταν ότι οι Δ.Ε.Υ.Α. συγκαταλέγονται στους φορείς που συνέβαλαν καθοριστικά στην τήρηση των κυριότερων περιβαλλοντικών Οδηγιών στη χώρα μας (Οδηγία 60/2000/ΕΕ και 91/271/ΕΕ,κ.α.). Επίσης, η λειτουργία τους, ο προγραμματισμός και ο σχεδιασμός των έργων τους έχουν ως σοβαρό κριτήριο την αειφόρο ανάπτυξη, αφού έχουν δρομολογήσει έργα διαχείρισης υδατικών πόρων που ανταποκρίνονται στις αρχές και κατευθύνσεις της βιώσιμης και αειφόρου ανάπτυξης όπως είναι έργα επαναχρησιμοποίησης των εκροών των επεξεργασμένων υγρών αποβλήτων, έργα αξιοποίησης των βιοστερεών που παράγονται από εγκαταστάσεις επεξεργασίας λυμάτων (λυματολάσπη), έργα πρόληψης των διαρροών των δικτύων κ.α.

Αξίζει να αναφέρουμε κάποια στοιχεία που συγκεντρώσαμε ως ΕΔ.Ε.Υ.Α. κι αναδεικνύουν το έργο και τη δυναμική των Δ.Ε.Υ.Α.:

1. Απασχολούν περίπου 4.500 εργαζόμενους.
2. Λειτουργούν πάνω από 170 εγκαταστάσεις επεξεργασίας λυμάτων εξυπηρετώντας περίπου 4.800.000 κατοίκους.
3. Ελέγχουν και συντηρούν πάνω από 67.500.000 μέτρα δίκτυο ύδρευσης.
4. Ελέγχουν και συντηρούν πάνω από 27.700.000 μέτρα δίκτυο αποχέτευσης.
5. Διαθέτουν χώρους αποθήκευσης νερού (δεξαμενές) άνω των 1.420.000 M³.
6. Λειτουργούν πάνω από 5.200 γεωτρήσεις με την ωριαία παραγωγή να ξεπερνά τα 121.700 M³.
7. Οι επενδύσεις των Δ.Ε.Υ.Α. έχουν ξεπεράσει τα 10.800.000.000 € εκ των οποίων το 31,61% αφορά επενδύσεις σε ύδρευση και 62,74% αφορά επενδύσεις σε αποχέτευση.
8. Ενισχύουν τις τοπικές κοινωνίες με πάνω από 600 εκ. € ετησίως.
9. Συνεισφέρουν στο κράτος πρόνοιας με ποσά άνω των 170 εκ. € ετησίως.
10. Συνεργάζονται με πάνω από 1.300 τοπικές επιχειρήσεις δημιουργώντας για κάθε 1.000.000 € επένδυση 19,48 θέσεις εργασίας, δηλαδή συνεισφέρουν στην απασχόληση με 210.000 θέσεις εργασίας (σύμφωνα με τις επενδύσεις που έχουν πραγματοποιηθεί).
11. Παρουσιάζουν θετικά αποτελέσματα (22.983.862,45 €) στο έτος 2012, στοιχείο που δείχνει τον δυναμισμό των επιχειρήσεων.
12. Έχουν μειώσει τις απώλειες των δικτύων σε 25,78% στο έτος 2012 από 42,21% που ήταν στο έτος 2008.
13. Τιμολογούν το νερό σε χαμηλότερη τιμή από όλες τις άλλες χώρες της Ε.Ε.
14. Έχουν κατορθώσει να ανακτούν το κόστος φυσικών πόρων (Οδηγία 2000/60/ΕΕ) σε ποσοστό 84,68% στο έτος 2012.

15. Εφαρμόζουν ειδικά κοινωνικά τιμολόγια που βοηθούν άνω του 5% του συνόλου των δημοτών που εξυπηρετούν.
16. Στην περίοδο 2007-2013 έχουν επενδύσει 3 δις € σε έργα ύδρευσης / αποχέτευσης (1,58 δις στο ΕΠΠΕΡΑΑ, 0,21 δις στο ΠΕΠ, 0,15 δις δανεισμός και 1 δις από Ειδικά τέλη).
17. Διαθέτουν ετοιμότητα για το Σύμφωνο Εταιρικής Σχέσης (Σ.Ε.Σ.) που ξεπερνά τα 2,5 δις €.

Η λειτουργία των Δ.Ε.Υ.Α. παρά τα θεσμικά και οικονομικά προβλήματα που κατά καιρούς αντιμετώπισαν και αντιμετωπίζουν, ανέδειξε τα σημαντικά πλεονεκτήματά τους σε σχέση με τους Ο.Τ.Α. δικαιώνοντας τους υπέρμαχους του ν. 1069/80 και των Δ.Ε.Υ.Α., αλλά και όλους που ισχυρίζονται ότι χωρίς τις Δ.Ε.Υ.Α. ο τομέας ύδρευσης-αποχέτευσης θα ήταν ακόμα πολύ πίσω σε σχέση με τους αντίστοιχους τομείς των χωρών-μελών της Ε.Ε. Θα πρέπει να τονισθεί ότι σε όλες τις χώρες της Ε.Ε. οι υπηρεσίες ύδρευσης και αποχέτευσης παρέχονται από αυτοτελείς επιχειρήσεις και όχι από υπηρεσίες των Δήμων.

Τα πλεονεκτήματα αυτά θα μπορούσαν να συνοψισθούν στα εξής:

1. Ο μεγάλος βαθμός **εξειδίκευσης** που διαθέτουν οι Δ.Ε.Υ.Α. στην κατασκευή έργων υποδομής και **η συγκέντρωση τεχνογνωσίας** που αφορά τόσο στην κατασκευή των έργων όσο και στην λειτουργία των Δ.Ε.Υ.Α. και την παροχή των υπηρεσιών στους δημότες.
2. Η ευελιξία που διακρίνει τις Δ.Ε.Υ.Α. σε σχέση με τους ΟΤΑ, ευελιξία που θα πρέπει να ενισχυθεί θεσμικά ώστε να διευκολύνει το έργο των Δ.Ε.Υ.Α. Γεγονός είναι ότι τον τελευταίο καιρό με νομοθετικές ρυθμίσεις η ευελιξία των Δ.Ε.Υ.Α. και η λειτουργία τους με ιδιωτικοοικονομικά κριτήρια και σύμφωνα με τους κανόνες της ιδιωτικής οικονομίας όπως ο ιδρυτικός τους νόμος σαφώς ορίζει, έχουν αποδυναμωθεί από την Πολιτεία με τρόπο που αναιρεί το μη δημόσιο (αλλά σταθερά κοινωνικά) χαρακτήρα τους. Ένα παράδειγμα που μπορεί να αναφερθεί για την τεκμηρίωση των παραπάνω είναι η νομοθετική ρύθμιση (ν. 4111/2013) σύμφωνα με την οποία οι Δήμοι προμηθεύονται πλέον τα καύσιμα και κάποια αναλώσιμα για λογαριασμό των Δ.Ε.Υ.Α. **Ως Ε.Δ.Ε.Υ.Α. θεωρούμε ότι θα πρέπει να διαφυλαχθεί η ευελιξία των Δ.Ε.Υ.Α.,** αφού αποτέλεσε μία από τις σημαντικότερες προϋποθέσεις για την εκπλήρωση των σκοπών τους και να εξετασθεί από κοινού με την Πολιτεία **η θεσμοθέτηση ενός συστήματος ελέγχου που θα διασφαλίζει την νομιμότητα των πράξεων, την ευελιξία, την αποτελεσματικότητα και την λειτουργία υγιών και σύγχρονων επιχειρήσεων.**
3. **Η υψηλή ικανότητά τους στην παραγωγή έργων κοινωνικής ωφέλειας όπως είναι τα έργα ύδρευσης-αποχέτευσης και επεξεργασίας αστικών υγρών αποβλήτων.** Χάρη στις Δ.Ε.Υ.Α., κυρίως, απορροφήθηκαν σημαντικά κονδύλια των Κοινοτικών Πλαισίων Στήριξης και τηρήθηκαν σε μεγάλο βαθμό οι Οδηγίες και οι Κανονισμοί της Ε.Ε. που αφορούν στον τομέα ύδρευσης - αποχέτευσης. Χωρίς τις Δ.Ε.Υ.Α. η χώρα μας θα είχε οδηγηθεί πολύ περισσότερες φορές ενώπιον του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου όπως έγινε σε άλλες περιπτώσεις για παράβαση κανόνων του περιβαλλοντικού δικαίου.

Τα παραπάνω πλεονεκτήματα των Δ.Ε.Υ.Α., ωστόσο, δεν ελήφθησαν υπόψη από κάποιους Δήμους που προέβησαν σε λύση της οικείας Δ.Ε.Υ.Α. χωρίς να λογαριάσουν τις επιπτώσεις στο κοινωνικό σύνολο με αποτέλεσμα να αναγκασθούν αργότερα να τήν επανιδρύσουν (παράδειγμα Δήμος Αμαλιάδας).

Αξίζει να σημειωθεί ότι στους Δήμους που δεν λειτουργούν Δ.Ε.Υ.Α. η υπηρεσία ύδρευσης αποτελεί μία υποβαθμισμένη και πολλές φορές αναποτελεσματική υπηρεσία. Η διαχείριση του νερού είναι σε πολλές περιπτώσεις ελλιπής με αποτέλεσμα να δημιουργείται πρόβλημα με την ομαλή υδροδότηση των οικισμών. Επίσης, τα πιο πολλά αντλιοστάσια - δεξαμενές είναι σε κακή κατάσταση εγκυμονώντας σοβαρούς κινδύνους για την δημόσια υγεία. Το προσωπικό των δήμων στο τμήμα της ύδρευσης είναι ελλιπές και χωρίς εξειδίκευση, ενώ τα υδρόμετρα είναι είτε χαλασμένα είτε μη προσβάσιμα.

Η ύπαρξη των Δ.Ε.Υ.Α. είναι ο κυριότερος λόγος που ολοκληρώθηκαν πολλά έργα αποχέτευσης και λειτουργούν τα έργα αυτά σήμερα ασύγκριτα καλύτερα από ό,τι στο παρελθόν. Από όλες τις κατά καιρούς απογραφές των έργων προκύπτει ότι:

Όλα σχεδόν τα έργα Βιολογικών καθαρισμών για πάνω από 5.000 ισοδύναμους κατοίκους έχουν ολοκληρωθεί ή λειτουργούν σε ικανοποιητικό βαθμό με την ευθύνη των Δ.Ε.Υ.Α. Συγκεκριμένα, λειτουργούν πάνω από 170 εγκαταστάσεις επεξεργασίας λυμάτων.

Αντιθέτως, όσα έργα βιολογικών καθαρισμών διαχειρίζονται Δήμοι, συνήθως λειτουργούν με πολλά προβλήματα λόγω έλλειψης προσωπικού και εμπειρίας ή και ευελιξίας για την αντιμετώπιση των λειτουργικών τους προβλημάτων. Δεν θα ήταν υπερβολή, αν λέγαμε, ότι πολλά έργα βιολογικών καθαρισμών σε πόλεις χωρίς Δ.Ε.Υ.Α. έχουν εγκαταλειφθεί τελείως με αποτέλεσμα να έχουν σπαταληθεί επενδύσεις πολλών εκ. ευρώ.

Πέρα, όμως, από τους βιολογικούς καθαρισμούς οι Δ.Ε.Υ.Α. συμβάλλουν ιδιαίτερα στην προστασία της δημόσιας υγείας και την πρόληψη των ασθενειών παρέχοντας άφθονο και υγιεινό νερό στους καταναλωτές. Ένας σημαντικός αριθμός Δ.Ε.Υ.Α. ασχολείται συστηματικά με την παρακολούθηση και τον έλεγχο της ποιότητας του παρεχόμενου πόσιμου νερού εφαρμόζοντας τις Οδηγίες τόσο της Ε.Ε. όσο και του Παγκόσμιου Οργανισμού Υγείας και διαθέτει εργαστήρια και εξειδικευμένο προσωπικό για τον σκοπό αυτό. Οι Δ.Ε.Υ.Α. εφαρμόζουν πλήρως την εθνική νομοθεσία και την νομοθεσία της Ε.Ε. για το πόσιμο νερό και οι καταναλωτές τους εγγυημένα πίνουν νερό που ελέγχεται στην ποιότητά του.

Για την αντιμετώπιση της λειψυδρίας οι Δ.Ε.Υ.Α. έχουν προβεί σε εκτεταμένη αντικατάσταση των παλαιών δικτύων ύδρευσης ώστε να μειώσουν σημαντικά τις διαρροές. Επιπλέον, χρησιμοποιούν όλες τις βέλτιστες διαθέσιμες τεχνικές για τη διαφύλαξη των υδατικών πόρων και τα τελευταία χρόνια οργανώνουν ευρείες ενημερωτικές καμπάνιες για την πληροφόρηση του καταναλωτικού κοινού ώστε να γίνει πλέον συνείδηση ότι το νερό είναι ένας φυσικός πόρος «εν ανεπαρκεία».

Β. Οι προοπτικές των Δ.Ε.Υ.Α. μετά τον «Καλλικράτη» και η υφιστάμενη κατάσταση

Η αναγνώριση από τον «Καλλικράτη» σε κάθε Δήμο της δυνατότητας να έχει Δ.Ε.Υ.Α. αποτέλεσε αναγνώριση του έργου που επιτέλεσαν οι Δ.Ε.Υ.Α. στα τριάντα χρόνια της λειτουργίας τους και άνοιξε προοπτικές για τις επιχειρήσεις.

Με την εφαρμογή του «Καλλικράτη» αυξήθηκε ο αριθμός των μεγάλων και μεσαίων Δ.Ε.Υ.Α., ενώ μειώθηκε αισθητά ο αριθμός των μικρών Δ.Ε.Υ.Α. Συγκεκριμένα από τις 116 Δ.Ε.Υ.Α. μέλη της Ε.Δ.Ε.Υ.Α. οι 55 εξυπηρετούν πληθυσμό κάτω από 30.000 κατοίκους (από αυτές μόνο 6 εξυπηρετούν πληθυσμό κάτω από 10.000), οι 29 πληθυσμό από 30.000-50.000 κατοίκους, οι 20 πληθυσμό από 50.000-80.000 κατοίκους και οι 11 εξυπηρετούν πληθυσμό πάνω από 80.000 κατοίκους. Η εξέλιξη αυτή κρίνεται ως θετική, αφού δημιουργεί προϋποθέσεις και εχέγγυα για βιώσιμες και υγιείς επιχειρήσεις.

Σήμερα και τρία περίπου χρόνια από την εφαρμογή του «Καλλικράτη» διαπιστώνουμε τα εξής:

Οι Δ.Ε.Υ.Α. αντί να υποστηριχθούν ώστε η μετάβασή τους στα νέα δεδομένα να είναι σχετικά ομαλή, αντιμετωπίζουν **σοβαρά ζητήματα λειτουργίας** όπως :

α. Σοβαρότατες ελλείψεις προσωπικού ως αποτέλεσμα των περιορισμών των προσλήψεων στο δημόσιο τομέα και των αθρόων συνταξιοδοτήσεων. Αδυνατούμε ως Ε.Δ.Ε.Υ.Α. να κατανοήσουμε γιατί οι Δ.Ε.Υ.Α. θα πρέπει να εντάσσονται σε τέτοιου είδους ισοπεδωτικές ρυθμίσεις και να αποδυναμώνονται **όταν το προσωπικό τους μισθοδοτείται από τα έσοδά τους** και η αντικατάστασή του με νέο θα συνέβαλε στην μείωση της ανεργίας και την αντίστοιχη αύξηση της απασχόλησης. Κάποιες πρόσφατες νομοθετικές ρυθμίσεις (ν.4147/2013) που άφησαν «παράθυρα» για το προσωπικό ορισμένου χρόνου αποτέλεσαν «ασπρίνη» και ημίμετρα, αφού οι Δ.Ε.Υ.Α. ως επιχειρήσεις αιχμής κι έντασης εργασίας και λόγω του αντικειμένου τους που συνδέεται με τη δημόσια υγεία και την προστασία του περιβάλλοντος έχουν ανάγκη από έμπειρο κι εξειδικευμένο μόνιμο προσωπικό. Επιπλέον η πρόσληψη προσωπικού ορισμένου χρόνου γίνεται με ιδιαίτερα χρονοβόρες διαδικασίες.

Ως Δ.Σ. της Ε.Δ.Ε.Υ.Α. με επανειλημμένα υπομνήματα και παραστάσεις προσπαθήσαμε να πείσουμε τα συναρμόδια Υπουργεία και κυρίως το εποπτεύον Υπουργείο Εσωτερικών ότι **επειδή οι Δ.Ε.Υ.Α. δεν ανήκουν στο δημόσιο τομέα και δεν επιβαρύνουν τον κρατικό προϋπολογισμό, θα πρέπει οι ίδιες να σχεδιάζουν και να αποφασίζουν σχετικά με τις προσλήψεις του προσωπικού τους σύμφωνα με τις ανάγκες τους και τον Οργανισμό Εσωτερικής Υπηρεσίας τους.**

Πρόσφατα, συνεργασθήκαμε με το Υπουργείο Διοικητικής Μεταρρύθμισης μετά από συνάντηση με τον Υπουργό κ. Κ. Μητσοτάκη και καταγράψαμε το προσωπικό των Δ.Ε.Υ.Α., τις προτάσεις τους για πρόσληψη νέου προσωπικού σύμφωνα με τις ανάγκες κάθε επιχείρησης, καθώς και οικονομικά και στοιχεία λειτουργίας τους. Η παραπάνω προσπάθεια υλοποιήθηκε για να αναδειχθούν οι ελλείψεις των Δ.Ε.Υ.Α. σε προσωπικό και με δεδομένο ότι πρόκειται για επιχειρήσεις «αιχμής» που διαχειρίζονται ένα αντικείμενο ζωτικής σημασίας για το κοινωνικό σύνολο. Παραπέρα, ωστόσο, δεν συμφωνούμε με την απογραφή του προσωπικού των Δ.Ε.Υ.Α. στο Μητρώο των Μισθοδοτούμενων Ελληνικού Δημοσίου που ζητά το Υπουργείο Εσωτερικών επιτακτικά από τις Δ.Ε.Υ.Α., διότι υποχρέωση απογραφής του προσωπικού τους έχουν μόνο οι φορείς που ανήκουν στο δημόσιο

τομέα. Επομένως, οι Δ.Ε.Υ.Α. , εφόσον εξαιρούνται από το δημόσιο τομέα σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία όπως προαναφέρθηκε, δεν έχουν την υποχρέωση απογραφής.

β. Αρνητικές υπήρξαν οι ρυθμίσεις του ν. 4093/2012 (Μνημόνιο 3) για το προσωπικό των Δ.Ε.Υ.Α., αλλά και για τα Διοικητικά τους Συμβούλια. Οι μισθολογικές ρυθμίσεις του παραπάνω νόμου ήλθαν ως συνέχεια ρυθμίσεων των νόμων 3833/2010 και 4024/2011 που είχαν μειώσει το μισθούς του προσωπικού των Δ.Ε.Υ.Α. κι ενέταξαν το προσωπικό των Δ.Ε.Υ.Α. στο ενιαίο μισθολόγιο, ενώ κι άλλες ρυθμίσεις του Ν. 4093/2012 όπως αυτές για τις υπερωρίες και την αμοιβή τους δημιούργησαν μία κατάσταση που δεν συνάδει με επιχειρήσεις όπως οι Δ.Ε.Υ.Α. Επίσης, **ο ν. 1069/80 παρακάμφθηκε** με τρόπο τελείως αδικαιολόγητο όσον αφορά στις αποζημιώσεις των Προέδρων των Δ.Ε.Υ.Α. που οι περισσότεροι ασχολούνται ώρες ατελείωτες με την λειτουργία των Δ.Ε.Υ.Α. Οι ενέργειές μας και η αντίδρασή μας ως Δ.Σ. της Ένωσης ήταν άμεσες. Οι προτάσεις και απόψεις μας (μισθολόγιο, αποζημιώσεις Προέδρων υπερωρίες, ετοιμότητα, ανθυγιεινό) τεκμηριωμένες από κάθε πλευρά και λαμβάνοντας υπόψη τη δυσμενή οικονομική κατάσταση της χώρας μας κατατέθηκαν τόσο στην πολιτική ηγεσία του Υπουργείου Εσωτερικών όσο και στην ηγεσία των Υπουργείων Οικονομικών και Διοικητικής Μεταρρύθμισης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης. Μάλιστα οι απόψεις μας ήταν και νομοτεχνικά επεξεργασμένες, αφού πήραν την μορφή προτεινόμενων διατάξεων με στόχο να περιληφθούν σε εγκύκλιο ή ΚΥΑ.

Πέρα, όμως, από τα παραπάνω προβλήματα λειτουργίας αρκετές Δ.Ε.Υ.Α. αντιμετωπίζουν οικονομικά προβλήματα τα οποία οφείλονται στους εξής λόγους:

α. Ο ιδρυτικός τους νόμος, παρόλο που χαρακτηρίστηκε νόμος κινήτρων, πρόβλεψε ένα **δυσμενές και άδικο χρηματοδοτικό καθεστώς για τις Δ.Ε.Υ.Α.** όσον αφορά στην εκτέλεση των έργων τους που είναι πολυδάπανα και όχι άμεσης απόδοσης. Αποτέλεσμα της παραπάνω άδικης μεταχείρισης των Δ.Ε.Υ.Α. υπήρξε η προσφυγή των Δ.Ε.Υ.Α. σε δανεισμό που φόρτωσε τις επιχειρήσεις με μακροπρόθεσμα οικονομικά βάρη δυσανάλογα με τα έσοδά τους.

β. Πέρα από τα παραπάνω οι Δ.Ε.Υ.Α. αντιμετωπίζουν σημαντικά οικονομικά προβλήματα λόγω **του τιμολογίου της ΔΕΗ.** Συγκεκριμένα η ΔΕΗ χρεώνει τις Δ.Ε.Υ.Α. με **το τιμολόγιο γενικής χρήσης** , ενώ οι εγκαταστάσεις των Δ.Ε.Υ.Α. και κυρίως **οι βιολογικοί καθαρισμοί που λειτουργούν οι περισσότερες επιχειρήσεις έχουν όλα τα χαρακτηριστικά βιομηχανικής εγκατάστασης, κι επομένως θα έπρεπε η ΔΕΗ να χρεώνει την λειτουργία τους με το βιομηχανικό τιμολόγιο.** Το γεγονός αυτό και σε συνδυασμό με το ότι οι δραστηριότητες και οι εγκαταστάσεις των Δ.Ε.Υ.Α. είναι ενεργοβόρες, έχει δημιουργήσει σοβαρότατα οικονομικά προβλήματα στις Δ.Ε.Υ.Α. Μάλιστα, πολλές από αυτές αντιμετωπίζουν καθημερινά απειλές της ΔΕΗ για διακοπή του ηλεκτρικού ρεύματος στις ζωτικής σημασίας εγκαταστάσεις τους.

Γ. Συμπεράσματα:

Η ίδρυση και η λειτουργία των Δ.Ε.Υ.Α. με ευελιξία και ιδιωτικοοικονομικά κριτήρια σύμφωνα με το θεσμικό τους πλαίσιο, τον ν. 1069/80, είναι ο κυριότερος λόγος που κατασκευάσθηκαν τα περισσότερα έργα ύδρευσης – αποχέτευσης και επεξεργασίας αστικών υγρών αποβλήτων στη χώρα μας και λειτουργούν με τρόπο ικανοποιητικό, ισοδύναμο με αυτό των υπολοίπων χωρών της Ε.Ε. Ωστόσο, τον τελευταίο καιρό, ο ν. 1069/80 βάλλεται, οι Δ.Ε.Υ.Α. υπάγονται σε νομοθετικές ρυθμίσεις που δεν συνάδουν με τη φύση και το θεσμικό τους πλαίσιο και ταυτοχρόνως δεν έχουν επιλυθεί ζητήματα που έχουν δημιουργήσει σοβαρά οικονομικά προβλήματα στις Δ.Ε.Υ.Α. όπως είναι το ζήτημα του τιμολογίου της ΔΕΗ.

Η Πολιτεία επιβάλλεται να κατανοήσει ότι οι Δ.Ε.Υ.Α. λόγω του θεσμικού τους πλαισίου και των δυνατοτήτων που παρείχε, έχουν επιτελέσει σημαντικό έργο σ' ένα τομέα ζωτικής σημασίας για το κοινωνικό σύνολο κι έχουν τη δυνατότητα να επιτελέσουν ακόμη σημαντικότερο, αφού οι περιλαμβάνονται στους κύριους φορείς εκτέλεσης έργων με μεγάλη αναπτυξιακή σημασία στα πλαίσια του ΕΣΠΑ και του Συμφώνου Εταιρικής Σχέσης που ακολουθεί. Χωρίς τις Δ.Ε.Υ.Α. ο τομέας ύδρευσης-αποχέτευσης θα είχε πολλές ελλείψεις και αδυναμίες. Ο εκσυγχρονισμός του θεσμικού τους πλαισίου και η στήριξή τους από την Πολιτεία θα ενισχύσει τις επιχειρήσεις και θα συμβάλλει στην εξυγίανση και την ορθολογικότερη λειτουργία τους προς όφελος των πολιτών της περιφέρειας.

ΠΑΝΕΛΛΗΝΙΑ ΟΜΟΣΠΟΝΔΙΑ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΩΝ ΟΡΓΑΝΙΣΜΩΝ ΤΟΠΙΚΗΣ ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΕΚΤΕΛΕΣΤΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ

Αθήνα, 21 Μαρτίου 2014 Αριθμ, Πρ,ωτ.: 297

Προς:

Βουλή των Ελλήνων

Διαρκής Επιτροπή Δημόσιας Διοίκησης,

Δημόσιας Τάξης και Δικαιοσύνης

Υποεπιτροπή Αρμόδια επί θεμάτων

του Υπουργείου Εσωτερικών

Βασ. Σοφίας 2

100 21 - Αθήνα

Κύριε Πρόεδρε,

Τα τέσσερα τελευταία χρόνια οι τόσο εργαζόμενοι όσο και ο θεσμός της Τοπικής Αυτοδιοίκησης υφίστανται πρωτοφανή επίθεση ως αποτέλεσμα της «νεοφιλελεύθερης πολιτικής» που εφαρμόζουν κυβέρνηση και τρόικα. Οι εργαζόμενοι έχουν υποστεί τεράστιες μειώσεις μισθών, ισοπέδωση των εργασιακών-ασφαλιστικών δικαιωμάτων και έχουν τεθεί στο στόχαστρο για χιλιάδες απολύσεις μέσω διαφόρων παραλλαγών, όπως η κινητικότητα, η διαθεσιμότητα, η «εθελοντική» ενδοαυτοδιοικητική κινητικότητα και η αξιολόγηση. Την ίδια στιγμή, οι υπηρεσίες της Τοπικής Αυτοδιοίκησης πλήττονται βάνανυσα με αποτέλεσμα τη διάλυση Κοινωνικών Δομών και Υπηρεσιών στις οποίες στηρίζονται τις δύσκολες αυτές εποχές χιλιάδες πολίτες, αλλά και την προώθηση ενός σχεδίου εκχώρησης αρμοδιοτήτων σε ιδιώτες.

Σε αυτή την κατεύθυνση εντάσσεται και ο Νόμος 3852/2010 για τον «Καλλικράτη». Η εφαρμογή του έχει προκαλέσει και προκαλεί πολλαπλές δυσμενείς συνέπειες, στην Αυτοδιοίκηση, δεδομένου ότι ο «Καλλικράτης» ουσιαστικά δεν αποτελεί παρά ένα εργαστήριο της κεντρικής διοίκησης, στο οποίο λαμβάνουν χώρα όχι μόνον πειραματισμοί αλλά και πρωτογενείς εφαρμογές σε βάρος ουσιαστικών πολιτικών και κοινωνικών δικαιωμάτων.

Η αναγκαιότητα προώθησης, για λόγους Διοικητικής αποτελεσματικότητας, της λειτουργικής σύμπτυξης των Δημοτικών Υπηρεσιών, ως βασικού στόχου του Προγράμματος «Καλλικράτης», ουσιαστικά, όπως εκ των υστέρων περίτρανα αποδείχθηκε, δεν υπέκρυπτε παρά τη διάθεση της κεντρικής κυβέρνησης για συρρίκνωση Δημοτικών Υπηρεσιών, Κοινωνικού κυρίως χαρακτήρα. Στην προκειμένη περίπτωση, ειδικότερα ως προς τους πρώην Δήμους που συνενώθηκαν,

διαμορφώθηκαν οι λογικές όχι μόνον του «πλεονάζοντος» προσωπικού, τα μέλη του
οποίου^μετακινήθηκαν^χί^ναμία

ΚΑΡΟΛΟΥ 24 | 104 37 | ΑΘΗΝΑ | ΤΗΛ: 210 5229512 | FAX: 210 5247633
<http://www.poeota.gr> | e-mail: info@poeota.gr

Διοικητικής ενσωμάτωσης και προσαρμογής στις υπηρεσίες του κεντρικού Δήμου, αλλά και των «πλεοναζουσών» υπηρεσιών Κοινωνικού χαρακτήρα. Τούτο είχε ως πρακτικό αποτέλεσμα αφενός να στοχοποιηθούν οι Δημοτικοί Υπάλληλοι και να τεθούν στη δίνη της εργασιακής εφεδρείας και των απολύσεων, αφετέρου να συνρρικνωθούν Κοινωνικές Δομές (μονάδες προστασίας ευπαθών κοινωνικών ομάδων, Δημοτικές Βιβλιοθήκες, Πολιτιστικά Κέντρα, Παιδικοί Σταθμοί κ.λπ.). Στην προσχηματικώς προβαλλόμενη λογική δήθεν ορθολογικοποίησης των Δημοτικών Υπηρεσιών εντάχθηκαν, μεταξύ άλλων, και ανταποδοτικές υπηρεσίες (λ.χ. καθαριότητα), με σκοπό την εκχώρησή τους στα μεγάλα επιχειρηματικά-εργολαβικά συμφέροντα.

Όσο για τις Κοινωνικές Υπηρεσίες που προσφέρουν οι Δήμοι, αυτές οδεύουν ήδη προς την ιδιωτικοποίηση. Εξεφρασμένος στόχος, «οι κοινωνικές παροχές των Δήμων όπως το «Βοήθεια στο Σπίτι», που τώρα χρηματοδοτούνται αποκλειστικά από το κράτος, να μετεξελιχθούν σε Εταιρείες κοινωνικής οικονομίας. Να στηθούν δηλαδή Εταιρείες στις οποίες θα συμμετέχουν Δήμοι, ιδιώτες και άλλοι κοινωνικοί φορείς... Οι ίδιες υπηρεσίες μπορούν επίσης να προσφέρονται και σε πλούσιους, οι οποίοι δύναται να πληρώσουν. Έτσι οι πλούσιοι θα χρηματοδοτούν τους φτωχούς»!!!

Οι «Καλλικρατικοί» Δήμοι επέδειξαν «αξιοθαύμαστη» προσαρμογή στις τροϊκανές απαιτήσεις για εσωτερική υποτίμηση και «αξιομίμητη ευπείθεια» στα κελεύσματα των μνημονιακών κυβερνήσεων, που έχουν θέσει ως έναν από τους κυρίαρχους στόχους τους την αποδιάρθρωση των εργασιακών σχέσεων. Οι «Καλλικρατικοί» Δήμοι πρωταγωνιστούν σήμερα είτε στην εφαρμογή των προγραμμάτων «Κοινωφελούς» Εργασίας, όπου οι Μ.Κ.Ο. παίζουν τον ρόλο του, έναντι αμοιβής, δανειστή εργαζομένων και οι Δήμοι αυτών που τους δανείζονται, οι οποίοι απασχολούνται υπό συνθήκες εργασιακού Μεσαίωνα (χωρίς ουσιαστικά συλλογικά και ατομικά εργασιακά δικαιώματα), είτε στην εφαρμογή των τοπικών συμφώνων απασχόλησης, που αποβλέπουν στην «ορθολογική» διοχέτευση μισθωτών χαμηλού εργασιακού κόστους σε Ιδιωτικές Επιχειρήσεις, είτε στην εφαρμογή των επιχειρησιακών προγραμμάτων της «διά βίου μάθησης», όπου η κάθε απίθανη δραστηριότητα έχει αναχθεί σε αντικείμενο εργασιακής επιμόρφωσης με σκοπό τη συγκάλυψη της ανεργίας, χωρίς να υπάρχει καμία συνάρθρωση με τις παραγωγικές ανάγκες ενός τόπου. Εν ολίγοις, οι «Καλλικρατικοί» Δήμοι, στην προκειμένη περίπτωση, έχουν αναδειχθεί σε εργαστήρια πειραματικών εφαρμογών αποδιάρθρωσης των εργασιακών σχέσεων και προετοιμασίας μετατροπής όλης της επικράτειας σε μία απέραντη Ειδική Οικονομική Ζώνη (Ε.Ο.Ζ.).

Από την πρώτη ημέρα ψήφισης και στη συνέχεια εφαρμογής του Ν.3852/2010 «Πρόγραμμα ΚΑΛΛΙΚΡΑΤΗΣ» και την ένταξή του στο πρόγραμμα σταθερότητας με την αφαίρεση πόρων που σήμερα ξεπερνούν το 60% των τακτικών εσόδων,

εκφράζουμε την πεποίθηση ότι η Τοπική Αυτοδιοίκηση οδηγείται μαθηματικά σε οικονομική, λειτουργική και θεσμική κατάρρευση. Ήδη με το απίστευτης ευρηματικότητας και κατ' ευφημισμό «Παρατηρητήριο Οικονομικής Αυτοτέλειας των Ο.Τ.Α.» καταλύεται κάθε ίχνος αυτοτέλειάς τους. Η χρηματοδότηση θα περιοριστεί στη μισθοδοσία του εναπομείναντος προσωπικού, ενώ τις υπόλοιπες λειτουργικές δαπάνες οι Δήμοι θα πρέπει να τις εξασφαλίσουν με υποχρεωτικές αυξήσεις Δημοτικών φόρων και τελών, απολύσεις προσωπικού.

Στόχος είναι «η μηδενική χρηματοδότηση των Ο.Τ.Α. από τον προϋπολογισμό». Και από πού θα εξασφαλίσουν πόρους οι Δήμοι για να λειτουργήσουν; Σε πρώτο πλάνο μπαίνει «η μόχλευση και η αξιοποίηση της ακίνητης περιουσίας των Δήμων». Δηλαδή οι Δήμοι «μπορούν να στήσουν ένα *fund*, να περάσουν εκεί την ακίνητη περιουσία τους, της οποίας η αντικειμενική αξία θα αποτιμηθεί, και με αυτό τον τρόπο μπορούν να διεκδικήσουν χρηματοδότηση από την Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα Επενδύσεων ή ακόμα και από Ελληνικές Ιδιωτικές Τράπεζες, εξασφαλίζοντας ρευστότητα χωρίς να επιβαρύνεται το Δημόσιο έλλειμμα ή το χρέος».

Τονίζαμε επίσης ότι η παντελής έλλειψη αναφοράς στο ανθρώπινο δυναμικό της Τοπικής Αυτοδιοίκησης, τον ρόλο τους και την πραγματική αναβάθμισή τους στις νέες συνθήκες, την αξιοποίηση του υφιστάμενου προσωπικού, τη συνεχή επιμόρφωση, την ενίσχυση των νέων δομών με εξειδικευμένο μόνιμο προσωπικό, την αντιμετώπιση των προβλημάτων που προέκυψαν από την συνένωση των Δήμων με στόχο την εξυπηρέτηση των πολιτών και την ενίσχυση του Δημόσιου και Κοινωνικού χαρακτήρα των υπηρεσιών της Τοπικής Αυτοδιοίκησης, επιβεβαίωσε τις ανησυχίες μας αλλά και την αρνητική θέση μας για το πρόγραμμα «ΚΑΛΛΙΚΡΑΤΗΣ», καθώς όλη τη περίοδο έχουμε υποστεί την πιο ακραία, βάρβαρη και νεοφιλελεύθερη πολιτική.

Για τα βγούμε από το σημερινό αδιέξοδο, το οποίο επήλθε με πολιτικές όπως αυτή του «Καλλικράτη» και να παίξει η Τοπική Αυτοδιοίκηση πραγματικό κοινωνικό ρόλο απαιτείται άμεσα:

- Απόδοση όλων των οφειλομένων από το κράτος και άρνηση μεταφοράς οποιασδήποτε αρμοδιότητας που δεν εξασφαλίζει εκ των προτέρων τους αναγκαίους πόρους και το απαραίτητο προσωπικό. Η μείωση κατά περίπου 60% (έως σήμερα) των πόρων προς την Τοπική Αυτοδιοίκηση με δεκάδες νέες αρμοδιότητες, αποτελεί το καλύτερο άλλοθι σε όσους επιθυμούν την

ιδιωτικοποίηση των υπηρεσιών των Ο.Τ.Α.

- **Ριζική αναθεώρηση του «Καλλικράτη»** που να προβλέπει δημοκρατική, διοικητική, οικονομική μεταρρύθμιση και πραγματική αποκέντρωση.
- **Αποτροπή των πολιτικών άμεσης και έμμεσης ιδιωτικοποίησης** κρίσιμων αναπτυξιακών και κοινωνικών αρμοδιοτήτων (απορρίμματα, ενέργεια, νερό, κοινωνικές υπηρεσίες, κ.λπ.),
- **Σεβασμό των εργασιακών και κοινωνικών κατακτήσεων των εργαζομένων, αναθεώρηση των αποφάσεων της κυβέρνησης για τη διαθεσιμότητα, τις απολύσεις, την κατάργηση των οργανικών θέσεων και τις συνεχείς μειώσεις των αποδοχών. Αποτροπή της προσπάθειας «κινεζοποίησης» της Ελληνικής κοινωνίας.**
- **Συνέχιση και επέκταση των προγραμμάτων Κοινωνικών Δομών με την διατήρηση του Δημόσιου και Κοινωνικού Χαρακτήρα. Διασφάλιση της παραμονής του έμπειρου και εξειδικευμένου προσωπικού με την ενσωμάτωση όλων αυτών των δραστηριοτήτων στις υπηρεσίες των Δήμων (Διεύθυνση Κοινωνικών Υπηρεσιών).**
- **Ξεκαθάρισμα των σχέσεων των Ο.Τ.Α. και υπηρεσιών του κράτους (Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης, Ο.Γ.Α., ΕΛ.ΓΑ., κ.λπ.) στην άσκηση αρμοδιοτήτων τους χωρίς κανένα μέχρι σήμερα όφελος για την Τοπική Αυτοδιοίκηση.**
- **Πρόσληψη μόνιμου προσωπικού, καμιά απόλυση εργαζόμενου, κατάργηση του θεσμού των εκτάκτων, φραγμό στη διεύρυνση των ελαστικών σχέσεων εργασίας και την ομηρία χιλιάδων άνεργων εργαζομένων.**
- **Επίλυση βασικών κλαδικών και θεσμικών αιτημάτων που απασχολούν τους εργαζόμενους στους Ο.Τ.Α. Α' βαθμού. Υπογραφή Σ.Σ.Ε. για το προσωπικό Ιδιωτικού Δικαίου των Ο.Τ.Α. Αντιμετώπιση των σοβαρών προβλημάτων Υγιεινής και Ασφάλειας.**

Με την πολιτική της κυβέρνησης και της τρόικα ο θεσμός της Τοπικής Αυτοδιοίκησης απαξιώνεται, αποδομείται, εκχωρείται, επαιτεί, συρρικνώνεται.

Η Τοπική Αυτοδιοίκηση ως μια μορφή εξουσίας που βρίσκεται κοντά στο πολίτη δεν μπορεί να παρακολουθεί από μακριά την οικονομική εξαθλίωση των εργαζομένων, των ανέργων και συνολικά της κοινωνίας.

Είναι απολύτως αναγκαίο τη δύσκολη αυτή περίοδο:

1. Να κατοχυρώνεται η Διοικητική και Οικονομική αυτοτέλεια των Ο.Τ.Α.
2. Να υπάρξει διασφάλιση όλων των θέσεων εργασίας.
3. Να αναπτυχθούν σύγχρονες δομές και λειτουργίες στο εσωτερικό των Ο.Τ.Α. Α' βαθμού.
4. Να υπάρξει ανάπτυξη και αξιοποίηση του ανθρώπινου δυναμικού.
5. Να αποτραπεί κάθε προσπάθεια ιδιωτικοποίησης των υπηρεσιών Δημόσιου και Κοινωνικού χαρακτήρα των Ο.Τ.Α. Α' βαθμού.
6. Να καθοριστούν με σαφήνεια οι κανόνες διαφάνειας και χρηστής διαχείρισης των πόρων. '

Οι συγχωνεύσεις και οι καταργήσεις των οργανισμών του Δημοσίου, καθώς και οι απολύσεις των εργαζομένων γίνονται με μοναδικό γνώμονα την περιστολή δαπανών και χωρίς να εξετάζεται το τεράστιο κοινωνικό κόστος που θα προκληθεί.

Η αξιολόγηση των υπηρεσιών και του προσωπικού δεν γίνεται για να βελτιωθεί η λειτουργία των Δημοσίων Υπηρεσιών. Αντίθετα, χρησιμοποιείται ως εργαλείο για νέες απολύσεις, για κλείσιμο υπηρεσιών και ενίσχυση των ιδιωτών.

Η εφαρμογή της διαθεσιμότητας, η απαίτηση της τρόικα για τον περιορισμό του αριθμού των Δημοσίων Υπαλλήλων μέχρι το 2015 κατά 150.000 και η απόλυση 15.000 μέχρι το τέλος του 2014, έχουν βασικό στόχο τη μείωση του εργατικού προσωπικού, την κατάργηση υπηρεσιών και την ιδιωτικοποίηση βασικών υπηρεσιών του Δημοσίου και της Τοπικής Αυτοδιοίκησης,

Η κατάργηση των κενών οργανικών θέσεων ακόμα και αυτών που συνταξιοδοτούνται και ο περιορισμός των οργανικών μονάδων δείχνει τις πραγματικές διαθέσεις τους για το μέλλον των Δημοσίων Υπηρεσιών αλλά και του ανθρώπινου δυναμικού.

Το πάγωμα των προσλήψεων στους Ο.Τ.Α. ακόμα και στις υπηρεσίες ανταποδοτικού χαρακτήρα, επιβεβαιώνουν τις καθημερινές εκτιμήσεις μας για την ιδιωτικοποίηση ή κατάργηση βασικών υπηρεσιών Κοινωνικού χαρακτήρα της Τοπικής Αυτοδιοίκησης (Καθαριότητα, Παιδικοί Σταθμοί, Πράσινο, Κ.Ε.Π., Προνοιακές Δομές, κ.λπ.).

Ο «Καλλικράτης» συνδέθηκε αναπόσπαστα με την εκχώρηση βασικών κοινωνικών υπηρεσιών σε ιδιώτες εισάγοντας και δρομολογώντας ένα νέο εργασιακό τοπίο ζούγκλας, υποκαθιστώντας τη σταθερή σχέση εργασίας, με διάφορες εργασιακές μορφές εργασίας (Μ.Κ.Ο., πεντάμηνα, ενοικιαζόμενη εργασία, κοινωφελής εργασία) χωρίς συλλογικές συμβάσεις, χωρίς ενιαίους όρους εργασίας, χωρίς δικαιώματα. Βασικός δε στόχος μεταβατικός μέχρι την πλήρη ιδιωτικοποίηση των Κοινωνικών ιδιαίτερα Δομών είναι η δημιουργία ΚΟΙΝ.Σ.ΕΠ. που γνωστό επίσης είναι πως δημιουργούνται και «ελέγχονται» ως άλλες Δημοτικές Επιχειρήσεις, από τους αιρετούς,

Συγχρόνως αγωνιζόμαστε και για την ποιοτική αναβάθμιση των Δημοσίων Υπηρεσιών όiekδικώντας:

1. **Αναβάθμιση του ανθρώπινου δυναμικού**, αντικειμενικό σύστημα προσλήψεων, αξιοκρατική στελέχωση, καμιά κατάργηση οργανικών θέσεων.
2. **Προστασία και αναβάθμιση των υπηρεσιών του Δημοσίου και των Ο.Τ.Α, με**
την αύξηση των πόρων για τη λειτουργία τους, τη βελτίωση των υποδομών και των εξοπλισμών τους.
3. **Ουσιαστική οικονομική αναβάθμιση των Δημοσίων Υπαλλήλων.**
4. **Κατάργηση του Νόμου** για τις Συμπράξεις Δημοσίου και Ιδιωτικού Τομέα (Σ.Δ.Ι.Τ.).
5. **Υπεράσπιση του Δημόσιου και Κοινωνικού χαρακτήρα** των υπηρεσιών, αποτροπή κάθε προσπάθειας ιδιωτικοποίησης.

Κύριε Πρόεδρε,

Ενώπιον της πολιτικής, οικονομικής, λειτουργικής και θεσμικής κατάρρευσης του θεσμού της Τοπικής Αυτοδιοίκησης αγωνιζόμαστε για την υπεράσπιση των κοινωνικών κατακτήσεων, των Δημοσίων Αγαθών, του Κοινωνικού Κράτους. Για μία Τοπική Αυτοδιοίκηση με Δημόσιο και Κοινωνικό Χαρακτήρα. Σε αυτή την κατεύθυνση και μόνο θα πρέπει να στοχεύει ο κάθε νέος «Καλλικράτης».

Για την Εκτελεστική Επιτροπή της Π.Ο.Ε.-Ο. Τ.Α.

ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ ΔΙΚΤΥΟΥ ΦΟΔΣΑ

1. ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Το ζήτημα της ολοκληρωμένης διαχείρισης των στερεών αποβλήτων αποτελεί ένα μείζον θέμα για την Τοπική Αυτοδιοίκηση καθώς συνδέεται άμεσα με την ποιότητα ζωής των πολιτών και την προστασία του περιβάλλοντος.

Η υλοποίηση ενός ολοκληρωμένου σχεδίου καθώς και η ορθή λειτουργία των έργων και εγκαταστάσεων διαχείρισης στερεών αποβλήτων, έχει ανατεθεί στους Φορείς Διαχείρισης Στερεών Αποβλήτων (Φο.Δ.Σ.Α), στους οποίους συμμετέχουν οι Ο.Τ.Α Α' βαθμού.

Με την ψήφιση του Ν.3852/2010 και στην συνέχεια του Ν.4071/2012 (ως τροποποίηση του άρθρου 104 του Καλλικράτη που προέβλεπε την έκδοση Προεδρικού Διατάγματος στο οποίο θα ρυθμίζονταν η διαδικασία συγχώνευσης των Φο.Δ.Σ.Α), επιχειρήθηκε αλλαγή του θεσμικού πλαισίου λειτουργίας των Φο.Δ.Σ.Α χωρίς να έχει πεδίο εφαρμογής, αφού διαπιστώθηκαν σειρά αδυναμιών εφαρμογής των 2 προαναφερομένων νόμων.

Για αυτόν τον λόγο συγκροτήθηκε Ομάδα Εργασίας, στην οποία συμμετείχαν εκπρόσωποι των συναρμόδιων Υπουργείων & των Φο.Δ.Σ.Α, προκειμένου να υπάρξει τροποποίηση-βελτίωση του τελευταίου Ν.4071/2012.

Παρόλο που η Ομάδα Εργασίας ολοκλήρωσε το έργο της από τον περασμένο Μάιο, το αρμόδιο Υπουργείο Εσωτερικών δεν έχει προχωρήσει στην προώθηση της αναγκαίας νομοθετικής ρύθμισης.

Με δεδομένο ότι δεν είναι δυνατή η εφαρμογή του Ν. 4071/2012, θα πρέπει να υπάρξει άμεση αντιμετώπιση του προβλήματος, προκειμένου να συνεχιστεί η ομαλή λειτουργία των έργων & εγκαταστάσεων διαχείρισης απορριμμάτων.

2. ΙΣΤΟΡΙΚΟ

Με το άρθρο 30 του Ν. 3536/2007 καθορίστηκε ο αριθμός Φο.Δ.Σ.Α σε όλη την χώρα (111 συνολικά), καθώς και η μορφή τους, η οποία ήταν είτε αυτή του Συνδέσμου (Ν.Π.Δ.Δ) είτε της Ανώνυμης Εταιρείας των Ο.Τ.Α (Ν.Π.Ι.Δ).

Το άρθρο 104 του Ν. 3852/2010 (Καλλικράτης) προέβλεπε την δημιουργία Περιφερειακών Φο.Δ.Σ.Α με την μορφή του Συνδέσμου (Ν.Π.Δ.Δ) και την συγχώνευση όλων των υπαρχόντων νομικών μορφών σε αυτόν.

Προέβλεπε επίσης την διατήρηση των υφιστάμενων Περιφερειακών Φο.Δ.Σ.Α με την μορφή της Ανώνυμης Εταιρείας των Ο.Τ.Α.

Το αρ. 104 του Ν. 3852/2010 δεν εφαρμόσθηκε ποτέ ενώ τροποποιήθηκε στη συνέχεια με τον Ν.4071/2012.

Με τον νέο Ν. 4071/2012 προβλέπεται στην ηπειρωτική χώρα η δημιουργία Περιφερειακών Φο.Δ.Σ.Α με την νομική μορφή του Συνδέσμου (Ν.Π.Δ.Δ) και την συγχώνευση όλων των υφιστάμενων νομικών μορφών ΦΟΔΣΑ (Σύνδεσμοι, ΑΕ των ΟΤΑ, Διαδημοτικές κτλ) σε αυτόν, με αρμοδιότητα τον σχεδιασμό και την λειτουργία των έργων διαχείρισης απορριμμάτων.

Για την νησιωτική χώρα προβλέπεται η δημιουργία Περιφερειακών Φο.Δ.Σ.Α με την μορφή του Συνδέσμου (Ν.Π.Δ.Δ) και την συμμετοχή της Π.Ε.Δ για τον σχεδιασμό των έργων διαχείρισης απορριμμάτων, ενώ για την λειτουργία των έργων διατηρεί τους υπάρχοντες Φο.Δ.Σ.Α όλων των νομικών μορφών.

Και στον νέο νόμο προβλέπεται επίσης η διατήρηση των υφιστάμενων Περιφερειακών Φο.Δ.Σ.Α με την μορφή της Ανώνυμης Εταιρείας των Ο.Τ.Α..

Στο νέο νόμο (4071/2012) έχει δοθεί παράταση στην εφαρμογή του, αφού προέκυψαν σειρά θεμάτων που είχαν σχέση τόσο με πρακτικά θέματα συγχώνευσης (ημερομηνία συγχώνευσης, αποτίμηση περιουσιακών στοιχείων κ.α) όσο και με το μείζον ζήτημα της συγχώνευσης των Φο.Δ.Σ.Α με την μορφή της Ανώνυμης Εταιρείας των Ο.Τ.Α, όπου δεν τηρούνταν οι προϋποθέσεις της νομοθεσίας για εκκαθάριση και λύση. Για τους λόγους αυτούς απαιτείται νομοθετική βελτίωση – τροποποίηση για την εφαρμογή του, προκειμένου να είναι δυνατή η συγχώνευση των υφιστάμενων ΦοΔΣΑ στον νέο Περιφερειακό Σύνδεσμο Φο.Δ.Σ.Α.

Η αδυναμία εφαρμογής του Ν. 4071/2012 επιβεβαιώθηκε και από τα Υπουργεία Εσωτερικών & Οικονομίας, τα οποία απάντησαν σε σειρά έγγραφων ερωτημάτων που απηύθυναν για αυτόν τον σκοπό οι Φο.Δ.Σ.Α.

Να σημειώσουμε ότι 2 Φο.Δ.Σ.Α με την μορφή της Ανώνυμης Εταιρείας των Ο.Τ.Α έχουν προσφύγει στο Συμβούλιο της Επικρατείας κατά του ν. 4071/2012 και το επόμενο διάστημα θα προσδιοριστεί η εκδίκαση της υπόθεσης.

Με δεδομένη την αδυναμία εφαρμογής του Ν. 4071/2012 το ΥΠ.ΕΣ προώθησε στην Βουλή και ψηφίσθηκε το αρ. 6 του ν. 4147/2013 όπου παρατείνεται η συγχώνευση των υφιστάμενων Φο.Δ.Σ.Α στο νέο Περιφερειακό Σύνδεσμο Φο.Δ.Σ.Α. μέχρι 31/12/2013.

Παράλληλα το ΥΠΕΚΑ συγκρότησε Ομάδα Εργασίας από τα συναρμόδια Υπουργεία, στην οποία συμμετείχε και το Δίκτυο των Φο.Δ.Σ.Α με 2 εκπροσώπους με αντικείμενο τόσο

την μορφή και το μέγεθος των Φο.Δ.Σ.Α όσο και μια σειρά θεμάτων που απασχολούν τους Φο.Δ.Σ.Α.

Η Ομάδα Εργασίας μετά από 5 συνεδριάσεις ολοκλήρωσε ένα μεγάλο τμήμα του έργου και κατέληξε στην πρόταση για δημιουργία Φο.Δ.Σ.Α 2 μορφών στις Περιφέρειες όπου υπάρχουν Φο.Δ.Σ.Α με παραπάνω από μια νομική μορφή. Παρόλο που η Ομάδα Εργασίας ολοκλήρωσε το έργο της από τον Μάιο του 2013, η νομοθετική ρύθμιση δεν προωθήθηκε έγκαιρα.

Με δεδομένο ότι η παράταση συγχώνευσης των Φο.Δ.Σ.Α θα έληγε στις 31/12/2013 και προκειμένου να προλάβει τις αρνητικές εξελίξεις που θα ακολουθήσουν από τις αρχές του έτους, το Δίκτυο Φο.Δ.Σ.Α πήρε την πρωτοβουλία και σε συνεργασία με την ΚΕΔΕ, απέστειλε προς το σύνολο των Φο.Δ.Σ.Α της ηπειρωτικής Ελλάδας σχέδιο πρότασης τροποποίησης του Ν.4071/12 ως έναρξη μιας διαβούλευσης με σκοπό την οριστικοποίησή του από το σύνολο των Φο.Δ.Σ.Α & Δήμων της κάθε ηπειρωτικής Περιφέρειας.

Έπειτα από μια τρίμηνη διαβούλευση με το σύνολο των Φο.Δ.Σ.Α και Δήμων της χώρας και αρκετών συνεδριάσεων του Διοικητικού Συμβουλίου της ΚΕΔΕ, η τελική πρόταση προωθήθηκε προς το Υπουργείο Εσωτερικών για νομοθετική ρύθμιση.

Παράλληλα, αποφασίσθηκε μεταξύ άλλων, να προωθηθούν άμεσα και τα θεσμικά ζητήματα των Φο.Δ.Σ.Α (στελέχωση των ΦοΔΣΑ, απαλλοτριώσεις γης, επιλεξιμότητα ΦΠΑ σε έργα διαχ. απορριμμάτων των ΦοΔΣΑ-ΝΠΙΔ), καθώς και η παράταση εφαρμογής του Ν.4042/12 για το τέλος ταφής.

Μέχρι σήμερα μέσα Μαρτίου, ούτε ο Ν. 4071/2012 έχει εφαρμοστεί, ούτε έχει δοθεί νέα παράταση με αναδρομική ισχύ από τις αρχές του έτους, όπως δηλώθηκε από τα συναρμόδια Υπουργεία Εσωτερικών & ΠΕΚΑ, ενώ η νομοθετική ρύθμιση για την παράταση αναμένεται να κατατεθεί στη Βουλή με νομοσχέδιο του Υπουργείου Εσωτερικών.

Αποτέλεσμα αυτού είναι οι Φο.Δ.Σ.Α να στερούνται νομιμοποιητικής βάσης λειτουργίας, με άμεσο τον κίνδυνο απώλειας πόρων των συγχρηματοδοτούμενων έργων διαχείρισης στερεών αποβλήτων.

3. ΔΙΑΠΙΣΤΩΣΕΙΣ

Οι διαρκείς τροποποιήσεις της νομοθεσίας και η αδυναμία εφαρμογής των καθώς και η παρατεταμένη εκκρεμότητα έχει δημιουργήσει μια αρνητική κατάσταση στους Φο.Δ.Σ.Α με άμεσο αντίκτυπο στον σχεδιασμό, οργάνωση και ορθή λειτουργία των έργων & εγκαταστάσεων διαχείρισης απορριμμάτων.

Ακόμη και η τελευταία προσέγγιση, μέσω της Ομάδας Εργασίας, για οριστική επίλυση του προβλήματος έχει μείνει στάσιμη.

Η κοινή πλέον διαπίστωση είναι ότι μετά από μια μακροχρόνια πρακτική και λειτουργία των Φο.Δ.Σ.Α με κάθε μορφή, έχει αναπτυχθεί μια δυναμική σε ορισμένες περιοχές ενώ αντίθετα παρατηρείται μια στασιμότητα σε άλλες.

Η διαρκής παρέμβαση στην νομοθεσία για τους Φο.Δ.Σ.Α το μόνο που έχει καταφέρει είναι να περιπλέκει επιπλέον το πρόβλημα καθιστώντας αδύνατη την επίλυσή του.

Επιβάλλεται λοιπόν να δοθεί μια οριστική λύση, έτσι ώστε οι Φο.Δ.Σ.Α απερίσπαστοι να ασχοληθούν με το πραγματικό αντικείμενό τους που είναι ο σχεδιασμός και η ορθή λειτουργία των έργων & εγκαταστάσεων διαχείρισης απορριμμάτων.

4. ΣΚΕΠΤΙΚΟ ΠΡΟΤΑΣΗΣ

- Για το μέγεθος των Φο.Δ.Σ.Α και κατ' επέκταση τον αριθμό ανά Περιφέρεια λαμβάνεται υπόψη ένα κριτήριο, αυτό της υπάρχουσας ή δρομολογημένης κατασκευής ολοκληρωμένων εγκαταστάσεων διαχείρισης απορριμμάτων και μείωσης του όγκου τους (ΜΕΑ), σύμφωνα με την Ελληνική & Ευρωπαϊκή νομοθεσία.

Ήδη η Πολιτεία έχει αξιολογήσει τα δεκάδες έργα ολοκληρωμένης διαχείρισης απορριμμάτων που έχουν δρομολογηθεί σε όλη την χώρα, αποδεχόμενη την βιωσιμότητά τους.

Για την νομική μορφή των Φο.Δ.Σ.Α, ακολουθούμενης της προαναφερόμενης παραδοχής, προτείνεται η συνένωση ομοειδών Φο.Δ.Σ.Α (Σύνδεσμος με Σύνδεσμο & Ανώνυμη Εταιρεία με Ανώνυμη Εταιρεία).

Η πρόταση αφορά το σύνολο της ηπειρωτικής χώρας, πλην Αττικής, ενώ αφήνει ανέπαφο το καθεστώς στην νησιωτική χώρα, όπως αυτό περιγράφεται στον Ν. 4071/2012.

Ιδιαίτερα για τα νησιά των Σποράδων (Σκιάθος, Σκόπελος & Αλόνησος) καθώς και για την νήσο Σκύρο, που διαθέτουν ΧΥΤΑ προτείνεται να αποτελέσουν διακριτούς Φο.Δ.Σ.Α για την λειτουργία των έργων, όπως προβλέπεται και για την υπόλοιπη νησιωτική χώρα ενώ για τον σχεδιασμό των έργων να υπάγονται στην οικεία Περιφέρεια (Θεσσαλίας για τις Σποράδες & Στερεάς Ελλάδας για την νήσο Σκύρο).

Περιπτώσεις Φο.Δ.Σ.Α που καλύπτουν ολόκληρες Περιφέρειες παραμένουν ως έχουν με την ίδια νομική μορφή.

Η καινοτομία της πρότασης είναι ότι δημιουργούνται Φο.Δ.Σ.Α με κρίσιμο και βιώσιμο μέγεθος καθώς και ότι προωθείται μια πρόταση με συναίνεση του συνόλου των Φο.Δ.Σ.Α και των Δήμων.

Σε όποιες περιφέρειες έχουν συσταθεί Περιφερειακοί Σύνδεσμοι αυτοί συνεχίζουν να λειτουργούν με αρμοδιότητα τον σχεδιασμό διαχείρισης των στερεών αποβλήτων.

Στην πρόταση συμπεριλαμβάνονται όλες οι προτάσεις & παρατηρήσεις που διαχρονικά έχουν καταθέσει οι Φο.Δ.Σ.Α και αφορούν θέματα προσωπικού, θεσμικά, οικονομικά, και λοιπά θέματα.

Κλείνοντας να σημειωθεί ότι είναι στην ευχέρεια κάθε Φο.Δ.Σ.Α να προχωρήσει σε επιπλέον προαιρετικές συνενώσεις τόσο σε επίπεδο Περιφέρειας όσο και σε διαπεριφερειακό επίπεδο, καθώς και να επιλέξει τη νομική του μορφή.

Με την προτεινόμενη ρύθμιση δημιουργούνται ελάχιστοι επιπλέον Φο.Δ.Σ.Α, από όσους προέβλεπε ο Ν. 4071/2012 και επιτυγχάνεται η απόλυτη συναίνεση του συνόλου των Φο.Δ.Σ.Α.

- Όσο αφορά την εφαρμογή του άρθρου 43 του Ν.4042/2012, που προβλέπει την επιβάρυνση από 1η Ιανουαρίου 2014 με ειδικό τέλος ταφής ανά τόνο αποβλήτων, στους οργανισμούς ή τις επιχειρήσεις που διαθέτουν σε χώρο υγειονομικής ταφής τα απόβλητα χωρίς να έχουν προηγηθεί εργασίες επεξεργασίας και έχοντας υπόψη:

- Την δρομολόγηση των έργων διαχείρισης στερεών αποβλήτων στην χώρα στα πλαίσια της τρέχουσας προγραμματικής περιόδου, τα οποία θα συμβάλλουν ουσιαστικά στην επίτευξη των στόχων που θέτει τόσο η Ευρωπαϊκή Νομοθεσία (Οδηγία ΕΚ/98/2008) όσο και ο Ν. 4042/2012, για μείωση του όγκου των προς υγειονομική ταφή στερεών αποβλήτων.

- Την δεινή οικονομική κατάσταση των Δήμων, όπως αυτή έχει περιέλθει με την οικονομική κρίση αλλά και τις συνεχείς περικοπές των πόρων προς την Τοπική Αυτοδιοίκηση

- Το γεγονός ότι η επιβολή του ειδικού τέλους ταφής δεν αποτελεί συμβατική δέσμευση προς την χώρα μας, που απορρέει από την προαναφερόμενη Οδηγία της Ευρωπαϊκής Ένωσης

προτείνεται η παράταση επιβολής του ειδικού τέλους ταφής για 2 έτη (μέχρι 31/12/2015), ημερομηνία που ολοκληρώνεται η τρέχουσα προγραμματική περίοδος του Δ' Κοινοτικού πλαισίου στήριξης και όπου θα έχουν ολοκληρωθεί όλα τα δρομολογημένα έργα διαχείρισης στερεών αποβλήτων, τα οποία θα συμβάλλουν στην επίτευξη των στόχων μείωσης του όγκου των αποβλήτων.

- Όσο αφορά τα θεσμικά θέματα που απασχολούν τους Φο.Δ.Σ.Α και απαιτούν άμεσα θεσμοθέτηση με σκοπό την επίλυση των προβλημάτων που δημιουργούν, αυτά είναι τα παρακάτω:

Α. ΣΤΕΛΕΧΩΣΗ ΤΩΝ Φο.Δ.Σ.Α

Τα έργα διαχείρισης απορριμμάτων που λειτουργούν οι Φο.Δ.Σ.Α είναι σύνθετα έργα τα οποία απαιτούν για τη λειτουργία τους μόνιμο προσωπικό με εξειδικευμένη εμπειρία προκειμένου να αποφεύγονται τυχόν προβλήματα, αστοχίες και ατυχήματα, με γνώμονα την προστασία του περιβάλλοντος και της δημόσιας υγείας.

Το μη εξειδικευμένο τακτικό προσωπικό δημιουργεί μεγάλα προβλήματα στην ορθή και απρόσκοπτη λειτουργία τους με σημαντικές περιβαλλοντικές επιπτώσεις.

Να αναφέρουμε ότι οι περισσότεροι Φο.Δ.Σ.Α. δεν διαθέτουν τακτικό προσωπικό για τη λειτουργία των έργων τους.

Συγκεκριμένα το σύνολο του απασχολούμενου Πανελλαδικά (εκτός Αττικής) προσωπικού στους Φο.Δ.Σ.Α κάθε μορφής (Σύνδεσμος, Ανώνυμη Εταιρεία των Ο.Τ.Α, Διαδημοτική επιχείρηση, Δήμος) ανέρχεται περίπου στα 459 άτομα μόνιμο προσωπικό.

Οι ανάγκες των Φο.Δ.Σ.Α για τους 77 εν λειτουργία ΧΥΤΑ, 4 μονάδες επεξεργασίας απορριμμάτων και σημαντικό αριθμό Σταθμών Μεταφόρτωσης Απορριμμάτων (ΣΜΑ), σύμφωνα με τον Οδηγό Εσωτερικού Ελέγχου & Λειτουργίας ΧΥΤΑ που έχει εκπονήσει το ΥΠΕΚΑ, θα πρέπει να ανέλθει σε πολλαπλάσιους από τους ήδη απασχολούμενους.

I. Τακτικό προσωπικό

Έχοντας υπόψη τις ανάγκες των Φο.Δ.Σ.Α για την ορθή λειτουργία των έργων, ωρίμανση, ένταξη και κατασκευή νέων, προκειμένου να προστατευθεί το περιβάλλον και να διασφαλιστεί η δημόσια υγεία, απαιτείται η άμεση στελέχωση τους με μόνιμο προσωπικό.

Οι Φο.Δ.Σ.Α. θα πρέπει να συμπεριληφθούν στην εξαίρεση του ν.3833/2010 για πρόσληψη μόνιμου προσωπικού για τη λειτουργία τους.

Επίσης δεν είναι δυνατό να ισχύουν οι περιορισμοί προσλήψεων (π.χ. 1 πρόσληψη ανά 5 αποχωρίσεις, κατάργηση οργανικών θέσεων ΟΕΥ) αφού οι περισσότεροι Φο.Δ.Σ.Α. δεν διαθέτουν καθόλου τακτικό προσωπικό.

Τέλος, θα πρέπει να δοθεί η δυνατότητα και στους Φο.Δ.Σ.Α. η οποία υπάρχει σε παρεμφερείς Φορείς (ΔΕΥΑ) για μετάταξη του προσωπικού όπως:

Να δοθεί η δυνατότητα μετάταξης προσωπικού από Φο.Δ.Σ.Α σε Φο.Δ.Σ.Α ασχέτως νομικής μορφής.

Να δοθεί η δυνατότητα μετάταξης προσωπικού σε Φο.Δ.Σ.Α από άλλους φορείς (π.χ. ΜΟΔ).

Να δοθεί η δυνατότητα μετάταξης προσωπικού από Δήμους σε Φο.Δ.Σ.Α.

II. Έκτακτο προσωπικό

Το νομικό πλαίσιο κάνει δύσκολη την πρόσληψη προσωπικού ακόμα και ορισμένου χρόνου ή μίσθωσης έργου για τη κάλυψη των αναγκών τους ενώ δεν αναγνωρίζει ως προϋπόθεση πρόσληψης στο συγκεκριμένο προσωπικό την εξειδικευμένη εμπειρία.

Αποτέλεσμα αυτών είναι οι Φο.Δ.Σ.Α. και ιδιαίτερα αυτοί που παραλαμβάνουν νέα έργα να μην έχουν την δυνατότητα να λειτουργήσουν.

Το κόστος της ανάθεσης της διαχείρισης των έργων ή της σύναψης συμβάσεων παροχής υπηρεσιών έργου με τρίτους αφενός δεν διασφαλίζει την ορθή λειτουργία των έργων και αφετέρου αυξάνει το κόστος λειτουργίας.

Σύμφωνα με τα παραπάνω και προκειμένου να διασφαλιστεί άμεσα η ορθή λειτουργία των έργων δεν θα πρέπει να υπάρχει κανένας περιορισμός από την πολιτεία στον αριθμό του απαιτούμενου έκτακτου προσωπικού που ζητάνε οι Φο.Δ.Σ.Α. και εγκρίνεται από το ΑΣΕΠ, προκειμένου να καλυφτούν οι έκτακτες ανάγκες τους.

Επίσης να σημειώσουμε ότι για το έκτακτο προσωπικό που απασχολείται σε Φο.Δ.Σ.Α με συμβάσεις μίσθωσης έργου ή ορισμένου χρόνου δεν λαμβάνεται υπόψη η εξειδικευμένη εμπειρία. Αντιθέτως για την πρόσληψη τακτικού προσωπικού λαμβάνεται υπόψη η εξειδικευμένη εμπειρία, εφόσον το αναφέρει ο Ο.Ε.Υ.

Με δεδομένη την ανάγκη των Φο.Δ.Σ.Α, λόγω των σύνθετων έργων και της εξειδίκευσης των στελεχών, για συνέχιση του ήδη εκπαιδευμένου προσωπικού, θα πρέπει να λαμβάνεται υπόψη η εξειδικευμένη εμπειρία και για το έκτακτο προσωπικό, εφόσον το αναφέρει ο Ο.Ε.Υ. του Φο.Δ.Σ.Α.

Β. ΕΠΙΛΕΞΙΜΟΤΗΤΑ Φ.Π.Α ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΦΟ.Δ.Σ.Α ΜΕ ΜΟΦΗ Ν.Π.Ι.Δ.

Αφορά την χρηματοδότηση ή συγχρηματοδότηση έργων & εγκαταστάσεων διαχείρισης αποβλήτων και την επιλεξιμότητα του Φ.Π.Α.

Στους Φο.Δ.Σ.Α. με τη νομική μορφή Ν.Π.Δ.Δ (Δήμους ή Συνδέσμους) η χρηματοδότηση αφορά το σύνολο της δαπάνης (καθαρή αξία & Φ.Π.Α) σύμφωνα με το αρ. 28 της Υ.Π 43804/ΕΥΘΥ (ΦΕΚ 1957/Β/9-9-09).

Στους Φο.Δ.Σ.Α. με τη νομική μορφή Ν.Π.Ι.Δ (Ανώνυμες Εταιρείας των Ο.Τ.Α. και διαδημοτικές) η χρηματοδότηση αφορά μόνο την καθαρή αξία και όχι τον Φ.Π.Α, τον οποίο καλείται να καταβάλει ο δικαιούχος & κύριος του έργου.

Με δεδομένο ότι διαφορετικής μορφής Φο.Δ.Σ.Α. (Σύνδεσμος ή Ανώνυμη Εταιρεία των Ο.Τ.Α) έχουν το ίδιο αντικείμενο από το νόμο εκτελούν την ίδια εργασία και λειτουργούν τα ίδια έργα, δημιουργεί ένα τεράστιο ζήτημα όσο αφορά την ίση μεταχείριση σε σχέση με την φιλοσοφία εφαρμογής του Φ.Π.Α..

Η Πολιτεία έχει θεσπίσει σειρά νόμων και διατάξεων, σύμφωνα τους οποίους εξαιρεί κατά περίπτωση Ν.Π.Ι.Δ και του χρηματοδοτεί το Φ.Π.Α ή αναστέλλει την απόδοσή του.

Η μη επιλεξιμότητα του Φ.Π.Α. των Φο.Δ.Σ.Α. με την μορφή του Ν.Π.Ι.Δ. απαιτεί την απευθείας χρηματοδότηση του Φ.Π.Α. από τους ίδιους πόρους του Φο.Δ.Σ.Α.

Λόγω και της οικονομικής συγκυρίας υπάρχει πραγματική αδυναμία χρηματοδότησης του ΦΠΑ των συγχρηματοδοτούμενων έργων από τους ίδιους τους Φο.Δ.Σ.Α.

Επίσης υπάρχει αδυναμία δανεισμού του ΦΠΑ λόγω έλλειψης εγγυήσεων των Φο.Δ.Σ.Α. προς τα πιστωτικά ιδρύματα (τράπεζες). Η αδυναμία χρηματοδότησης και απόδοσης του Φ.Π.Α. από τους ίδιους τους Φο.Δ.Σ.Α. με τη μορφή του Ν.Π.Ι.Δ. ενέχει τον κίνδυνο μη ολοκλήρωσης ή και απένταξης των έργων και εγκαταστάσεων διαχείρισης

στερεών αποβλήτων, με ότι αυτό συνεπάγεται για την δημόσια υγεία, την προστασία του περιβάλλοντος και την επιβολή προστίμων από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

Οι περιπτώσεις που δύναται η Πολιτεία να χορηγήσει, να αναστείλει ή και να εξαιρέσει την καταβολή του Φ.Π.Α για τους Φο.Δ.Σ.Α είναι οι παρακάτω:

I. Έκδοση νέας Κοινής Υπουργικής Απόφασης σύμφωνα με το αρ. 242 παρ. 3 του ν. 4072/2012 (στα πρότυπα της αντίστοιχης ΚΥΑ για τις ΔΕΥΑ, οι οποίες είναι Ν.Π.Ι.Δ), όπου θα χρηματοδοτείται ο Φ.Π.Α. για τους Φο.Δ.Σ.Α. από το Πρόγραμμα Δημοσίων Επενδύσεων (Π.Δ.Ε.).

II. Αναστολή καταβολής του Φ.Π.Α. για έργα διαχείρισης απορριμμάτων που κατασκευάζουν οι Φο.Δ.Σ.Α. με απόφαση του Υπουργού Οικονομικών, σε εφαρμογή του άρθρου 34 του Ν. 2859/2000 (τέτοια απόφαση έχει εκδοθεί και για την κατασκευή φωτοβολταϊκών πάρκων).

III. Τροποποίηση του αρ. 28 της Υ.Π 43804/ΕΥΘΥ (ΦΕΚ 1957/Β/9-9-09) ώστε να γίνει επιλέξιμος ο Φ.Π.Α. για τα έργα διαχείρισης απορριμμάτων από τους Φο.Δ.Σ.Α. που αν και υπάγονται σε κανονικό καθεστώς Φ.Π.Α. αποδεδειγμένα δεν είναι δυνατόν να συμπληφίσουν σε ένα βάθος χρόνου (πχ μέχρι την ολοκλήρωση του έργου ή στη πενταετία κτλ) το Φ.Π.Α. της κατασκευής του έργου με το χρεωστικό Φ.Π.Α. που μπορεί να προκύπτει από τη λειτουργία τους.

Επιπλέον μπορεί να τροποποιηθεί το αρ. 22 του ν. 2859/2000 ώστε η παροχή υπηρεσίας από τους ΦοΔΣΑ για τη διαχείριση των απορριμμάτων να απαλλάσσεται γενικά από το Φ.Π.Α.. Αυτό είναι και το πιο σημαντικό που πρέπει να γίνει ώστε το αντικείμενο και η ευθύνη των Φο.Δ.Σ.Α., που είναι ίδια ανεξαρτήτου νομικής μορφής και προασπίζει την προστασία του περιβάλλοντος και το δημόσιο συμφέρον, να απαλλάσσεται από το Φ.Π.Α. και όχι αυτή καθ' αυτή η νομική μορφή που στη συγκεκριμένη περίπτωση για τους Φο.Δ.Σ.Α. ορίζει στη ουσία αποκλειστικά τον διαφορετικό τρόπο της καθημερινής λειτουργίας τους.

Σύμφωνα με τα προαναφερόμενα θα πρέπει να επιλυθεί το πρόβλημα της χρηματοδότησης του Φ.Π.Α για τους Φο.Δ.Σ.Α. με την μορφή του Ν.Π.Ι.Δ., σύμφωνα με μια από τις προηγούμενες περιπτώσεις ή σωρευτικά.

Γ. ΠΑΡΑΧΩΡΗΣΕΙΣ - ΑΠΑΛΛΟΤΡΙΩΣΕΙΣ ΕΚΤΑΣΕΩΝ

Τα περισσότερα έργα που διαχειρίζονται οι Φο.Δ.Σ.Α. δεν ανήκουν στην κυριότητά τους αλλά παραμένουν στην κυριότητα τρίτων (Δήμων, πρώην Νομαρχιών ή των Περιφερειών κ.α.) οι οποίοι τις περισσότερες φορές αποτέλεσαν τους φορείς υλοποίησης της κατασκευής των έργων.

Αυτό προέκυψε κυρίως λόγω λάθους χειρισμού και αποτύπωσης της κυριότητας κατά την κατασκευή και ολοκλήρωση του έργου (τιμολογήσεις και συμβολαιογραφικές πράξεις στο όνομα του φορέα υλοποίησης).

Αποτέλεσμα αυτού είναι οι Φο.Δ.Σ.Α. να έχουν την ευθύνη της λειτουργίας και διαχείρισης των έργων αλλά πρακτικά τα έργα να μην μπορούν να τα διαχειριστούν, ως περιουσιακό τους στοιχείο, αφού η κυριότητά τους ανήκει σε τρίτους.

Επίσης το πρόβλημα που παρουσιάζεται είναι ότι λόγω επιβάρυνσης με τη φορολογία μεταβίβασης στους Φο.Δ.Σ.Α. με νομική μορφή ΝΠΙΔ (πχ. ΑΕ των ΟΤΑ, Διαδημοτικές κτλ) οι μεταβιβάσεις των έργων δεν υλοποιούνται λόγω της μεγάλης φορολογικής επιβάρυνσης που θα έχει ο Φο.Δ.Σ.Α. (ΝΠΙΔ).

Ακόμα στους Φο.Δ.Σ.Α. (ΝΠΙΔ) βάσει νόμου δεν είναι δυνατή η παραχώρηση δημόσιας περιουσίας για την κατασκευή έργων διαχείρισης απορριμμάτων.

Να αναφέρουμε πως υφίσταται αντίστοιχη νομοθεσία για παραχώρηση δημόσιων εκτάσεων για λόγους δημόσιου συμφέροντος σε ΝΠΙΔ όπως π.χ. για την κατασκευή ανεμογεννητριών παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας.

Τέλος είναι επιτακτικό για λόγους δημοσίου συμφέροντος να δίνεται η δυνατότητα στον ΦοΔΣΑ (ΝΠΙΔ) για απαλλοτρίωση ιδιωτικής περιουσίας για κατασκευή έργων διαχείρισης απορριμμάτων.

Σύμφωνα με τα παραπάνω πρέπει άμεσα με νομοθετική ρύθμιση, να γίνει η παραχώρηση της κυριότητας όλων των έργων διαχείρισης απορριμμάτων στους ΦοΔΣΑ που έχουν την ευθύνη λειτουργίας τους, με ταυτόχρονη απαλλαγή του φόρου μεταβίβασης και ακίνητης περιουσίας για τους Φο.Δ.Σ.Α. με μορφή ΝΠΙΔ.

Επίσης να δοθεί η δυνατότητα παραχώρησης δημόσιας έκτασης σε όλους τους ΦοΔΣΑ (ΝΠΙΔ και ΝΠΙΔ) καθώς και η δυνατότητα να προβαίνουν σε απαλλοτρίωση ιδιωτικής έκτασης για κατασκευή έργων διαχείρισης απορριμμάτων (ΧΥΤΑ, ΣΜΑ, ΜΕΑ, κτλ) για λόγους δημόσιου συμφέροντος.

Δ. ΧΡΗΣΗ ΚΙΝΗΤΟΥ ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΥ - ΟΧΗΜΑΤΩΝ ΤΩΝ ΦΟΔΣΑ ΑΠΟ ΤΡΙΤΟΥΣ

Σύμφωνα με το Ν. 1959/1991, αρθ. 3 και του Ν.3446/2006, αρθ.4, παρ.1 περ.30, δεν είναι επιτρεπτή η οδήγηση από υπαλλήλους αναδόχου εταιρείας του κινητού εξοπλισμού - οχημάτων που διαθέτει ο ΦοΔΣΑ στα πλαίσια σύμβασης υποστήριξής του.

Η παραπάνω αδυναμία οδήγησης του κινητού εξοπλισμού-οχημάτων των ΦοΔΣΑ από υπαλλήλους αναδόχου εταιρείας καθώς και η ελλιπή στελέχωση και η απαγόρευση των προσλήψεων από τους ΦοΔΣΑ για την λειτουργία τους από τους ίδιους τους ΦοΔΣΑ, δημιουργεί πρόβλημα και επιπλέον κόστη στη λειτουργία των ΦοΔΣΑ αφού όλος ο υφιστάμενος κινητός εξοπλισμός των ΦοΔΣΑ μένει ανεκμετάλλευτος.

Ε. ΕΙΣΠΡΑΞΗ ΑΠΟ ΤΟΝ ΦΟΔΣΑ ΤΩΝ ΤΕΛΩΝ ΚΑΙ ΤΗΣ ΕΤΗΣΙΑΣ ΕΙΣΦΟΡΑΣ ΑΠΟ ΤΟΥΣ ΔΗΜΟΥΣ

Σύμφωνα με το υφιστάμενο νομοθετικό πλαίσιο (αρ. 17 παρ. 2β του ν. 4071/2012) καθορίζεται ότι ο τρόπος καταβολής της ετήσιας εισφοράς ή του τέλους στον οικείο Δήμο γίνεται απευθείας από τη ΔΕΗ εφόσον λάβει σχετική απόφαση το Δημοτικό του Συμβούλιο. Επιπλέον δύνεται η δυνατότητα με απόφαση του ΦοΔΣΑ να εισπραχτούν τα οφειλόμενα ποσά απευθείας από το ΦοΔΣΑ μέσω της ΔΕΗ εφόσον καθυστερήσει πάνω από ένα μήνα ο οικείος Δήμος να καταβάλλει το οφειλόμενο ποσό της τριμηνιαίας δόσης της ετήσιας εισφοράς. Σε περίπτωση που τα ανταποδοτικά τέλη που εισπράττει ο οφειλέτης Δήμος δεν επαρκούν για να καλυφθούν οι υποχρεώσεις του έναντι του ΦοΔΣΑ, μπορεί το αίτημα να γίνει προς τον Υπουργό Εσωτερικών για παρακράτηση της οφειλής από τους ΚΑΠ του Δήμου και απόδοσή τους απευθείας στο ΦοΔΣΑ.

Με την παραπάνω διάταξη προκύπτουν προβλήματα στην είσπραξη των οφειλόμενων ποσών από τους ΦοΔΣΑ τα οποία συνοψίζονται ως εξής:

1. Οι ΦοΔΣΑ δεν λαμβάνουν τις αποφάσεις για είσπραξη των τελών ή της ετήσιας εισφοράς από τους Δήμους αφού τα διοικητικά όργανα του ΦοΔΣΑ αποτελούνται από αιρετούς εκπροσώπους των Δήμων οι οποίοι δεν αποφασίζουν προκειμένου να μην δημιουργήσουν οικονομικό πρόβλημα στους Δήμους. Στη πράξη λοιπόν η δυνατότητα του νόμου για απευθείας είσπραξη των οφειλομένων μέσω της ΔΕΗ για να καλυφθούν οι ανάγκες του ΦοΔΣΑ δεν εφαρμόζεται από τους ΦοΔΣΑ ή εφαρμόζεται κατά μέρος των οφειλομένων ποσών των Δήμων. Εννοείται ότι, η προβλεπόμενη διάταξη για απόφαση των δημοτικών συμβουλίων για απευθείας παρακράτηση των οφειλομένων ποσών μέσω της ΔΕΗ δεν έχει εφαρμοστεί από κανένα Δήμο στη χώρα. Να σημειώσω ότι τα ανταποδοτικά των Δήμων καθορίζονται προκειμένου να καλύψουν αποκλειστικά και μόνο ανταποδοτικά έξοδα του Δήμου, πράγμα που στην πραγματικότητα δεν εφαρμόζεται, αφού πολλές φορές λόγω και της οικονομικής στενότητας των Δήμων, παρανόμως (Εγκύκλιος 22, αρ. πρωτ. 23745/15-4-2008 Υπουργείου Εσωτερικών), χρησιμοποιούνται για να καλύψουν λειτουργικά έξοδα των Δήμων.

2. Η λέξη «οικείος» Δήμος που αναφέρεται στη συγκεκριμένη διάταξη αφορά στη ουσία αποκλειστικά τους Δήμους Μέλη και αποκλείει τους Δήμους από άλλες Διαχειριστικές Ενότητες που εξυπηρετούνται από το ΦοΔΣΑ. Αυτό θα πρέπει να ληφθεί ιδιαίτερης προσοχής αφού στη περίπτωση που εκδοθούν οι ΚΥΑ σύμφωνα με το ν. 4042/2012, για τη μεταφορά απορριμμάτων από άλλες Διαχειριστικές Ενότητες, προκειμένου να κλείσουν οι ενεργές χωματερές, ο ΦοΔΣΑ θα μπορεί να εισπράξει μέσω της ΔΕΗ ή από τους ΚΑΠ τις καθυστερημένες οφειλές μόνο των Δήμων μελών του και όχι των τρίτων εξυπηρετούμενων Δήμων. Αυτό δεν θα είναι δίκαιο και θα δημιουργήσει αντιδράσεις στους Δήμους Μέλη του ΦοΔΣΑ.

3. Με τον τρόπο που είναι διατυπωμένη η συγκεκριμένη διάταξη δεν διασφαλίζει ρητά ότι ο ΦοΔΣΑ θα μπορέσει να εισπράξει κατά προτεραιότητα τα ανταποδοτικά τέλη του Δήμου σε σχέση με άλλες παρακρατήσεις που γίνονται στα ανταποδοτικά τέλη του Δήμου. Συγκεκριμένα παρατηρείται πολλοί Δήμοι να έχουν κάνει εκχωρήσεις των ανταποδοτικών τους τελών στη ΔΕΗ (λόγω επέκτασης δικτύου φωτισμού κτλ) ή σε τρίτους με αποτέλεσμα να εισπράττουν πολύ λίγα (ή καθόλου) ανταποδοτικά τέλη. Πολλοί από τους ΦοΔΣΑ που ζητάνε από τη ΔΕΗ να τους δοθούν κατά προτεραιότητα τα ανταποδοτικά τέλη που

σύμφωνα με το νόμο ορίζονται για αυτό το σκοπό, λαμβάνουν την απάντηση ότι θα παρακρατήσει πρώτα η ΔΕΗ το ποσό που της οφείλει ο Δήμος από εκχωρήσεις και ό,τι περισσέψει θα το αποδώσει στο ΦοΔΣΑ. Αποτέλεσμα αυτού είναι ο ΦοΔΣΑ να απευθύνει λανθασμένα (αφού μπορεί να φτάνουν τα ανταποδοτικά, αλλά να έχουν παρακρατηθεί για άλλο σκοπό) αίτημά του για παρακράτηση του οφειλομένου ποσού από τους ΚΑΠ του Δήμου προκειμένου να λειτουργήσει με όποιες καθυστερήσεις και προβλήματα στην εφαρμογή του νόμου αυτό συνεπάγεται.

Το θετικό στην συγκεκριμένη διάταξη σε σχέση με το προηγούμενο θεσμικό πλαίσιο (αρ. 9 παρ. 2 ν. 3854/2010) για την είσπραξη των οφειλομένων ποσών των Δήμων από τους ΦοΔΣΑ, είναι ότι δόθηκε η δυνατότητα να εισπραχθούν και από τους ΚΑΠ των Δήμων, πράγμα που ανάγκασε τους Δήμους να αναπροσαρμόζουν, ως οφείλουν, τα ανταποδοτικά τους τέλη αφού στις περισσότερες περιπτώσεις για πολιτικούς λόγους δεν γινόταν η συγκεκριμένη προσαρμογή. Επίσης διασφάλισε τη δυνατότητα ο ΦοΔΣΑ να μπορέσει να εισπράξει τα οφειλόμενα και να λειτουργήσει.

Σύμφωνα με τα παραπάνω και προκειμένου να μπορέσουν να εισπράξουν οι ΦοΔΣΑ και να λειτουργήσουν τα έργα θα πρέπει να γίνει τροποποίηση της συγκεκριμένης διάταξης (αρ.17 παρ. 2β ν. 4071/2012). Θα πρέπει λοιπόν α) να αποφευχθεί η απόφαση των Διοικητικών Οργάνων του ΦΟΔΣΑ για την απευθείας είσπραξη των οφειλομένων από το ΦοΔΣΑ μέσω της ΔΕΗ, β) να συμπεριληφθούν όλοι οι Δήμοι που εξυπηρετούνται από τους ΦοΔΣΑ (και όχι μόνο οι οικείοι) και γ) να διατυπωθεί ρητά ότι η απόδοση των οφειλομένων ποσών προς τους ΦοΔΣΑ να γίνεται κατά προτεραιότητα σε σχέση με τη ΔΕΗ ή τους τρίτους που τους έχει εκχωρηθεί η απευθείας παρακράτηση των ανταποδοτικών τελών του οφειλέτη Δήμου.

5. ΠΡΟΤΑΣΗ

Η παραπάνω πρόταση του Δικτύου ΦοΔΣΑ όπως επεξεργάστηκε και υιοθετήθηκε από τη ΚΕΔΕ (υπ' αριθ. 198/2013 απόφαση του Δ.Σ της ΚΕΔΕ) αναφέρει τα εξής:

- Γίνεται νομοθετική ρύθμιση κατά Περιφέρεια.
- Ως ελάχιστο μέγεθος προτείνεται η Περιφερειακή Ενότητα (πρώην Νομός).
- Στις Περιφέρειες όπου υπάρχουν περισσότεροι από έναν ΦοΔΣΑ, διατηρείται ο Περιφερειακός ΦοΔΣΑ για τον σχεδιασμό και οι επιμέρους ΦοΔΣΑ για τη λειτουργία των έργων.
- Ο νόμος να δίνει την δυνατότητα να αποφασίζουν οι ΦοΔΣΑ για περαιτέρω συγχωνεύσεις ακόμη και μεταξύ των Περιφερειών.
- Το κριτήριο για να διατηρηθούν οι επιμέρους ΦοΔΣΑ είναι να εξυπηρετούν ένα κρίσιμο πληθυσμιακό μέγεθος και να έχουν δρομολογήσει έργα ολοκληρωμένης διαχείρισης στερεών αποβλήτων.

Συγκεκριμένα για κάθε Περιφέρεια αναφέρονται τα κατωτέρω:

1) Στην Περιφέρεια Δυτικής Μακεδονίας υπάρχει και λειτουργεί ο Περιφερειακός Φο.Δ.Σ.Α με την μορφή της Ανώνυμης Εταιρείας των Ο.Τ.Α τόσο για τον σχεδιασμό όσο και για την λειτουργία των έργων & εγκαταστάσεων διαχείρισης των στερεών αποβλήτων.

2) Στην Περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας προτείνεται η δημιουργία ενός Περιφερειακού Συνδέσμου Φο.Δ.Σ.Α τόσο για τον σχεδιασμό όσο και για την λειτουργία των έργων & εγκαταστάσεων διαχείρισης των στερεών αποβλήτων.

3) Στην Περιφέρεια Ανατολικής Μακεδονίας-Θράκης εκφράσθηκε η άποψη για την ύπαρξη και λειτουργία ενός Περιφερειακού Φο.Δ.Σ.Α με την υπάρχουσα μορφή της Ανώνυμης Εταιρείας των Ο.Τ.Α.

Στην συγκεκριμένη Περιφέρεια εκφράσθηκε και η άποψη του Συνδέσμου της Ξάνθης, σύμφωνα με την απόφαση του Δ.Σ. του Συνδέσμου, για διατήρηση και συνέχιση της λειτουργίας του υπάρχοντος Συνδέσμου Ξάνθης, διακριτά από τον Περιφερειακό Φο.Δ.Σ.Α. Σε αυτήν την περίπτωση προτείνεται να υπάρχουν 2 Φο.Δ.Σ.Α για την λειτουργία των έργων & εγκαταστάσεων διαχείρισης στερεών αποβλήτων και ο Περιφερειακός Φο.Δ.Σ.Α για τον σχεδιασμό.

4) Στην περιφέρεια Θεσσαλίας προτείνεται η διατήρηση των υπαρχόντων 3 Φο.Δ.Σ.Α (Σύνδεσμος Μαγνησίας, Σύνδεσμος Λάρισας και Ανώνυμη Εταιρεία των Ο.Τ.Α Τρικάλων-Καρδίτσας) για την λειτουργία των έργων. Ο Περιφερειακός Φο.Δ.Σ.Α να δημιουργηθεί για τον σχεδιασμό των έργων & εγκαταστάσεων διαχείρισης των στερεών αποβλήτων.

5) Στην Περιφέρεια Ηπείρου προτείνεται η διατήρηση των υπαρχόντων 4 Συνδέσμων Φο.Δ.Σ.Α (Σύνδεσμος Ιωαννίνων, Άρτας, Πρεβέζης, Θεσπρωτίας) για την λειτουργία των έργων. Ο Περιφερειακός Φο.Δ.Σ.Α να δημιουργηθεί για τον σχεδιασμό των έργων & εγκαταστάσεων διαχείρισης των στερεών αποβλήτων.

6) Στην περιφέρεια Στερεάς Ελλάδας, σύμφωνα με την απόφαση της Εκτελεστικής Επιτροπής του Περιφερειακού Συνδέσμου Φο.Δ.Σ.Α, προτείνεται η δημιουργία 2 μορφών Φο.Δ.Σ.Α. (ενός Συνδέσμου και μιας Ανώνυμης Εταιρείας των Ο.Τ.Α) στις οποίες θα συγχωνευθούν οι υφιστάμενοι ΦοΔΣΑ ίδιας νομικής μορφής για την λειτουργία των έργων, όπως προτείνεται στην πρόταση του ΥΠ.ΕΣ. Ο Περιφερειακός Σύνδεσμος Φο.Δ.Σ.Α να παραμείνει για τον σχεδιασμό των έργων & εγκαταστάσεων διαχείρισης των στερεών αποβλήτων. Προτείνεται επίσης στον νόμο να προβλέπεται διάστημα μεταβατικής περιόδου 2 μηνών, όπου να υπάρχει η δυνατότητα στους υπάρχοντες Φο.Δ.Σ.Α είτε να συγχωνευθούν περεταίρω είτε να αλλάξουν νομική μορφή.

7) Στην Περιφέρεια Πελοποννήσου έχει ήδη συγκροτηθεί ο Περιφερειακός Σύνδεσμος Φο.Δ.Σ.Α και υπάρχει ομόφωνη θέση για την διατήρησή του και συνέχιση της λειτουργίας του τόσο για τον σχεδιασμό όσο και για την λειτουργία των έργων & εγκαταστάσεων διαχείρισης των στερεών αποβλήτων.

8) Στην Περιφέρεια Κρήτης, η Εκτελεστική Επιτροπή του Περιφερειακού Συνδέσμου Φο.Δ.Σ.Α Κρήτης, αποφάσισε κατά την πλειοψηφία να παραμείνει όπως ορίζει ο

Ν.4071/2012 ένας ενιαίος ισχυρός περιφερειακός φορέας για όλη την Κρήτη, όπως έχει διαμορφωθεί με διασφάλιση μέσα από τη διάρθρωσή του της τοπικής αυτοτέλειας, όπου υπάρχουν και λειτουργούν εγκαταστάσεις διαχείρισης στερεών αποβλήτων (όπως π.χ. η δημιουργία κατά τόπους διευθύνσεων όπου θα απορροφηθούν σε αυτές το προσωπικό που ήδη εργάζεται για τις ανάγκες των έργων και των εγκαταστάσεων). Τέλος, αποφασίστηκε ότι προέχει η νομική μορφή του ανωτέρω Περιφερειακού Φο.Δ.Σ.Α Κρήτης να εξασφαλίζει την απορρόφηση του προσωπικού όλων των υφιστάμενων φορέων.

Κατά την άποψη της μειοψηφίας, αυτό το οποίο εξυπηρετεί πράγματι τη σωστή διαχείριση απορριμμάτων στην Περιφέρεια Κρήτης είναι η ύπαρξη δύο φορέων, ένας εκ των οποίων είναι η ΔΕΔΙΣΑ, η οποία διαθέτει το απαιτούμενο μέγεθος (την Περιφερειακή Ενότητα Χανίων) και έχει την Πανελλαδική και Διεθνή αναγνώριση για τη σωστή περιβαλλοντική διαχείριση των απορριμμάτων, άποψη με την οποία συμφωνούν όλοι οι Δήμαρχοι της Περιφερειακής Ενότητας Χανίων.

9) Στην Περιφέρεια Δυτικής Ελλάδας προτείνεται η δημιουργία τριών ΦοΔΣΑ για την λειτουργία των έργων (Αχαΐας, Ηλείας, Αιτωλοακαρνανίας) λόγω των γεωγραφικών και άλλων ιδιαιτεροτήτων (εντάξεις ΣΔΙΤ κτλ) της συγκεκριμένης Περιφέρειας ενώ ο Περιφερειακός Σύνδεσμος Φο.Δ.Σ.Α να συγκροτηθεί για τον σχεδιασμό των έργων & εγκαταστάσεων διαχείρισης των στερεών αποβλήτων.

Τέλος προτείνει την παράταση εφαρμογής της συγχώνευσης των ΦοΔΣΑ όπως προβλέπεται στο Ν.4071/2012 για δύο έτη, καθώς και την παράταση εφαρμογής των διατάξεων του Ν. 4042/2012, για επιβολή του τέλους ταφής για δύο έτη.

Επίσης προτείνεται η άμεση προώθηση των θεσμικών θεμάτων για την ορθή λειτουργία των ΦΟΔΣΑ προκειμένου να γίνει άμεσα η σχετική νομοθετική ρύθμιση. Τα θεσμικά θέματα των ΦοΔΣΑ αφορούν:

1.Στελέχωση με μόνιμο προσωπικό όλων των Φο.Δ.Σ.Α. Επίσης να δοθεί η δυνατότητα στο νόμο μετακίνησης, μετάταξης, και μετάθεσης του προσωπικού μεταξύ των ΦοΔΣΑ και των λοιπών φορέων (Δήμων, ΜΟΔ, κτλ), καθώς και να αρθούν οι περιορισμοί που υπάρχουν τόσο για την πρόσληψη μόνιμου όσο και έκτακτου προσωπικού από τους Φο.Δ.Σ.Α..

2.Επιλεξιμότητα και χρηματοδότηση του Φ.Π.Α. των συγχρηματοδοτούμενων και χρηματοδοτούμενων έργων για τα έργα διαχείρισης απορριμμάτων και στους Φο.Δ.Σ.Α. ανεξαρτήτου νομικής μορφής.

3.Παραχώρηση όλων των έργων στους Φο.Δ.Σ.Α που είναι υπεύθυνοι για τη λειτουργία τους χωρίς κόστος (π.χ. φόρος μεταβίβασης, φόρος ακίνητης περιουσίας).

4.Δυνατότητα απαλλοτρίωσης και παραχώρησης δημόσιων εκτάσεων για έργα διαχείρισης απορριμμάτων που εκτελούν Φο.Δ.Σ.Α. ανεξαρτήτου νομικής μορφής.

5. Χρήση κινητού εξοπλισμού - οχημάτων των Φο.Δ.Σ.Α από τρίτους.

6. Άμεση καταβολή της ετήσιας εισφοράς ή τέλους των Δήμων (Μελών ή μη) προς τους ΦοΔΣΑ με αποφυγή της απόφασης των Διοικητικών Οργάνων του ΦΟΔΣΑ και με κατά προτεραιότητα απόδοση των οφειλομένων ποσών προς τους ΦοΔΣΑ σε σχέση με τρίτους π.χ. ΔΕΗ.

Τέλος η νομοθετική ρύθμιση για την παράταση συγχώνευσης από το ΥΠΕΣ θα πρέπει να γίνει άμεσα, διότι αυτήν την στιγμή έχει παρέλθει η καταληκτική ημερομηνία της παράτασης συγχώνευσης (31/12/2013) με ότι αυτό συνεπάγεται στην ομαλή εκτέλεση αλλά και την λειτουργία των έργων, ενώ στο διάστημα που ακολουθεί θα πρέπει να υλοποιηθούν οι παραπάνω προτάσεις προκειμένου να ολοκληρωθούν ομαλά οι διαδικασίες συγχωνεύσεων των Φο.Δ.Σ.Α. και αυτοί με τη σειρά τους να οργανωθούν και απερίσπαστοι να ασχοληθούν με το πραγματικό αντικείμενό τους που είναι ο σχεδιασμός και η ορθή λειτουργία των έργων & εγκαταστάσεων διαχείρισης απορριμμάτων.

**ΠΑΝΕΛΛΗΝΙΑ ΟΜΟΣΠΟΝΔΙΑ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΩΝ ΣΤΙΣ
ΔΗΜΟΤΙΚΕΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ ΥΔΡΕΥΣΗΣ ΑΠΟΧΕΤΕΥΣΗΣ**

(Π.Ο.Ε. - Δ.Ε.Υ.Α.)

Μ.Καρακωστή 15, τ.κ. 59100 Βέροια, Τηλ. 2331 0 20530,

αρ.πρωτ. 2922

Βέροια, 21-03-2014

Προς Κο Κυριάκο Βιρβιδάκη

Βουλευτή Ν.Δ.

Πρόεδρο της Υποεπιτροπής της Βουλής

για θέματα Υπουργείου Εσωτερικών

Αθήνα

Θέμα: Απόψεις-προτάσεις της ΠΟΕ-ΔΕΥΑ για την επόμενη φάση του «Καλλικράτη»

κ. Πρόεδρε,

Εκ μέρους όλων των εργαζομένων στις ΔΕΥΑ θα θέλαμε να σας ευχαριστήσουμε για την πρόκληση που μας απευθύνετε για να καταθέσουμε τις προτάσεις για την επόμενη φάση του «Καλλικράτη».

Η συμμετοχή μας στην επιτροπή της Βουλής καταξιώνει και ενισχύει το ρόλο της Ομοσπονδίας μας.

Οι προτάσεις μας για την τροποποίηση του Καλλικράτη χωρίζονται σε δύο κατηγορίες.

Η πρώτη κατηγορία αφορά ζητήματα των ΔΕΥΑ και η δεύτερη δύο προτάσεις για ζητήματα εργαζομένων. Στις προτάσεις για τις ΔΕΥΑ συμφωνούμε με τις προτάσεις που κατέθεσε η ΕΔΕΥΑ.

A. Ζητήματα ΔΕΥΑ

Οι Δ.Ε.Υ.Α. αντί να υποστηριχθούν ώστε η μετάβασή τους στα νέα δεδομένα που δημιουργήσε ο «Καλλικράτης» να είναι σχετικά ομαλή, αντιμετωπίζουν **σοβαρά ζητήματα λειτουργίας** όπως :

1. Ο ν.1069/80, το θεσμικό πλαίσιο ίδρυσης και λειτουργίας των Δ.Ε.Υ.Α. που επί τριάντα και πλέον χρόνια αποτέλεσε, παρά τις όποιες ατέλειες και αδυναμίες του, **σοβαρό θεσμικό και αναπτυξιακό εργαλείο στον τομέα ύδρευσης-αποχέτευσης**, βάλλεται ιδιαίτερα το τελευταίο διάστημα και αποδυναμώνεται από ρυθμίσεις που αναιρούν την ευελιξία με την οποία έχει εξοπλίσει ο ιδρυτικός του νόμος τις Δ.Ε.Υ.Α. με **σοβαρότατες επιπτώσεις στην λειτουργία των επιχειρήσεων και συνακόλουθα στις παρεχόμενες στους πολίτες υπηρεσίες**. Ενα παράδειγμα που μπορεί να αναφερθεί για την τεκμηρίωση των παραπάνω είναι η νομοθετική ρύθμιση (ν. 4111/2013) σύμφωνα με την οποία οι Δήμοι προμηθεύονται πλέον τα καύσιμα και κάποια αναλώσιμα για λογαριασμό των Δ.Ε.Υ.Α. Από την άλλη πλευρά, ο ιδρυτικός νόμος των Δ.Ε.Υ.Α. ήταν πρωτοποριακός μεν για την εποχή που θεσπίσθηκε, αλλά σήμερα επιβάλλεται να εκσυγχρονισθεί για να προσαρμοσθεί στις **θεσμικές και τεχνολογικές εξελίξεις του τομέα ύδρευσης-αποχέτευσης με βάση και το ευρωπαϊκό κεκτημένο**. Σε πρόσφατη συνάντηση που είχε το Διοικητικό Συμβούλιο της Ε.Δ.Ε.Υ.Α. με τον Υπουργό Εσωτερικών κ. Μιχελάκη (20/2/2014) συμφωνήθηκε να συγκροτηθεί **μικτή Επιτροπή** η οποία θα αποτελείται από εκπροσώπους των συναρμόδιων για θέματα Δ.Ε.Υ.Α. Υπουργείων και της Ε.Δ.Ε.Υ.Α. Η Επιτροπή θα έχει ως στόχο τη βελτίωση και την εκσυγχρονισμό του ν.1069/80 και θα ολοκληρώσει το έργο της μέσα σε ένα μήνα από την συγκρότησή της.

Επειδή, ωστόσο οι Δ.Ε.Υ.Α. για να επιτελέσουν το έργο για το οποίο ιδρύθηκαν, θα πρέπει να λειτουργούν με ευελιξία και σύμφωνα με τους κανόνες της ιδιωτικής οικονομίας, προτείνουμε στο νόμο που θα αποτελέσει την επόμενη φάση του «Καλλικράτη» και μέχρι η προαναφερθείσα ad hoc Επιτροπή να ολοκληρώσει το έργο της και να αναθεωρηθεί ο ν. 1069/80, να περιληφθεί διάταξη σύμφωνα με την οποία ο ν.1069/80 κατισχύει κάθε αντίθετης διάταξης.

2. Οι Δ.Ε.Υ.Α. σήμερα αντιμετωπίζουν **σοβαρότατες ελλείψεις προσωπικού** ως αποτέλεσμα των περιορισμών των προσλήψεων στο δημόσιο τομέα και των αθρόων συνταξιοδοτήσεων. Αδυνατούμε ως Ε.Δ.Ε.Υ.Α. να κατανοήσουμε γιατί οι Δ.Ε.Υ.Α. θα πρέπει να εντάσσονται σε **ισοπεδωτικές ρυθμίσεις και να αποδυναμώνονται όταν το προσωπικό τους μισθοδοτείται από τα έσοδά τους** και η αντικατάστασή του με νέο θα συνέβαλε στην μείωση της ανεργίας και την αντίστοιχη αύξηση της απασχόλησης. Κάποιες νομοθετικές ρυθμίσεις όπως αυτές του ν.4147/2013 που άφησαν «παράθυρα» για το προσωπικό ορισμένου χρόνου αποτέλεσαν «ασπρίνη» και ημίμετρα, αφού οι Δ.Ε.Υ.Α. ως επιχειρήσεις αιχμής κι έντασης εργασίας και λόγω του αντικειμένου τους που συνδέεται με τη δημόσια υγεία και την προστασία του περιβάλλοντος έχουν ανάγκη **από έμπειρο κι εξειδικευμένο**

μόνιμο προσωπικό. Επιπλέον η πρόσληψη προσωπικού ορισμένου χρόνου γίνεται με ιδιαίτερα χρονοβόρες διαδικασίες.

Ως Ε.Δ.Ε.Υ.Α. με επανειλημμένα υπομνήματα και παραστάσεις προσπαθήσαμε να πείσουμε τα συναρμόδια Υπουργεία και κυρίως το εποπτεύον Υπουργείο Εσωτερικών ότι επειδή οι Δ.Ε.Υ.Α. δεν ανήκουν στο δημόσιο τομέα και δεν επιβαρύνουν τον κρατικό προϋπολογισμό, θα πρέπει οι ίδιες να σχεδιάζουν και να αποφασίζουν σχετικά με τις προσλήψεις του προσωπικού τους σύμφωνα με τις ανάγκες τους και τον Οργανισμό Εσωτερικής Υπηρεσίας τους.

Λαμβανομένου υπόψη ότι οι Δ.Ε.Υ.Α. δεν επιβαρύνουν τον κρατικό προϋπολογισμό, ζητάμε να δοθεί νομοθετικά η δυνατότητα στις Δ.Ε.Υ.Α. να προσλαμβάνουν **μόνιμο εξειδικευμένο προσωπικό με αδιάβλητες και διαφανείς διαδικασίες (μέσω ΑΣΕΠ)** και κυρίως το προσωπικό που είναι απαραίτητο για την λειτουργία τους και την υλοποίηση του αναπτυξιακού τους σχεδιασμού. Με τον τρόπο αυτό θα τονωθεί και η απασχόληση στην περιφέρεια.

3. Έλεγχος των Δ.Ε.Υ.Α. από το Ελεγκτικό Συνέδριο

Η έναρξη του ελέγχου των δαπανών των Δ.Ε.Υ.Α. σύμφωνα με το αρ. 275 του «Καλλικράτη» ν. 3852/2011 από τις κατά τόπους Υπηρεσίες του Ελεγκτικού Συνεδρίου συνοδεύθηκε από πολλά προβλήματα, αφού οι Επίτροποι στην πλειοψηφία τους δεν γνώριζαν επαρκώς το νομικό καθεστώς των Δ.Ε.Υ.Α. (ιδιαίτερα το καθεστώς προμηθειών των Δ.Ε.Υ.Α.) με συνέπεια να μην υφίσταται ενιαία και ομοιόμορφη αντιμετώπιση των Δ.Ε.Υ.Α. κατά τη διενέργεια του ελέγχου. Αναφέρουμε χαρακτηριστικά ότι υπήρξαν και περιπτώσεις όπου οι Επίτροποι απαίτησαν από Δ.Ε.Υ.Α. να ελεγχθούν σύμφωνα με το δημόσιο λογιστικό σε αντίθεση με την Απόφαση της Ολομέλειας του Ελεγκτικού Συνεδρίου (Πρακτ. Ολομ. Ελ. Συν.19/1/2011), αλλά και σχετικά έγγραφα του Ελεγκτικού Συνεδρίου (υπαριθμ. πρωτ. 14800/17.3.2011 έγγραφο προς τη Δ.Ε.Υ.Α. Ηρακλείου) που ορίζουν με σαφήνεια ότι ο προληπτικός έλεγχος των δαπανών των Δ.Ε.Υ.Α. θα διενεργείται με βάση το λογιστικό που τίς διέπει (και όχι σύμφωνα με το δημόσιο λογιστικό), ενώ το Ελεγκτικό Συνέδριο δεν έχει αρμοδιότητα να καθορίζει τα δικαιολογητικά εκκαθάρισης δαπανών των νομικών προσώπων των Δήμων.

Με τον ν. 4071/2012 (αρ. 10 παρ. 7) υπόκεινται πλέον σε προληπτικό έλεγχο μόνο τα χρηματικά εντάλματα των Δ.Ε.Υ.Α που υπερβαίνουν τις 5.000 ευρώ. Ωστόσο, τα προβλήματα κατά τη διενέργεια των ελέγχων με βάση την ενημέρωση που έχουμε από τις ΔΕΥΑ-μέλη μας είναι πολλά και δυσχεραίνουν την λειτουργία τους λαμβανομένου υπόψη και των προαναφερθεισών ελλείψεων προσωπικού στις Δ.Ε.Υ.Α. Για τον λόγο αυτό κι επειδή θεωρούμε ότι οι Δ.Ε.Υ.Α. θα πρέπει να λειτουργούν με απόλυτη διαφάνεια προτείνουμε

στην επόμενη φάση του «Καλλικράτη» τη θεσμοθέτηση ενός συστήματος ελέγχου που θα διασφαλίζει την νομιμότητα των πράξεων, αλλά και την απαραίτητη για την λειτουργία των Δ.Ε.Υ.Α. ευελιξία.

4. Λειτουργία των Δ.Ε.Υ.Α. των μεγάλων νησιών της χώρας μας

Στα μεγάλα νησιά της χώρας μας (Λέσβος, Χίος, Κέρκυρα, Κεφαλονιά, Ρόδος και Κως) όλες οι Δ.Ε.Υ.Α. που λειτουργούσαν συγχωνεύθηκαν σε μία και μόνο με αποτέλεσμα να υπάρξει σοβαρότατο πρόβλημα λειτουργίας λόγω έλλειψης του απαραίτητου προσωπικού, σοβαρών προβλημάτων στις υποδομές και τον εξοπλισμό, και της πολύ μεγάλης έκτασης που υποχρεώθηκε να διαχειρισθεί η ενιαία Δ.Ε.Υ.Α. (προβλήματα εξαιτίας των μεγάλων αποστάσεων και του εκτεταμένου δικτύου). Ειδικότερα: Στην Κέρκυρα συγχωνεύθηκαν 11 Δ.Ε.Υ.Α., στην Ρόδο έξι Δ.Ε.Υ.Α., στην Κω τρεις, στην Κεφαλονιά τρεις, στη Χίο δύο, ενώ στην Λέσβο η Δ.Ε.Υ.Α. Μυτιλήνης επέκτεινε τα όριά της σε όλο το νησί. Επιπλέον, οι Δ.Ε.Υ.Α. που προέκυψαν από την συγχώνευση επέκτειναν τα όριά τους σε όλο το νησί με αποτέλεσμα τέσσερα χρόνια μετά την εφαρμογή του «Καλλικράτη» τα προβλήματα στις Δ.Ε.Υ.Α. των μεγάλων νησιών μας να είναι σοβαρότατα αν λάβουμε υπόψη μας ότι πρόκειται και για εξαιρετικά τουριστικές περιοχές. Με το δεδομένο αυτό, θεωρούμε ότι θα πρέπει να επαναξετασθεί ο σχεδιασμός των ΟΤΑ στα συγκεκριμένα νησιά και συνακόλουθα στις αντίστοιχες Δ.Ε.Υ.Α.

Συνοψίζοντας, κ. Πρόεδρε, θα θέλαμε να τονίσουμε ότι οι προτάσεις μας έχουν ως στόχο να αντιμετωπίσουν τα σοβαρά προβλήματα που έχουν δημιουργήσει στις Δ.Ε.Υ.Α. διατάξεις που δεν έλαβαν υπόψη τους τη φύση των επιχειρήσεων.

Επιπλέον, θεωρούμε ότι αν γίνει δεκτό το αίτημά μας και στην επόμενη φάση του «Καλλικράτη» περιληφθεί διάταξη σύμφωνα με την οποία ο ν.1069/80 κατισχύει κάθε αντίθετης διάταξης πλην των διατάξεων μισθολογικού χαρακτήρα, θα αμβλυνθούν σημαντικά προβλήματα που δημιουργούνται στις Δ.Ε.Υ.Α. από διατάξεις που είναι αντίθετες με το θεσμικό τους πλαίσιο μέχρι αυτό να αναθεωρηθεί.

Ωστόσο, πέρα από τα παραπάνω θεωρούμε ότι η επόμενη φάση του «Καλλικράτη» δεν θα πρέπει να θίγει επ' ουδενί την αυτοτέλεια των Δ.Ε.Υ.Α. σε σχέση με τους αντίστοιχους Δήμους, αφού χάρη σ' αυτήν, αλλά και τα υπόλοιπα χαρακτηριστικά των Δ.Ε.Υ.Α. (ευελιξία, ανταποδοτικότητα, λειτουργία με ιδιωτικοοικονομικά κριτήρια) ο τομέας ύδρευσης-αποχέτευσης της χώρας μας είναι εφάμιλλος των αντιστοίχων των χωρών-μελών της Ε.Ε.

Β. Προτάσεις που αφορούν ζητήματα εργαζομένων.

1. Άρση ασυμβίβαστου για υποψηφιότητα στις δημοτικές εκλογές.

Σύμφωνα με το άρθρο 14 παρ. 1 περ. γ' του ν. 3852/2010 ορίζεται, ότι: "1. Δεν μπορούν να εκλεγούν ή να είναι δήμαρχοι, δημοτικοί σύμβουλοι, σύμβουλοι της δημοτικής ή τοπικής κοινότητας ή εκπρόσωποι της τοπικής κοινότητας α), β) και γ) Πρόεδροι διοικητικών συμβουλίων δημοτικών νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου με εξαίρεση τα ιδρύματα, οι οποίοι δεν είναι αιρετοί, υπάλληλοι με οποιαδήποτε σχέση εργασίας, δημοτικών νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου και ιδρυμάτων, καθώς και διευθύνοντες και εντεταλμένοι σύμβουλοι και υπάλληλοι νομικών προσώπων ιδιωτικού δικαίου πλην αστικών εταιρειών μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα, τα οποία έχουν συστήσει ή στα οποία συμμετέχουν οι δήμοι, στους οποίους υποβάλλουν υποψηφιότητα".

Η ανωτέρω διάταξη προφανέστατα έχει τεθεί προς αποφυγή κατάχρησης θέσης εξουσίας εκ μέρους του υπαλλήλου με σκοπό τη συλλογή ψήφων και προκληθεί με αυτόν τρόπο άνιση μεταχείριση μεταξύ υποψηφίων όπως και έμμεση τουλάχιστον αλλοίωση του εκλογικού αποτελέσματος. Απαραίτητο, επομένως, στοιχείο για την παραπάνω απαγόρευση είναι η άσκηση δημόσιας εξουσίας ή τουλάχιστον η δυνατότητα άσκησης τέτοιας εξουσίας.

Κατ' αρχάς επισημαίνεται, ότι αντίστοιχο κώλυμα δεν προβλέπεται σε κανένα άρθρο του ν. 3852/2010 ή σε άλλο ειδικότερο νομοθέτημα για τα αντίστοιχα νομικά πρόσωπα ιδιωτικού δικαίου των Περιφερειών (Ο.Τ.Α. β' βαθμού). Κατά τούτο φαίνεται, ότι εισάγεται σε βάρος των υπαλλήλων των ν.π.ι.δ. Ο.Τ.Α. α' βαθμού δυσμενής μεταχείριση ως προς το συνταγματικά κατοχυρωμένο δικαίωμά τους για υποβολή υποψηφιότητας.

Περαιτέρω για την ερμηνευτική προσέγγιση της δυνατότητας άσκησης δημόσιας εξουσίας χρήσιμα είναι όσα προβλέπονται για την έννοια της γενικής κυβέρνησης. Ειδικότερα, στο εσωτερικό δίκαιο για την οριοθέτηση του δημοσίου τομέα με το άρθρο 2 του ν. 3871/2010 προστέθηκε άρθρο 1B στο ν. 2362/1995 περί Δημοσίου Λογιστικού, με το οποίο ορίσθηκαν τα εξής "1. Δημόσιος τομέας: περιλαμβάνει την Γενική Κυβέρνηση και τις δημόσιες επιχειρήσεις κατά την έννοια

των παρ. 1, 2 και 3, καθώς και τους δημόσιους οργανισμούς κατά την έννοια της παρ. 6 του άρθρου 1 του ν. 3429/2005. 2. Γενική Κυβέρνηση: περιλαμβάνει την Κεντρική Κυβέρνηση, τους Ο.Τ.Α. και τους Οργανισμούς Κοινωνικής Ασφάλισης, σύμφωνα με τα κριτήρια του Ευρωπαϊκού Συστήματος Λογαριασμών (ΕΣΟΛ). 3. Κεντρική Κυβέρνηση: περιλαμβάνει την Κεντρική Διοίκηση και τα νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου, καθώς και τα νομικά πρόσωπα ιδιωτικού δικαίου, που ελέγχονται και χρηματοδοτούνται κυρίως από την Κεντρική Διοίκηση, εκτός Ο.Τ.Α. και Ο.Κ.Α. [...]. Με το άρθρο 50 παρ. 1 περ. α' του ν. 3943/2011 προστέθηκε στην παρ. 2 του άρθρου 1B του ν. 2362/1995 τελευταίο εδάφιο, σύμφωνα με το οποίο "Αναλυτικά τα νομικά πρόσωπα, που περιλαμβάνονται στην Κεντρική Κυβέρνηση, τους Ο.Τ.Α. και τους Ο.Κ.Α. προσδιορίζονται από το Μητρώο Φορέων Γενικής Κυβέρνησης, που τηρείται με ευθύνη της Ελληνικής Στατιστικής Αρχής". Σύμφωνα με τα ανωτέρω και με επίκληση όσων ορίζονται στον υπ' αριθμ. 479/2009 Κανονισμό σχετικά με τη διαδικασία του υπερβολικού δημοσιονομικού ελλείμματος η Ελληνική Στατιστική Αρχή κατήρτισε μητρώο Φορέων Γενικής Κυβέρνησης, στον οποίο κατατάσσονται όλοι οι φορείς, τα στοιχεία της οικονομικής διαχείρισης των οποίων λαμβάνονται υπόψη για τον προσδιορισμό του δημοσίου ελλείμματος και του δημοσίου χρέους. Σύμφωνα, δε, με τα ανωτέρω στο Μητρώο της Κεντρικής Κυβέρνησης περιλαμβάνονται ανάμεσα σε άλλους φορείς και τα νομικά πρόσωπα ιδιωτικού δικαίου, που ελέγχονται και χρηματοδοτούνται κυρίως από την Κεντρική Διοίκηση.

Για την κατάταξη, όμως, ενός νομικού προσώπου ιδιωτικού δικαίου στον τομέα της Γενικής Κυβέρνησης απαιτείται προηγούμενη κρίση σχετικά με τη συνδρομή των τασσομένων στις οικείες διατάξεις κριτηρίων. Προκειμένου, δε, να υπαχθεί ένα νομικό πρόσωπο ιδιωτικού δικαίου στην έννοια της Γενικής Κυβέρνησης, να θεωρηθεί, ότι να οικονομικά του στοιχεία είναι άμεσα συνδεδεμένα με τη μείωση του δημοσιονομικού ελλείμματος και την εν γένει διαχείριση της δημοσιονομικής πολιτικής και εν τέλει να υπαχθεί και στην Ενιαία Αρχή Πληρωμών, εξετάζεται αν το εν λόγω νομικό πρόσωπο ελέγχεται και χρηματοδοτείται, κατά κύριο λόγο από την Κεντρική Διοίκηση. Εξάλλου η κατάταξη ενός φορέα της Γενικής Κυβέρνησης έχει έννομες συνέπειες για τη λειτουργία του

δεδομένου, κυρίως, ότι συνεπάγεται την εφαρμογή επ' αυτού ενός ειδικού πλέγματος διατάξεων σχετικών με την οικονομική του διαχείριση και συνεπώς επί του προσωπικού αυτού, καθώς η οικονομική κατάσταση του φορέα συνδέεται άμεσα με τη δημοσιονομική πολιτική της Χώρας, εφαρμόζονται και οι διατάξεις του ν. 4024/2011.

Επειδή από τις ανωτέρω προπαρατεθείσες διατάξεις τόσο του Κανονισμού 2223/1996, με τον οποίο θεσπίστηκε το *"Ευρωπαϊκό Σύστημα Εθνικών και Περιφερειακών Λογαριασμών της Κοινότητας"* όσο και του άρθρου 1B του ν. 2362/1995, προκύπτει ότι προκειμένου να υπαχθεί ένα νομικό πρόσωπο ιδιωτικού δικαίου στον τομέα της Γενικής Κυβέρνησης, πρέπει να συντρέχουν σωρευτικά τα καθοριζόμενα στις διατάξεις αυτές κριτήρια. Τα κριτήρια αυτά, δε, συνίστανται στην χρηματοδότηση του φορέα από την Κεντρική Διοίκηση και η άσκηση ελέγχου επί του συγκεκριμένου νομικού προσώπου από την Κεντρική Διοίκηση. Για την εφαρμογή του δεύτερου κατά σειρά κριτηρίου, καθώς το πρώτο δεν υφίσταται στην περίπτωση των Δ.Ε.Υ.Α., οι οποίες εκ του συστατικού τους νόμου είναι πλήρως αυτοχρηματοδοτούμενες, πρέπει να ληφθούν υπόψη οι σχετικοί ορισμοί του ΕΣΟΛ, στους οποίους παραπέμπουν και οι διατάξεις του άρθρου 1B του ν. 2362/1995. Όπως αναφέρεται, δε, στο Εγχειρίδιο για το Κυβερνητικό Έλλειμμα και Χρέος, το οποίο έχει εκδοθεί από την Eurostat και περιλαμβάνει διευκρινίσεις σχετικά με την εφαρμογή του ΕΣΛ 1995, ως έλεγχος νοείται η δυνατότητα καθορισμού της γενικής πολιτικής ή του προγράμματος του φορέα. Τα ανωτέρω άλλωστε κριτήρια υιοθετούνται στο Κεφάλαιο 2 παρ. 2.26 του ΕΣΔ 1995 για τον προσδιορισμό των δημοσίων μη χρηματοδοτούμενων εταιρειών. Προβλέπεται, συγκεκριμένα, ότι οι εν λόγω εταιρείες θεωρείται, ότι ελέγχονται από το Δημόσιο, όταν βάσει του νομοθετικού καθεστώτος, που διέπει τη λειτουργία τους, εξασφαλίζεται η δυνατότητα των οργάνων του Δημοσίου να καθορίζουν την πολιτική τους ή να διορίζουν τους διευθυντές τους. Περαιτέρω στο Εγχειρίδιο για το Κυβερνητικό Έλλειμμα και Χρέος αναφέρεται, ότι στις περιπτώσεις των νομικών προσώπων ιδιωτικού δικαίου, εάν δεν πληρούνται τυπικώς τα ανωτέρω κριτήρια ή δεν υπάρχει ειδικό νομοθετικό πλαίσιο η έννοια του ελέγχου πρέπει να ερμηνεύεται βάσει λειτουργικών κριτηρίων. Θεωρείται, δε, ότι το Δημόσιο εξασφαλίζει τον έλεγχο του

φορέα, όταν ασκεί επιρροή επί της διοικήσεως του συγκεκριμένου φορέα πέραν της γενικής εποπτείας, που ασκεί σε όλους τους παρόμοιους φορείς (ιδέτε ad hoc 2497/2013 απόφαση του Δ' τμήματος του Σ.Τ.Ε.) .

Οι Δ.Ε.Υ.Α., είναι επιχειρήσεις, οι οποίες έχουν συσταθεί σύμφωνα με το Ν. 1069/1980. Σκοπό έχουν την παροχή υπηρεσιών ύδρευσης και αποχέτευσης στην χωρική έκταση κάθε Δήμου, όπου λειτουργούν, και αποτελούν **νομικά πρόσωπα ιδιωτικού δικαίου** κοινωφελούς χαρακτήρα, **το οποία διέπεται από τους κανόνες της ιδιωτικής οικονομίας**, όπως ορίζεται ρητά από το άρθρο 1 παρ. 1 του ν. 1069/1980. Άπαντες οι εργαζόμενοι της επιχείρησης απασχολούνται με συμβάσεις εξαρτημένης εργασίας ιδιωτικού δικαίου αορίστου χρόνου, οι δε αποδοχές του προσωπικού ρυθμίζονται με τις εκάστοτε ισχύουσες Συλλογικές Συμβάσεις, που υπογράφονται μεταξύ της Ένωσης Δημοτικών Επιχείρησης Ελλάδος και της Πανελλήνιας Ομοσπονδίας Εργαζομένων στις Δ.Ε.Υ.Α. της Χώρας. Περαιτέρω η λειτουργία των Δ.Ε.Υ.Α. από την έναρξη λειτουργίας τους έως και σήμερα συνεχίζεται υπό καθεστώς πλήρους δημοσιονομικής αυτοτέλειας σε σχέση με τον Δήμο, στα πλαίσια του οποίου λειτουργούν, αποτελούν Νομικά Πρόσωπα Ιδιωτικού Δικαίου με επιδίωξη την επίτευξη ορισμένου σκοπού προς εξυπηρέτηση του κοινού, διεπόμενα από τους κανόνες της ιδιωτικής οικονομίας. Η διαχείριση τους γίνεται σύμφωνα με ιδιαίτερο προϋπολογισμό εσόδων - εξόδων ανεξάρτητα από την υπόλοιπη δημοτική διαχείριση, απολαμβάνει διοικητικής και οικονομικής αυτοτέλειας και έχουν ίδιους οικονομικούς πόρους, από τους οποίους αποπληρώνουν τα λειτουργικά τους έξοδα και τη μισθοδοσία του προσωπικού τους. Τη νομική φύση των Δ.Ε.Υ.Α. ως ιδιωτικού δικαίου επιβεβαιώνει και η νομολογία. **Ειδικότερα σύμφωνα με την υπ' αριθμ. 1675/2010 απόφαση του Αρείου Πάγου** με αφορμή την ειδική παροχή του αρ. 14 του ν. 3016/2002 (επίδομα 176 ευρώ) έχει γίνει δεκτό, ότι: (οι υπογραμμίσεις δικές μας) "[...] *οι δημοτικές επιχειρήσεις ύδρευσης και αποχέτευσης, ως το αναιρεσείον, αποτελούν νομικά πρόσωπα ιδιωτικού δικαίου, διεπόμενα από τους κανόνες της ιδιωτικής οικονομίας, έχουν διοικητική και οικονομική αυτοτέλεια, διαθέτοντας ίδια διοίκηση, ανεξάρτητη ταμειακή υπηρεσία και ιδιαίτερο προϋπολογισμό εσόδων εξόδων, με βάση τον*

οποίο γίνεται η οικονομική διαχείρισή τους, ίδια περιουσία και δικούς τους πόρους, ανεξάρτητη και αυτοτελή εσωτερική οργάνωση και λειτουργία με βάση τους κανονισμούς, που συντάσσονται από τα όργανα διοίκησης αυτών, και τέλος δεν υπάγονται στην κατηγορία των ΟΤΑ ούτε στον ευρύτερο δημόσιο τομέα, από τον οποίο αντιθέτως ρητά εξαιρούνται. Κατά συνέπεια οι εργαζόμενοι σ' αυτές τελούν σε εντελώς διαφορετικό νομοθετικό και εργασιακό καθεστώς και παρέχουν τις υπηρεσίες τους υπό διαφορετικές συνθήκες και σε διαφορετικούς εργοδότες σε σχέση με τους εργαζόμενους στο Δημόσιο, στους Ο.Τ.Α. και τα Ν.Π.Δ.Δ. και γενικά στον ευρύτερο δημόσιο τομέα, στους οποίους έχει χορηγηθεί σταδιακά η επίδικη χρηματική παροχή του αρ. 14 του ν. 3016/2002. [...]". **Αναλόγως έχει κριθεί και με τις υπ' αριθμ. 1584/2010 και 690/2012 αποφάσεις του Αρείου Πάγου.**

Δεδομένου, όμως, ότι σύμφωνα με τις διατάξεις του ν. 1069/1980 η καθ' ης επιχείρηση αποτελεί νομικό πρόσωπο κοινωφελούς χαρακτήρα και ειδικού σκοπού (ιδέτε παρ. 29 επ. του παρόντος σημειώματος), το οποίο **αυτοχρηματοδοτείται** ως προς τις λειτουργικές και παραγωγικές ανάγκες του αλλά και για την επενδυτική του δραστηριότητα από τις παρεχόμενες από το ίδιο υπηρεσίες προς τους πολίτες της περιοχής, που λειτουργεί, καθίσταται σαφές, ότι δεν εντάσσεται υπό οποιοδήποτε πρίσμα στους φορείς της Γενικής Κυβέρνησης. Ειδικότερα, σύμφωνα με τη διάταξη του άρθρου 1B παρ. 2 του ν. 2362/1995 υπό το πρίσμα του Κανονισμού 2223/1996 του Συμβουλίου "Περί του ευρωπαϊκού συστήματος εθνικών και περιφερειακών λογαριασμών της Κοινότητας", που εισήγαγε το Ευρωπαϊκό Σύστημα Λογαριασμών (ΕΣΟΛ) προκειμένου μια θεσμική μονάδα να ταξινομηθεί στον τομέα της Γενικής Κυβέρνησης πρέπει να είναι παραγωγός μη εμπορεύσιμου προϊόντος, το οποίο ερμηνεύεται ως εξής: "αν περισσότερο από το 50% του κόστους παραγωγής μιας θεσμικής μονάδας καλύπτεται από τις πωλήσεις, τότε αυτή είναι παραγωγός εμπορεύσιμου προϊόντος και ταξινομείται στους τομείς των επιχειρήσεων. Αν λιγότερο από το 50% του κόστους παραγωγής καλύπτεται από τις πωλήσεις, η θεσμική μονάδα είναι παραγωγός λοιπού μη εμπορεύσιμου προϊόντος και ταξινομείται στον τομέα των μη κερδοσκοπικών ιδρυμάτων, που εξυπηρετούν τα νοικοκυριά. Αν αυτά τα μη κερδοσκοπικά ιδρύματα ελέγχονται και χρηματοδοτούνται κατά κύριο λόγο από το δημόσιο ταξινομούνται στον τομέα του δημοσίου" (παρ. 3.32).

Προκύπτει, επομένως, ότι οι Δ.Ε.Υ.Α. δεν εντάσσονται και ούτε δυνατό να ενταχθούν στο πεδίο εφαρμογής του ν. 3845/2010 ως προς τις διατάξεις του δεύτερου άρθρου αυτού και κατά τούτου παρανόμως εντάσσονται με την προσβαλλόμενη υπουργική απόφαση στη ρυθμιστική εμβέλεια της ως άνω διάταξης, καθώς δεν ελέγχονται και δε χρηματοδοτούνται από το Κράτος ή οποιονδήποτε Δήμο, ενώ η ένταξή της στους φορείς της Γενικής Κυβέρνησης δεν είναι δυνατή κατά τα κριτήρια του Ευρωπαϊκού Συστήματος Λογαριασμών (ΕΣΟΛ) δεδομένου, ότι είναι παραγωγός εμπορεύσιμου προϊόντος κατά τα οριζόμενα στον Κανονισμό 2223/1996. Δέον είναι, δε, να επισημάνουμε προς ενίσχυση των ανωτέρω, ότι στον ίδιο το ν. 1069/1980, σύμφωνα με τον οποίο λειτουργεί και η καθ'ης, και πιο συγκεκριμένα στο άρθρο 25 παρ. 2 αυτού προβλέπεται, ότι ***"Τα εκ των τελών των υπηρεσιών υδρεύσεως και αποχετεύσεως έσοδα δέον υποχρεωτικώς να καλύπτουν τας αναγκαίας δαπάνας προσωπικού, λειτουργίας και συντηρήσεως των δικτύων, αποσβέσεις παγίων εγκαταστάσεων και τοκοχρεώλυσιων συναφθέντων δανείων."*** Η τελευταία αναφορά αναδεικνύει το εμπορικό χαρακτήρα της δραστηριότητας όσων επιχειρήσεων υπάγονται στις διατάξεις του ν. 1069/1980, αλλά και του γεγονότος, ότι η δραστηριότητά τους ασκούνται σύμφωνα με το σύστημα της ιδιωτικής οικονομίας.

Περαιτέρω, δε, και ως προς το ζήτημα του ελέγχου, που ασκούνται σε επιχειρήσεις του ν. 1069/1980, από τον ίδιο το νόμο προκύπτει, ότι (άρθρο 3 ν. 1069/1980) ***"παρ. 1 Η υπό ενός μόνου Δήμου συνιστώμενη επιχείρησης διοικείται υπό Διοικητικού Συμβουλίου, του οποίου τα μέλη, ο Πρόεδρος και Αντιπρόεδρος ορίζονται κατά τας περί συγκροτήσεως της Επιτροπής Δημοτικών Επιχειρήσεων του Δημοτικού και Κοινοτικού Κώδικος διατάξεις. Ένα από τα μέλη του δημοτικού ή κοινοτικού συμβουλίου, που ορίζονται ως μέλη του διοικητικού συμβουλίου της επιχείρησης προέρχεται από τη μειοψηφία."***

Από την ανωτέρω διάταξη αλλά και σύμφωνα με όσα αναπτύσσονται κάτωθι προκύπτει σαφέστατα, ότι η εξουσία του Ο.Τ.Α., στα χωρικά πλαίσια του οποίου λειτουργεί η επιχείρηση, εξαντλείται στον διορισμό μελών του Διοικητικού Συμβουλίου αυτής ενώ από το νόμο δεν προκύπτει καμία άλλη

δυνατότητα παρέμβασης του Ο.Τ.Α. στη λειτουργία ή στις αποφάσεις του Δ.Σ. της επιχείρησης.

Περαιτέρω, στο άρθρο 4 (Λειτουργία Διοικητικού Συμβουλίου, απαρτία και λήψεις αποφάσεων) του ιδίου νόμου, επίσης, προβλέπεται, ότι (υπογραμμίσεις δικές μας) "**1. Το Διοικητικόν Συμβούλιον συνέρχεται υποχρεωτικώς εντός του πρώτου πενθημέρου εκάστου μηνός, ως και όταν αι υποθέσεις της επιχειρήσεως απαιτούν τούτο. 2. Το Διοικητικόν Συμβούλιον συγκαλείται υπό τον Προέδρου δι' εγγράφου προσκλήσεων προς εν εκάστου των μελών επιδιδομένης τρεις τουλάχιστον πλήρεις ημέρας προ της οριζομένης δια την συνεδρίασιν. Επίσης συγκαλείται υποχρεωτικώς οσάκις ζητήση τούτο το ήμισυ τουλάχιστον του όλου αριθμού των μελών του Διοικητικού Συμβουλίου. Η πρόσκλησις δέον να αναφέρη τα θέματα της ημερήσιας διατάξεως. Εις κατεπειγούσας περιπτώσεις η πρόσκλησις δύναται να επιδοθή την αυτήν ημέραν της συνεδριάσεως. 3. Το Διοικητικόν Συμβούλιον συνεδριάζει εις την έδραν της επιχειρήσεως και ευρίσκεται εν απαρτία εφ' όσον υφίσταται απόλυτος πλειοψηφία του όλου αριθμού των μελών αυτού. Απόλυτος πλειοψηφία είναι ο αμέσως μεγαλύτερος ακέραιος του ημίσεος του αριθμού τούτου. 4. Εις ην περίπτωσιν ο αριθμός των μελών του Διοικητικού Συμβουλίου είναι άρτιος, τούτο ευρίσκεται εν απαρτία εφ' όσον παρίσταται το ήμισυ του όλου αριθμού των μελών αυτού. 5. Αι αποφάσεις του Διοικητικού Συμβουλίου λαμβάνονται κατ' απόλυτον πλειοψηφίαν των παρόντων, εν ισοψηφία επικρατούσης της ψήφου του Προέδρου.**". Στο άρθρο, δε, 5 του ιδίου νόμου (Αρμοδιότητες Διοικητικού Συμβουλίου και Προέδρου αυτού) ορίζεται, ότι το διοικητικό συμβούλιο "**διοικεί την επιχείρηση**" και διαχειρίζεται την περιουσία και πόρους αυτής" ενώ ταυτόχρονα αποφασίζει για οτιδήποτε αφορά στην επιχείρηση. Ειδικότερα, δε, το Διοικητικό Συμβούλιο της επιχείρησης ανάμεσα σε άλλα **α)** αποφασίζει για τις προσλήψεις προσωπικού είτε ορισμένου είτε αορίστου χρόνου, **β)** επιμελείται των υποθέσεων και συμφερόντων της επιχείρησης, **γ)** διορίζει τον Γενικό Διευθυντή της επιχείρησης, **δ)** ψηφίζει τον γενικό ετήσιο προϋπολογισμό εσόδων και εξόδων της επιχείρησης, **ε)** αποφασίζει για την ανάθεση σύνταξης μελετών, έργων και προμηθειών και εγκρίνει αυτές, **ζ)** αποφασίζει για την εκποίηση ή εκμίσθωση

ακινήτων ή κινητών. Εκτός των ανωτέρω, επισημαίνεται, ότι η αντίδικος επιχείρηση, όπως και όλες οι επιχειρήσεις, που λειτουργούν δυνάμει του ν. 1069/1980, διαθέτει δική της περιουσία (άρθρο 8 ν. 1069/1980) και οι πόροι της είναι συγκεκριμένοι, όπως αυτοί απαριθμούνται στο άρθρο 10 του ν. 1069/1980. Από, δε, το άρθρο 10 του συγκεκριμένου νόμου προκύπτει, ότι οι συγκεκριμένες επιχειρήσεις διατηρούν την αυτοτέλειά τους, καθώς ουδεμία επιχορήγηση ή άλλης μορφής οικονομική συμμετοχή διατηρεί ο Ο.Τ.Α. (εν προκειμένω ο Δήμος Αλεξανδρούπολης) ως προς την οικονομική τους δραστηριότητα.

Ως προς, δε, τη νομική φύση της επιχείρησης και συναφώς με τα ανωτέρω είναι απαραίτητο να αναφερθούν προσέτι και τα κάτωθι. Πιο συγκεκριμένα ο θεσμός των Δημοτικών Επιχειρήσεων Ύδρευσης και Αποχέτευσης (ΔΕΥΑ) καθιερώθηκε με το ν. 1069/1980 (ΦΕΚ 191 Α') "Περί κινήτρων δια την ίδρυσιν Επιχειρήσεων Ύδρευσεως και Αποχετεύσεως. Για τις συγκεκριμένες επιχειρήσεις ο ν. 1069/1980 όριζε μεταξύ άλλων, ότι (οι υπογραμμίσεις δικές μας) "*παρ. 1. Δια την άσκησιν των πάσης φύσεως δραστηριοτήτων του κυκλώματος υδρεύσεως και αποχετεύσεως οικιστικών κέντρων της Χώρας, εξαιρέσει των πόλεων Αθηνών, Θεσσαλονίκης και Βόλου και των μειζόνων αυτών περιοχών, δύναται να συνιστώνται κατά την παράγραφον 3 του παρόντος άρθρου εις εκάστον Δήμον ή Κοινότητα της Χώρας ή υπό πλειόνων Δήμων ή Κοινοτήτων ή Δήμων και Κοινοτήτων ενιαίαι επιχειρήσεις υδρεύσεως και αποχετεύσεως. Αι ανωτέρω Επιχειρήσεις αποτελούν ίδια Νομικά Πρόσωπα Ιδιωτικού Δικαίου κοινωφελούς χαρακτήρος, διεπόμενα υπό των κανόνων της Ιδιωτικής οικονομίας, εφ' όσον δεν ορίζεται άλλως υπό νόμου. Αι επιχειρήσεις υδρεύσεως και αποχετεύσεως λειτουργούν υπό μορφήν Δημοτικής ή Κοινοτικής επιχείρησης και διέπονται ως προς την διοίκησιν, οργάνωσιν, εκτέλεσιν, λειτουργίαν, συντήρησιν των έργων της αρμοδιότητός των καθώς και τας πηγάς της χρηματοδοτήσεώς των υπό των διατάξεων του παρόντος νόμου, εφαρμοζομένων κατά τα λοιπά των σχετικών διατάξεων του "Δημοτικού και Κοινοτικού Κώδικος. παρ. 2. Αι προβλεπόμεναι υπό της προηγουμένης παραγράφου επιχειρήσεις είναι αρμόδιαι δια την μελέτην, κατασκευήν, συντήρησιν, εκμετάλλευσιν, διοίκησιν και λειτουργίαν των δικτύων υδρεύσεως και αποχετεύσεως ακαθάρτων και όμβριων υδάτων, ως*

και μονάδων επεξεργασίας λυμάτων και αποβλήτων της περιοχής αρμοδιότητός των. παρ. 3. Η σύστασις εκάστης επιχειρήσεως ενεργείται δι' αποφάσεως των οικείων Δημοτικών ή Κοινοτικών Συμβουλίων, δι' ης θα ορίζεται η επωνυμία, η έδρα, οι δικαιολογούντες την σύστασιν αυτής λόγοι, τα παραχωρούμενα εις αυτήν περιουσιακά στοιχεία, ο τρόπος εκμεταλλεύσεως των έργων ή υπηρεσιών και τα εξ' αυτών έσοδα ως και η περιοχή της επιχειρήσεως. Προκειμένου περί μετατροπής συνδέσμου εις επιχείρησιν απαιτείται απόφασις των δημοτικών και κοινοτικών συμβουλίων των Δήμων και Κοινοτήτων των μετεχόντων εις τούτον. [...]"

Προκύπτει, επομένως, ότι ο ιδρυτικός ("καταστατικός") νόμος των συγκεκριμένων επιχειρήσεων τις χαρακτήριζε ως ιδιαίτερα νομικά πρόσωπα ιδιωτικού δικαίου κοινωφελούς και όχι εμπορικού χαρακτήρα, που διέπονται καταρχήν από τους κανόνες της ιδιωτικής οικονομίας, εφόσον ο νόμος δεν προβλέπει διαφορετικά. Ως προς τους κανόνες, που διέπουν τις συγκεκριμένες επιχειρήσεις, το παραπάνω άρθρο 1 του ν. 1069/1980 παραπέμπει εκτός από τις διατάξεις του ιδίου και στις σχετικές διατάξεις του δημοτικού κώδικα αλλά και στους κανόνες της ιδιωτικής οικονομίας. Στις διατυπώσεις του νομοθέτη του ν. 1069/1980 αποτυπώνεται με σαφήνεια η πρόθεσή του για τη δημιουργία δημοτικών επιχειρήσεων, που θα αξιοποιούν την ευελιξία του ιδιωτικού τομέα. Τούτο επιβεβαιώνεται περαιτέρω από το άρθρο 7 του ιδίου νόμου (Οργανισμός Εσωτερικής Υπηρεσίας της Επιχειρήσεως - Προσωπικόν), όπου ρητά προβλέπεται, ότι: (οι υπογραμμίσεις δικές μας) "*παρ. 1. Δι' Οργανισμού Εσωτερικής Υπηρεσίας συντασσομένον δι' αποφάσεως του Διοικητικού Συμβουλίου της επιχειρήσεως, εγκρινομένης υπό του Υπουργού Εσωτερικών μετά γνώμην των οικείων Δημοτικών ή Κοινοτικών Συμβουλίων, καθορίζεται η οργάνωσις, η σύνθεσις και η αρμοδιότης των υπηρεσιών, ο αριθμός των θέσεων του πάσης φύσεως προσωπικού αναλόγως προς τας ανάγκας της επιχειρήσεως, ή κατά μισθολογικά κλιμάκια κατανομή των θέσεων του προσωπικού καθ' ομάδας ειδικοτήτων και αναλόγως της βαθμίδος εκπαιδεύσεως, αι αποδοχαί, ως και ο τρόπος προσληψεως και απολύσεως και το αρμόδιον προς τούτο όργανον. Η επιχείρησις του παρόντος άρθρου, καθώς και όσες Δημοτικές Επιχειρήσεις Ύδρευσης*

και Αποχέτευσης έχουν συσταθεί κατ' εφαρμογή ειδικών νόμων, καταρτίζουν κανονισμούς εργασίας κατά τις ειδικότερες ρυθμίσεις του ν.δ. 3789/1957 (ΦΕΚ 210 Α), όπως ισχύει. Οι ανωτέρω κανονισμοί κυρώνονται από το Σώμα Επιθεώρησης Εργασίας (Σ.Ε.Π.Ε.) σύμφωνα με το άρθρο 15 παράγραφος 1 του ν. 2874/2000. παρ. 2. Το κατά την προηγούμενη παράγραφον προσωπικόν της επιχείρησης συνδέεται μετ' αυτής δια συμβάσεως εργασίας Ιδιωτικού δικαίου, επιφυλασσομένης της ισχύος των διατάξεων της παραγράφου 3 του παρόντος άρθρου. [...] παρ. 8 Προκειμένου περί του εν σχέσει εργασίας ιδιωτικού δικαίου προσωπικού της επιχείρησης εφαρμόζονται αι εκάστοτε ισχύουσαι πειθαρχικά διατάξεις της **εργατικής νομοθεσίας**. [...] ¹".

Το γεγονός, ότι οι συγκεκριμένες επιχειρήσεις, όπως και η αντίδικος, ως προς τα νομικά τους χαρακτηριστικά ευρίσκονται υπό καθεστώς πλήρους δημοσιονομικής αυτοτέλειας σε σχέση με τους Δήμους, στους οποίους ανήκουν, αποτελούν Νομικά Πρόσωπα Ιδιωτικού Δικαίου με επιδίωξη την επίτευξη ορισμένου σκοπού προς εξυπηρέτηση του κοινού, διέπονται από τους κανόνες της ιδιωτικής οικονομίας, επιβεβαιώνεται και από τη νομολογία. Όπως χαρακτηριστικά επικαλούμαστε τις υπ' αριθμ. 690/2012, 1675/2010 και 1584/2010 ad hoc αποφάσεις του Αρείου Πάγου, οι οποίες

¹ Με την παρ. 6 του άρθρου 40 του ν. 3801/2009 (ΦΕΚ 163 Α/04.09.2009) ορίστηκε μεταξύ άλλων, ότι: " παρ. 6 α. Προσωπικό, με σχέση εργασίας ιδιωτικού δικαίου αορίστου χρόνου, Δημοτικών Επιχειρήσεων Ύδρευσης Αποχέτευσης (Δ.Ε.Υ.Α.), που έχουν συσταθεί κατ' εφαρμογή του ν. 1069/1980 ή σχετικών ειδικών νόμων, οι οποίες λύθηκαν ή λύνονται, εφόσον υπηρέτησε σε αυτές, επί μία, τουλάχιστον, διετία, πριν από τη λύση τους με την ανωτέρω σχέση εργασίας, είναι δυνατόν να ενταχθεί ή να μεταφερθεί, αντιστοίχως, στον οικείο Δήμο ή σε νομικά πρόσωπα αυτού. β. Η ένταξη ή η μεταφορά γίνεται με πράξη του αρμόδιου προς διορισμό οργάνου, ύστερα από απόφαση του Δημοτικού Συμβουλίου, η οποία λαμβάνεται με την απόλυτη πλειοψηφία του συνόλου των μελών του και συντελείται με την ίδια σχέση εργασίας σε κενές οργανικές θέσεις αντίστοιχης ή παρεμφερούς ειδικότητας. Σε περίπτωση ανυπαρξίας τούτων, συνιστώνται, με την ίδια πράξη του αρμόδιου προς διορισμό οργάνου, προσωποπαγείς θέσεις, οι οποίες καταργούνται μόλις κενωθούν με οποιονδήποτε τρόπο. γ. Το ύψος της αμοιβής του εντασσόμενου ή μεταφερόμενου προσωπικού διέπεται από τις συλλογικές συμβάσεις εργασίας, που ισχύουν, εκάστοτε, για το προσωπικό των Ο.Τ.Α., λαμβανομένης υπόψη της προϋπηρεσίας τους, η οποία διανύθηκε στην οικεία Δ.Ε.Υ.Α.."

καταλήγουν στην παραδοχή, ότι οι Δ.Ε.Υ.Α. δεν υπάγονται στην κατηγορία των ΟΤΑ ούτε στον ευρύτερο δημόσιο τομέα, από τον οποίο αντιθέτως εξαιρούνται.

Συνεπώς, ως προς τις Δ.Ε.Υ.Α. γίνεται φανερό, ότι α) δεν ασκείται κανένας αποφασιστικός έλεγχος εκ μέρους των Δήμων, στην χωρική περιφέρεια των οποίων δραστηριοποιούνται, β) η εξουσία επ' αυτών εκ μέρους των Δήμων εξαντλείται μόνον έως του σημείου διορισμού των μελών του Δ.Σ., γ) η δραστηριότητες των Δ.Ε.Υ.Α. ασκούνται βάσει ιδιωτικοοικονομικών κριτηρίων και με εμφανή παραγωγικό σκοπό, γ) δεν ασκείται και σε κάθε περίπτωση δεν έχει ανατεθεί σε αυτές δημόσια εξουσία, δ) δεν εντάσσονται στην έννοια της Γενικής Κυβέρνησης και κατά τούτο δεν ασκείται εκ μέρους τους κεντρική πολιτική εξουσία. Η άσκηση του δικαιώματος εκλέγεσθαι εκ μέρους των υπαλλήλων των Δ.Ε.Υ.Α. δεν προκύπτει από πουθενά, ότι μπορεί να προκαλέσει έμμεση αλλοίωση του εκλογικού αποτελέσματος ή ακόμη και άνιση μεταχείριση υποψηφίων, καθώς οι αρμοδιότητες των Δ.Ε.Υ.Α. δε συνιστούν άσκηση δημόσιας εξουσίας, η οποία θα μπορούσε να επηρεάσει την έκφραση του εκλογικού σώματος.

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΙΚΑ

Για την αποκατάσταση των προβλημάτων, που έχει προκαλέσει η συγκεκριμένη διάταξη (άρθρο 14 παρ. 1 περ. γ' του ν. 3852/2010) και προκειμένου να μην υφίσταται ανεπίτρεπτη μεταχείριση των εργαζομένων των Δ.Ε.Υ.Α. ως προς την άσκηση του δικαιώματος υποβολής υποψηφιότητας στις Δημοτικές Εκλογές του έτους 2014 προτείνεται η κάτωθι τροποποίηση:

"1. Δεν μπορούν να εκλεγούν ή να είναι δήμαρχοι, δημοτικοί σύμβουλοι, σύμβουλοι της δημοτικής ή τοπικής κοινότητας ή εκπρόσωποι της τοπικής κοινότητας α), β) και γ) Πρόεδροι διοικητικών συμβουλίων δημοτικών νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου με εξαίρεση τα ιδρύματα, οι οποίοι δεν είναι αιρετοί, υπάλληλοι με οποιαδήποτε σχέση εργασίας, δημοτικών νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου και ιδρυμάτων, καθώς και διευθύνοντες και εντεταλμένοι σύμβουλοι και υπάλληλοι νομικών προσώπων ιδιωτικού δικαίου πλην αστικών εταιρειών μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα και εταιρειών, που

λειτουργούν σύμφωνα με τις διατάξεις του ν. 1069/1980, τα οποία έχουν συστήσει ή στα οποία συμμετέχουν οι δήμοι, στους οποίους υποβάλλουν υποψηφιότητα".

2. Τροπολογία – προσθήκη στο άρθρο 109 του ν. 3852/2010 για το προσωπικό των συγχωνευθέντων επιχειρήσεων.

Από το σχέδιο νόμου του Υπουργείου Διοικητικής Μεταρρύθμισης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης: «Διοικητικές απλουστεύσεις- Καταργήσεις, συγχωνεύσεις νομικών προσώπων και υπηρεσιών του Δημόσιου τομέα – Τροποποίηση διατάξεων π.δ. 318/1992 (Α'161) και λοιπές ρυθμίσεις».

Α. Αιτιολογική Έκθεση

1. Μετά από την έναρξη ισχύος του Νόμου 3852/2010 το προσωπικό των συγχωνευόμενων κοινωφελών επιχειρήσεων ΟΤΑ και Δημοτικών Επιχειρήσεων Ύδρευσης και Αποχέτευσης (Δ.Ε.Υ.Α.), μεταφέρθηκε στις νέες επιχειρήσεις και κατατάχθηκε σε αντίστοιχες θέσεις, με απόφαση του διοικητικού συμβουλίου τους.

2. Το Ελεγκτικό Συνέδριο με μία σειρά αποφάσεών του έχει αποφανθεί κατά τρόπο οριστικό σχετικά με το θέμα της μεταφοράς του προσωπικού συγχωνευόμενων δημοτικών επιχειρήσεων.

Ενδεικτικά αναφέρονται η υπ' αριθμ. 48/2012 Πράξη του 1ου Τμήματος, η 165/2011 Πράξη του 1ου Τμήματος, η υπ' αριθμ. 208/2011 Πράξη του 1ου Τμήματος, η υπ' αριθμ. 218/2010 Πράξη του 1ου Τμήματος, η υπ' αριθμ. 141/2013 Πράξη του Κλιμακίου Προληπτικού Ελέγχου στο VII Τμήμα και η υπ' αριθμ. 138/2012 Πράξη του 1ου Τμήματος.

Στις παραπάνω πράξεις το σκεπτικό των οποίων είναι ίδιο, αναφέρονται στην ερμηνεία της διάταξης του άρθρου 109 του Ν. 3852/2010 και ειδικότερα στην τελευταία από τις προαναφερόμενες αποφάσεις, η οποία αφορά Δ.Ε.Υ.Α. αναφέρει τα ακόλουθα:

«II. Ο ν. 3852/2010 «Νέα Αρχιτεκτονική της Αυτοδιοίκησης και της Αποκεντρωμένης Διοίκησης – Πρόγραμμα Καλλικράτης» (ΦΕΚ Α' 87) ορίζει στο άρθρο 109 ότι: «1. Κοινωφελείς επιχειρήσεις των Ο.Τ.Α., πρώτου βαθμού, που συνενώνονται σε ένα νέο δήμο, συγχωνεύονται υποχρεωτικά σε μία κοινωφελή επιχείρηση.....2. Το προσωπικό με σχέση

εργασίας ιδιωτικού δικαίου αορίστου χρόνου των επιχειρήσεων που συγχωνεύονται κατατάσσεται σε αντίστοιχες θέσεις, με απόφαση του διοικητικού συμβουλίου της. Ο χρόνος υπηρεσίας του προσωπικού στις επιχειρήσεις που συγχωνεύονται λαμβάνεται υπόψη για όλες τις μισθολογικές και ασφαλιστικές συνέπειες. 3. (...) 6. Οι διατάξεις των ανωτέρω παραγράφων εφαρμόζονται αναλόγως και στη συγχώνευση των Δημοτικών Επιχειρήσεων Ύδρευσης Αποχέτευσης (Δ.Ε.Υ.Α.). 7.(...)». Από το συνδυασμό των ανωτέρω διατάξεων συνάγονται τα ακόλουθα: στο πλαίσιο εξορθολογισμού των παρεχόμενων υπηρεσιών εκ μέρους των νομικών προσώπων των Ο.Τ.Α., προβλέφθηκε με το ν. 3852/2010 ο περιορισμός των νομικών προσώπων αυτών, με ανακατανομή του υπηρετούντος προσωπικού και διατήρηση όλων των θέσεων εργασίας (βλ. αιτιολογική έκθεση ν. 3852/2010). Ειδικότερα, όσον αφορά τις δημοτικές επιχειρήσεις ύδρευσης και αποχέτευσης, ορίζεται ότι οι Δήμοι δύναται να έχουν μία μόνο τέτοια επιχείρηση. Επομένως, μετά τη συνένωση περισσότερων Δήμων σε ένα, συγχωνεύονται και οι επιχειρήσεις ύδρευσης και αποχέτευσης των συνενωθέντων Δήμων σε μία, ενώ το προσωπικό που υπηρετεί σε αυτές με σχέση εργασίας ιδιωτικού δικαίου αορίστου χρόνου, μεταφέρεται στη νέα επιχείρηση ύδρευσης και αποχέτευσης με την ίδια εργασιακή σχέση. Για τη νομιμότητα της εν λόγω μεταφοράς αρκεί το πραγματικό γεγονός της απασχόλησης του ανωτέρω προσωπικού στη συγχωνευθείσα επιχείρηση με σχέση εργασίας αορίστου χρόνου, εφόσον από τις οικείες διατάξεις δεν τίθενται άλλες προϋποθέσεις, τούτο δε άλλωστε συνάγεται και από το σκοπό του νόμου, που συνίσταται στη διατήρηση όλων των θέσεων εργασίας του προσωπικού των επιχειρήσεων ύδρευσης και αποχέτευσης που συγχωνεύονται στο πλαίσιο εφαρμογής του ν. 3852/2010 και στην τακτοποίηση των εργαζομένων σ'αυτές (πρβλ. πράξεις Ι Τμ. Ελ.Συν. 6/2012, 224,208,165/2011).

Επίσης, στην υπ' αριθμ. 48/2012 Πράξη του 1ου Τμήματος αναφέρονται τα ακόλουθα: «3. σύμφωνα με τις προαναφερόμενες διατάξεις, και δεδομένου ότι κάθε δήμος μπορεί να έχει μία μόνο κοινωφελή επιχείρηση, σε περίπτωση συνένωσης των δήμων συγχωνεύονται και οι κοινωφελείς επιχειρήσεις τους σε μία και το προσωπικό τους, που υπηρετεί με σχέση εργασίας ιδιωτικού δικαίου αορίστου χρόνου, μεταφέρεται στη νέα κοινωφελή επιχείρηση με την ίδια εργασιακή σχέση. Για τη νομιμότητα της εν λόγω μεταφοράς αρκεί το πραγματικό γεγονός της απασχόλησης του προσωπικού στη συγχωνευθείσα επιχείρηση κοινωφελή επιχείρηση με σχέση εργασίας αορίστου χρόνου, ανεξαρτήτως του αν έχουν τηρηθεί οι νόμιμες διαδικασίες για την πρόσληψη ή μεταφορά του σ' αυτήν και την απασχόλησή του με τέτοιου είδους σχέση εργασίας, αφού τέτοια προϋπόθεση δεν τάσσεται ρητά ούτε άλλωστε συνάγεται από το σκοπό του νόμου, που συνίσταται στη

διατήρηση όλων των θέσεων εργασίας του προσωπικού των κοινωφελών επιχειρήσεων που συγχωνεύονται στο πλαίσιο εφαρμογής του ν. 3852/20110, και στην τακτοποίηση των εργαζομένων σ' αυτές (ΕΣ Ι Τμ. Πρ. 224,208, 165/2011)».

Όμοια άποψη έχει εκφραστεί και από το Νομικό Συμβούλιο του Κράτους με την με αριθμό 194/28-5-2013 γνωμοδότησή του, που έγινε αποδεκτή από τον κ. Υπουργό Εσωτερικών, σύμφωνα με το με αριθμό πρωτοκόλλου 22323/19-6-2013 έγγραφο του Υπουργείου Εσωτερικών, με την οποία δέχθηκε ότι υφίσταται τεκμήριο νομιμότητας της αναγνώρισης της εργασιακής σχέσης των εν λόγω εργαζομένων ως αορίστου χρόνου κατά την μεταφορά προσωπικού από λυθείσες ή συγχωνευθείσες Δημοτικές Επιχειρήσεις σύμφωνα με τον 3852/2010, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρ. 109 του ν.3852/2010. Σύμφωνα και με την ως άνω Γνωμοδότηση, τα Νομικά Πρόσωπα των Ο.Τ.Α. στα οποία μεταφέρθηκαν οι ως άνω εργαζόμενοι, δε νομιμοποιούνται να αρνηθούν και συνακόλουθα θα πρέπει άμεσα να κατατάξουν τους εν λόγω εργαζόμενους σε συσταθείσα θέση του Ο.Ε.Υ. τους σύμφωνα με τις υπ' αριθ. 52/2011 και 2/2011 των Διοικητικών τους Συμβουλίων.

Επειδή σκοπός του ν. 3852/2010 ήταν ο περιορισμός των νομικών προσώπων των ΟΤΑ (Κοινωφελείς επιχειρήσεις, ΔΕΥΑ) με ανακατανομή του υπηρετούντος προσωπικού και διατήρηση όλων των θέσεων εργασίας (βλ. αιτιολογική έκθεση), επιλέγοντας ο νομοθέτης να διατηρήσει τους εργαζόμενους σε αυτές τις επιχειρήσεις που εργάζονταν «...με σχέση εργασίας ιδιωτικού δικαίου αορίστου χρόνου...» και όχι με σύμβαση εργασίας ιδιωτικού δικαίου αορίστου χρόνου. Δηλαδή, εν προκειμένω, κρίσιμη παράμετρος για τη μεταφορά του προσωπικού είναι το πραγματικό γεγονός της απασχόλησης του προσωπικού στη συγχωνευθείσα επιχείρηση ΟΤΑ με σχέση εργασίας αορίστου χρόνου, ανεξαρτήτως του αν έχουν τηρηθεί οι νόμιμες διαδικασίες για την πρόσληψη του σ' αυτήν και την απασχόλησή του με τέτοιου είδους σχέση εργασίας, αφού η πρόθεση του νομοθέτη ήταν και παραμένει η διατήρηση όλων των θέσεων εργασίας του προσωπικού των επιχειρήσεων ΟΤΑ που συγχωνεύονται στο πλαίσιο εφαρμογής του ν. 3852/20110, και η τακτοποίηση των εργαζομένων σ' αυτές.

3. Ανάλογη είναι και η ισχύουσα νομοθετική ρύθμιση που προβλέπεται στις διατάξεις της παραγράφου 6 του άρθρου 40 του ν. 3801/2009 και η οποία αφορά τη λύση Δ.Ε.Υ.Α., όπου αναφέρονται τα εξής: «α. Προσωπικό, με σχέση εργασίας ιδιωτικού δικαίου αορίστου χρόνου, Δημοτικών Επιχειρήσεων Ύδρευσης Αποχέτευσης που έχουν συσταθεί κατ' εφαρμογή του ν. 1069/1980 ή σχετικών ειδικών νόμων, ο οποίος λύθηκε ή λύεται, εφόσον υπηρέτησε σε αυτές επί μία, τουλάχιστον διετία, πριν από τη λύση τους, με την

ανωτέρω σχέση εργασίας, είναι δυνατόν να ενταχθεί ή να μεταφερθεί, αντιστοίχως στον οικείο Δήμο ή σε νομικά πρόσωπα αυτού». Επίσης στο άρθρο 64 του ίδιου με παραπάνω νόμου αναφέρονται τα εξής: «Μεταφορά υπαλλήλων δημοτικών επιχειρήσεων σε δήμους ή κοινότητες και σε κάθε μορφής νομικά πρόσωπα αυτών, που γίνεται υπό τη συνδρομή των προϋποθέσεων του άρθρου 269 του Κώδικα Δήμων και Κοινοτήτων (ν. 3463/2006), κατόπιν αποφάσεων του οικείου δημοτικού ή κοινοτικού συμβουλίου, ανεξάρτητα από την διαδικασία , η οποία τηρήθηκε κατά την πρόσληψη τους στις ανωτέρω επιχειρήσεις, θεωρείται νόμιμη από την ημέρα λήψεως των σχετικών αποφάσεων των ανωτέρω Συμβουλίων».

4. Κατόπιν των ανωτέρω, με την προτεινόμενη ρύθμιση αίρονται οι αμφισβητήσεις επί της νομιμότητας της μεταφοράς και υπηρεσίας των εργαζόμενων στις συγχωνευθείσες κοινωφελείς επιχειρήσεις ΟΤΑ και ΔΕΥΑ, σύμφωνα με τον σκοπό του άρθρου 109 του ν. 3852/2010.

Τροπολογία – Προσθήκη

Να προστεθεί στο σχέδιο νόμου άρθρο ... με τίτλο «ειδικές διατάξεις», ως ακολούθως:

«Το προσωπικό συγχωνευθέντων σύμφωνα με το άρθρο 109 του ν. 3852/2010 κοινωφελών επιχειρήσεων ΟΤΑ και Δημοτικών Επιχειρήσεων Ύδρευσης και Αποχέτευσης (Δ.Ε.Υ.Α.), κατόπιν αποφάσεων του οικείου Διοικητικού Συμβουλίου, ανεξάρτητα από τη διαδικασία, η οποία τηρήθηκε κατά την πρόσληψη τους στις ανωτέρω επιχειρήσεις, θεωρείται νόμιμη από την ημέρα λήψεως των σχετικών αποφάσεων των ανωτέρω Συμβουλίων και νομίμως οι υπάλληλοι συνεχίζουν να εργάζονται με σχέση εργασίας ιδιωτικού δικαίου αορίστου χρόνου με την απαραίτητη προϋπόθεση, ότι απασχολούνταν κατά την ημερομηνία συγχώνευσης ή συνένωσης.».

Την παραπάνω τροπολογία κατέθεσαν στις 21-2-2014 οι παρακάτω κ.κ. βουλευτές:

Γάκης Δημήτριος

Κρεμαστινός Δημήτριος

Αναγνωστάκης Δημήτριος

Κόνσολας Εμμανουήλ

Ιατρίδη Τσαμπίκα

Κλείνοντας, είμαστε στη διάθεσή σας για οποιαδήποτε παραπέρα διευκρίνιση και αναμένουμε την πρόσκλησή σας για να σάς αναπτύξουμε και προφορικά τις απόψεις μας.

ΓΙΑ ΤΗΝ ΔΙΟΙΚΗΣΗ

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ

Ο ΓΕΝ. ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ

**ΟΜΟΣΠΟΝΔΙΑ ΣΥΛΛΟΓΩΝ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΩΝ
ΑΠΟΚΕΝΤΡΩΜΕΝΩΝ ΔΙΟΙΚΗΣΕΩΝ
ΕΛΛΑΔΑΣ**

Ο.Σ.Ε.Α.Δ.Ε. έτος ίδρυσης 2012

Ταχ. Δ/ση: Κατεχάκη 56
Τ.Κ.: Αθήνα – 11525
Ιστοσελίδα: www.osedeblogspot.com
Τηλ. Προέδρου: 6976437399
E-mail Προέδρου: des_arxanti@yahoo.gr
Τηλ. Γεν. Γραμματέα: 6978621129
E-mail Γεν. Γραμ.: theshartsan@gmail.com

Αθήνα, 13-3-2014
Α.Π. : 13

**ΠΡΟΣ : ΒΟΥΛΗ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ
ΔΙΑΡΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΔΗΜΟΣΙΑΣ Δ/ΣΗΣ
ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΤΑΞΗΣ & ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ
ΥΠΟΕΠΙΤΡΟΠΗ ΑΡΜΟΔΙΑ ΕΠΙ ΘΕΜΑΤΩΝ
ΤΟΥ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ**

ΚΟΙΝ. : ΚΟΜΜΑΤΑ ΤΗΣ ΒΟΥΛΗΣ

Απαντώντας στην από 4-3-2014 πρόσκληση που απευθύνετε στην Ομοσπονδία μας για κατάθεση των απόψεών μας στην Υποεπιτροπή Εσωτερικών, που συστήσατε, προκειμένου να επεξεργαστείτε "την επόμενη φάση του Καλλικράτη" θέλουμε να σας γνωρίσουμε τα εξής:

-για εμάς τους εργαζόμενους είναι ξεκάθαρο ότι ο "Καλλικράτης" αποτελεί ένα ποιοτικό βήμα στον ασυγχρόνισμά της Τοπικής Διοίκησης, για να μπορέσει να ανταποκριθεί αποτελεσματικότερα στην προώθηση των ιδιωτικοποιήσεων, στη στήριξη της κερδοφορίας επιχειρηματικών ομίλων, της επιχειρηματικής δράσης των Δημοτικών και Περιφερειακών Αρχών, στην παραπέρα λειτουργία των υπηρεσιών των ΟΤΑ με ιδιωτικοοικονομικά κριτήρια.

Η μεταφορά με τον Καλλικράτη των Τεχνικών Υπηρεσιών (ΤΥΔΚ) από τις πρώην (κρατικές) Περιφέρειες στους Δήμους σήμανε την ουσιαστική τους κατάργηση, για να διευκολυνθεί το πέρασμα των αρμοδιοτήτων τους σε εργολάβους και μεγαλοκατασκευαστές.

Η μεταφορά με τον Καλλικράτη των Δίνσεων Δημοσίων έργων (ΔΕΣΕ, ΔΔΕ και ΔΕΚΕ) από τις Αποκεντρωμένες Διοικήσεις στις Περιφέρειες διευκόλυνε την ολοκληρωτική ανάληψη της συντήρησης και κατασκευής δημοσίων έργων από μεγάλες ιδιωτικές εταιρείες.

Οι περισσότερες αρμοδιότητες των Δίνσεων Περιβάλλοντος και Χωροταξίας, "έφυγαν" με τον Καλλικράτη από τις Αποκεντρωμένες Διοικήσεις στη λογική της απλοποίησης και ανεμπόδιστης επιχειρηματικής δράσης (fast track κλπ).

Γι αυτό και ο Καλλικράτης και γενικότερα οι αναδιορθώσεις του κράτους συνοδεύτηκαν με χιλιάδες υποθέσεις, διαθεσιμότητες και επέκταση των ελαστικών σχέσεων εργασίας και των διαφόρων ευρωπαϊστικής έμπνευσης προγραμματίων εργασίας.

Οι Συμπράξεις Δημόσιου και Ιδιωτικού Τομέα, η είσοδος των ΜΚΟ σε μια σειρά τομείς και υπηρεσίες των ΟΤΑ, οι ΚΟΙΝΣΕΠ, οι λεγόμενες Αναπτυξιακές Συμπράξεις, τα Δίκτυα και οι Συνεργασίες νομιμοποιήθηκαν και μονιμοποιήθηκαν εν πολλοίς και με το πρόγραμμα Καλλικράτης. Η ανταποδοτικότητα ενισχύθηκε, η χρηματοδότηση από τους ΚΑΠ μειώθηκε, οι λαϊκές ανάγκες δεν καλύπτονται. Σχολεία χωρίς θέρμανση και καθαριότητα, σχολικές καθαριότητες απλήρωτες, Βρεφονηπιακοί Σταθμοί, που δεν επαρκούν, ηλικιωμένοι, που δεν έχουν βοήθεια και φροντίδα, αθλητικές και πολιτιστικές δραστηριότητες ελάχιστες και αυτές με αντίτιμο. Νησιά – Δήμοι με τεράστιες δυσλεπουργίες για τους εργαζόμενους και το λαό, άστεγοι και πενασμένοι άνθρωποι και ταυτόχρονα πάνω στα σκουπίδια και το νερό στήνονται μεγάλες μπίζνες.

-σε μας, που υπηρεσίες που υπηρετούμε ασχολούνται με τον έλεγχο των αποφάσεων των ΟΤΑ, των Νομικών Προσώπων και των κοινωφελών τους επιχειρήσεων είναι ξεκάθαρα ότι ανεξάρτητα αν η κυβέρνηση και τα κόμματα που ψήφισαν και στήριξαν τον Καλλικράτη, ισχυρίζονται ότι ενισχύθηκε ο αυτοδιοικητικός ρόλος των ΟΤΑ, ο Καλλικράτης μαζί με τη θεσμοθέτηση των διαφόρων οργάνων Επιστησίας των ΟΤΑ ενίσχυσαν την ασφακτική παρέμβαση της κυβέρνησης στους ΟΤΑ και ουσιαστικά ακμηδένισαν τα περιθώρια δράσης τους σε διαφορετική κατεύθυνση.

Σε αυτό το πλαίσιο ο γενικός γραμματέας της Αποκεντρωμένης Διοίκησης Αιτικής ακύρωσε πχ την Απόφαση της Δημοτικής αρχής Πετρούπολης, που μείωνε τα δημοτικά τέλη σε μικρομάγαζα και αύξανε τους συντελεστές φορολόγησης και το Τέλος Ακίνητης Περιουσίας (ΤΑΠ) σε τράπεζες και σούπερ μάρκετ, ακύρωσε αποφάσεις Δημοτικών Συμβουλίων, που μετέτρεπε σε αορίστου χρόνου συμβάσεις εργαζομένων κλπ.

Χαρακτηριστικό παράδειγμα επίσης στην ίδια κατεύθυνση αποτελεί και η προδική δέωση των πρώην Δήμαρχου, Αντιδήμαρχου και ενός Δημοτικού Συμβούλου των Ραχών Ικαρίας, γιατί δεν εφάρμοσαν υπουργική απόφαση (αριθ. 1038480/2439/Β0010/15-4-2009 ΚΥΑ των Υφυπουργών Οικονομικών και Εσωτερικών) για την παραχώρηση των παλαιών της Ικαρίας σε ιδιώτες.

Ο έλεγχος όλων των παραπάνω αποφάσεων των ΟΤΑ αποτελεί εκτός των άλλων ένα τεράστιο φόρτο για τους ελάχιστους αναπομένοντες εργαζόμενους στις αρμόδιες υπηρεσίες των Αποκεντρωμένων Διοικήσεων, τις οποίες βάβει στα πλαίσια της

μέγιστης των δομών τις μειοτρέψατε από Δίνοεις σε Τμήματα και αυτές τις υπηρεσίες με το νέο σχέδιο νόμου «Επείγουσες ρυθμίσεις αρμοδιοτήτων Υπ. Εσωτερικών» τις μεταφέρει στις έδρες των Αποκεντρωμένων Διοικήσεων με υποχρεωτικές αποσπάσεις συναδέλφων για 5 χρόνια, δυσκολεύοντας ακόμη περισσότερο τους ΟΤΑ.

Τέλος η συζήτηση που υπάρχει ως περιβάουσα ατμόσφαιρα για την κατάργηση των Αποκεντρωμένων Διοικήσεων έχει να κάνει και με την πρόθεση της κυβέρνησης και των κομμάτων, που στηρίζουν την λογική της ενίσχυσης της επιχειρηματικής δράσης, να προχωρήσουν σε αλλαγές στη δομή των Δασικών υπηρεσιών, ώστε να μπορούν πιο εύκολα να δώση και οι δασικές εκτάσεις να διατίθενται για επενδύσεις στους μεγαλοεπιχειρηματίες. Ήδη ισχύει η ανάθεση έργων στα Δώση μέσα από προγραμματικές συμβάσεις και υποθετικές δασικών εκτάσεων σε Δήμους και ιδιώτες.

Οι παραπάνω επισημάνσεις μας είναι αναγκαίες αφού η συζήτηση για την αναμόρφωση του Καλλικράτη δεν γίνεται ούτε στο κενό, ούτε και σε μηδενική βάση. Εξάλλου δεν μας καλέσατε να τοποθετηθούμε σε συγκεκριμένους απόψεις, σκέψεις και σχεδιασμούς σας, αλλά γενικά να εκφέρουμε τις απόψεις μας στον Καλλικράτη.

Εν κατακλείδι θεωρούμε ότι το πρόγραμμα Καλλικράτης δεν αναμορφώνεται, αλλά καταργείται, αναιρείται, και πόσο μάλλον όταν η πολιτική που κυριαρχεί κινείται στη λογική της ενίσχυσης της ανταγωνιστικότητας των επιχειρηματικών ομίλων, στην απρόσκοπτη υλοποίηση των αποφάσεων της Ευρωπαϊκής Ένωσης, όταν με το ισχύον θεσμικό πλαίσιο επιδιώκεται να διασυνδεθούν στενότερα και αποτελεσματικότερα τα όργανα της Τοπικής Διοίκησης με τα όργανα της Ε.Ε., όταν το κράτος που διαμορφώνεται με τις προωθούμενες αλλαγές γίνεται εχθρικό για εμάς τους εργαζόμενους.»

Η Πρόεδρος

Δέσποινα Αρχοντή

Ο Γεν. Γραμματέας

Αντώνης Θεοχάρης

ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΕΝΩΣΗ
ΔΙ' ΉΜΩΝ ΕΛΛΑΔΑΣ

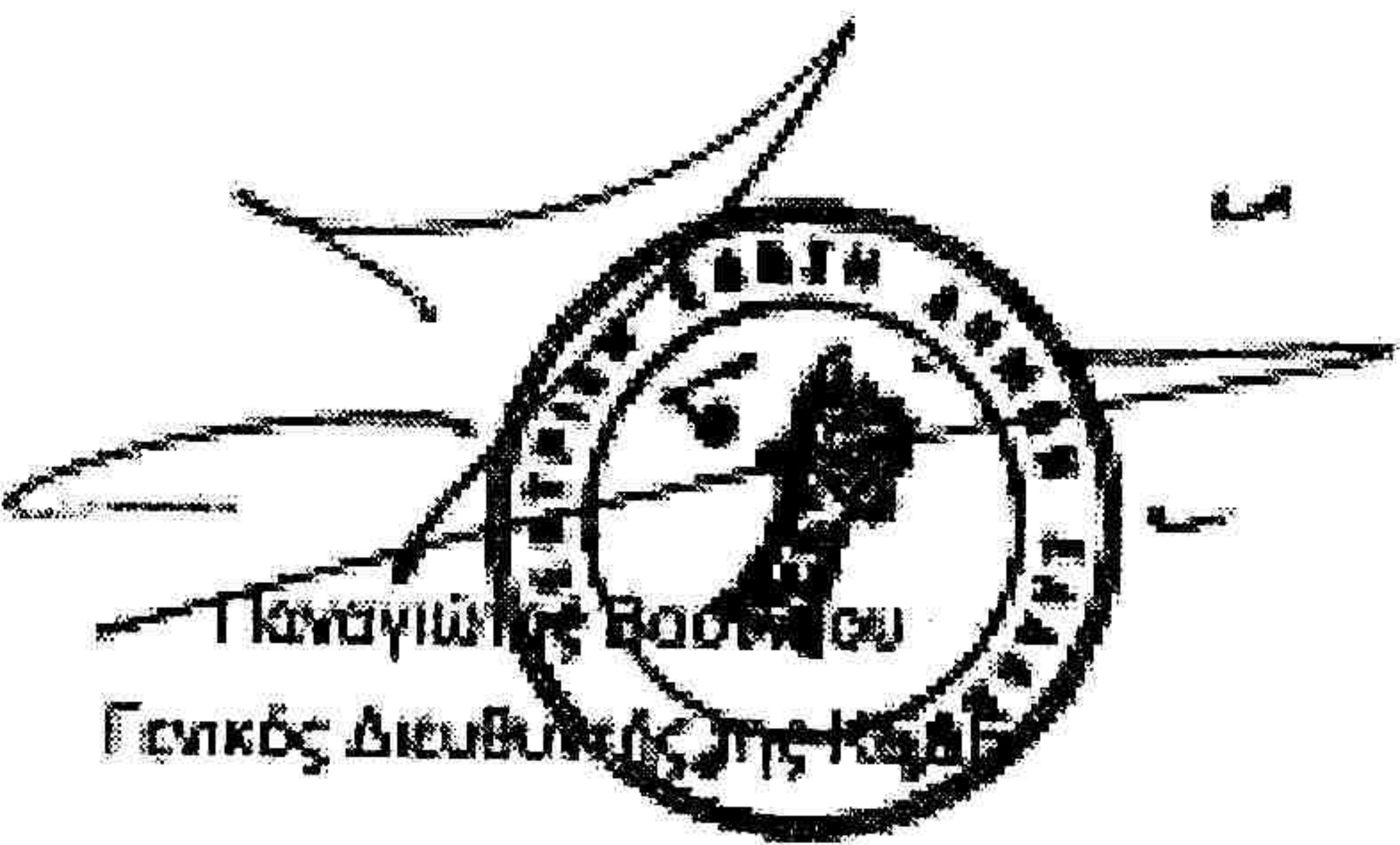
ΑΘΗΝΑ 17/3/2014

Αριθμ. Πρωτ.: 725

Προς την
Βουλή των Ελλήνων
Διαρκής Επιτροπή Δημόσιας Διοίκησης,
Δημόσιας Τάξης και Δικαιοσύνης
Υποεπιτροπή Αρμόδια επί Θεμάτων
του Υπουργείου Εσωτερικών
Γραφείο Προέδρου
κ. Κυριάκου Βαρβιθρόκη

Σας αποστέλλουμε την υπ' αριθμ. 37/13.3.2014 απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου της Κ.Ε.Δ.Ε., σχετικά με την Πρόσκληση από την Αρμόδια επί Θεμάτων του Υπουργείου Εσωτερικών Υποεπιτροπή της Διαρκούς Επιτροπής Δημόσιας Διοίκησης, Δημόσιας Τάξης και Δικαιοσύνης της Βουλής των Ελλήνων, για την επεξεργασία της επόμενης φάσης του «Καλλικράτη», για να λάβετε γνώση και παρακαλούμε για τις δικές σας ενέργειες.

Γεωργίου Βασιλείου
Γενικός Διευθυντής της Κ.Ε.Δ.Ε.

ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΕΝΩΣΗ
ΔΗΜΩΝ ΕΛΛΑΔΑΣ

ΔΣ03713032014

ΠΡΑΚΤΙΚΟ

Συνεδρίασης του Διοικητικού Συμβουλίου της Κ.Ε.Δ.Ε.
της 13^{ης} Μαρτίου 2014

Στην Αθήνα σήμερα, 13 Μαρτίου 2014, ημέρα Πέμπτη και ώρα 12:30, συνήλθε σε συνεδρίαση το Διοικητικό Συμβούλιο της Κ.Ε.Δ.Ε., ύστερα από πρόσκληση του Προέδρου της κ. Κώστα Ασκούνη, Δημάρχου Καλλιθέας και υπό την προεδρία του.

Κατά τη συνεδρίαση παρέστησαν οι Δήμαρχοι Αργεπτάκος Σταύρος Σπάρτης, Δανηλιάδης Συμεών Νεάπολης-Συκεών, Ιωακείμιδης Γεώργιος Νίκαιας-Αγ.Ι.Ρέντης, Καλλιέρης Κωνσταντίνος Ζωγράφου, Κομήτης Απόστολος Αμφιλοχίας, Κουράκης Ιωάννης Ηρακλείου, Κοτρωινός Γεώργιος Λαμίων, Κυρίτσου Λάζαρος Αμπελοκήπων-Μενεμένης, Λυμπέρης Ιωάννης Ήλιδας, Μαραβέλιας Δημήτριος Χαϊδαρίου, Ουραυλιζόγλου-Γεωργιάδης Χαράκλειο Βέροιας, Παπαγγελής Νικόλαος Λεβαδέων, Πετρίδης Γεώργιος Κομοτηνής, Τζανακούλης Κωνσταντίνος Λαρισσαίων, και οι Δημοτικοί Σύμβουλοι Θεοδωρακόπουλος Ιωάννης Λυκόβρυσης-Πεύκης, Καραγιάννης Ιωάννης Λαγκαδάς, Λύτρας Ιωάννης Ξηρομέρου, Μουράτογλου Ιωάννης Έδεσσας, Μπαρμπάκος Ευάγγελος Καλλιθέας, Σώμος Βλάσσης Πεντέλης, Τζόκας Σπυρίδων Κακιομανής.

Απόντες οι Δήμαρχοι Κομένης Γεώργιος Αθηναίων, Καρύδας Απόστολος Σιντικής, Μαλούτας Λάζαρος Κοζάνης, Μπουτάρης Ιωάννης Θεσσαλονίκης, Τσιαντής Δημήτριος Λάμης Πλαστήρα και οι Δημοτικοί Σύμβουλοι Βιρβιδάκης Κυριάκος Χανίων, Καλαγερόπουλος Δημήτριος Αιγάλεω, Καλαγερόπουλος Δημήτριος Αιγαλείας, Πραβιάς Φώτιος Αθηναίων.

Αφού διαπιστώθηκε η απαρτία του Σώματος και γενομένης συζήτησεως, πάρθηκε η παρακάτω απόφαση:

Απόφαση 37^η

ΘΕΜΑ: Πρόσκληση από την Αρμόδια επί Θεμάτων του Υπουργείου Εσωτερικών Υποεπιτροπή, της Διοικούσας Επιτροπής Δημόσιας Διοίκησης, Δημόσιας Τάξης και Διαπορεύσεως της Βουλής των Ελλήνων, για την επεξεργασία της επόμενης φάσης του «Καλλικράτη».

Το Διοικητικό Συμβούλιο της ΚΕΔΕ αφού έλαβε γνώση της ανωτέρω πρόσκλησης από τη Βουλή των Ελλήνων, με την οποία ζητείται να υποβάλουμε σχετικό υπόμνημα με τις θέσεις μας, αναφορικά με την επεξεργασία της επόμενης φάσης του «Καλλικράτη»,

ύστερα από διαλογική συζήτηση,

Αποφασίζει ομόφωνα

Θεωρεί ότι το τρέχον χρονικό διάστημα, στο οποίο προγραμματίζεται ο διάλογος για την επεξεργασία της επόμενης φάσης του «Καλλικράτη», δεν είναι το κατάλληλο, λόγω των επικείμενων δημοτικών εκλογών.

Προτείνει ο διάλογος να μετατεθεί μετά την εκλογή των νέων συλλογικών οργάνων της Τοπικής Αυτοδιοίκησης.

ΓΙΑ ΤΟ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ

Ο Γενικός Γραμματέας της Κ.Ε.Δ.Ε.

Απόστολος Κολμής
Δήμαρχος Αμφισχίας

